

*'Van, voor en door
(ex-)loodsen'*

Jaarverslag 2024

Inhoud

Bestuursverslag	5
Personalia	5
Externe partijen	6
Voorwoord	7
Kerncijfers	8
Algemeen	10
Governance	14
Bestuurszaken	23
Code pensioenfondsen	30
Financieel beleid	35
• Risicohouding	36
• Beleggingen	39
• Pensioenen	51
Pensioenbeleid	55
Risicobeleid	58
Actuariële analyse	73
Kostenparagraaf	77
Wet toekomst pensioenen	82
Toekomstparagraaf	88
Vaststelling door bestuur	91
Jaarrekening	92
Balans per 31 december 2024	93
Staat van baten en lasten	94
Kasstroomoverzicht	95
Toelichting algemeen	96
Toelichting op de balans per 31 december 2024	104
Toelichting op de staat van baten en lasten	123
Overige informatie	130
Gebeurtenissen na de balansdatum	132

BESTUURSVERSLAG

Personalia (per 31 december 2024)

Bestuur

Van links naar rechts: J.H.P. Waasdorp, M. Louwerens (voorzitter), H.A. Witzier, N.R. Halfweeg, R.F. Grobbe, P.R. Hogendorf, P.B. Schoe (secretaris/penningmeester), W.T. Buitelaar en A.N.B. Eggink.

Bestuursleden

A.N.B. Eggink
N.R. Halfweeg
H.A. Witzier
J.H.P. Waasdorp
W.T. Buitelaar

Dagelijks bestuur

Voorzitter

M. Louwerens

Secretaris/penningmeester

P.B. Schoe

Bestuursbureau BPL

R.F. Grobbe (directeur)
P.R. Hogendorf

Visitatiecommissie

Voorzitter

A.W.J. van Coberen

Leden

J.P.B. Brand
E.J.P.M. van Loon

Verantwoordingsorgaan

Voorzitter

J.N. Muntjewerff

Secretaris

R.M. Hesselink

Leden

P.J.J. van den Berg
H.L. Nouwen
J.W. Leenhouts
G. de Boer

Externe partijen

Partijen die ultimo 2024 voor BPL werkzaamheden uitvoeren

Bestuursbureau BPL

R.F. Grobbe
O = O B.V.
Haarlem

Onafhankelijke Accountant

N.C. Doets
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.
Amsterdam

Adviserend actuaris

M. Stougie
Sprenkels (Sprenkels & Verschuren B.V.)
Amsterdam

Beleggingsadviseur

M. Euverman
Sprenkels (Sprenkels & Verschuren B.V.)
Amsterdam

Certificerend actuaris

J. Tol
Triple A-Risk Finance Certification B.V.
Amsterdam

Compliance officer

R. van der Mast
Nederlands Compliance Instituut B.V.
Capelle aan den IJssel

Integraal vermogensbeheerder

BlackRock (Netherlands) B.V.
Amsterdam

Bewaarbank

Northern Trust Ltd
Amsterdam

Herverzekeraar

Zwitserleven (SRLEV B.V.) Amstelveen

Pensioenbeheer & Financiële Administratie

BSG Pension Management B.V.
Amstelveen

Uitvoerder Flexioenregeling

ABN AMRO Pensioenservices B.V.
Amsterdam

Facilitaire diensten

Nederlands Loodswezen B.V. Hoek van Holland

Website provider

Digital Impact B.V.
Rotterdam

In geval van verwerking van persoonsgegevens is met de uitbestedingspartij een verwerkersovereenkomst gesloten in de zin van de AVG.

Voorwoord

Nog bijkomend van een zeer hectisch 2024 schrijden de maanden voort in 2025 en het is alweer tijd voor het jaarlijkse voorwoord bij het jaarverslag. Zoals altijd informeren wij u via dit jaarverslag van het Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL) over het jaar dat wij achter de rug hebben. Het jaar 2024 stond voor BPL enerzijds vol in het teken van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en daarnaast het zorgdragen voor de integere en beheerste bedrijfsvoering van de dagelijkse processen.

Ook het afgelopen jaar kenmerkt zich weer door de vele uitdagingen die we met vertrouwen zijn aangegaan en waarin wij als fonds opnieuw onze veerkracht en toewijding hebben laten zien. Het jaar 2024 werd net zoals 2023 gekenmerkt door aanhoudende geopolitieke spanningen. De oorlog in Oekraïne sleept voort, terwijl de situatie in het Midden-Oosten verder is geëscaleerd. Naast de menselijke tragedie die deze conflicten met zich meebrengen, hebben zij ook hun weerslag gehad op de financiële markten. Desondanks hebben we als fonds wederom laten zien dat onze beleggingsportefeuille robuust is samengesteld.

In het licht van deze complexe omstandigheden ben ik verheugd te kunnen melden dat we als fonds op 8 november 2024 als eerste pensioenfonds in Nederland de beschikking van De Nederlandsche Bank in ontvangst mochten nemen om de interne collectieve waardeoverdracht, beter bekend als het invaren, naar het nieuwe stelsel uit te mogen voeren. Hoewel dit voor uw fonds nooit een doelstelling is geweest ver voorop te lopen, is dit wel een mooie waardering voor de slagvaardigheid van het bestuur en zijn partners. Om dit te bereiken hebben we een intensief traject moeten doorlopen, zijn we gedurende het jaar 23 keer in overleg met DNB getreden en hebben we uiteindelijk een dossier samengesteld met een omvang van zo'n 9.600 pagina's. Dit heeft zeer veel gevraagd van eenieder die hierbij betrokken is geweest en hiervoor wil ik via deze weg nogmaals mijn oprechte waardering en dank uitspreken.

Komend jaar zal in het teken staan van het afronden van de transitie en het inregelen van de 'nieuwe' communicatie rondom de werking van het Pensioenstatuut 2025. Daarnaast zullen we ons focussen op het optimaliseren van de beleggingsportefeuille passend bij de risicopreferentie van onze deelnemers en pensioengerechtigden.

Samen blijven we bouwen aan een stabiel en toekomstbestendig pensioenfonds, waarin de belangen van alle deelnemers en pensioengerechtigden van BPL als altijd centraal staan.

Hoek van Holland, 19 juni 2025

Marco Louwerens
Voorzitter BPL

Kerncijfers Pensioenstatuut 2015

Aantallen

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Deelnemers	458	443	442	437	444	456	467	468	468	466
Gewezen deelnemers	8	7	8	8	8	10	11	10	8	9
Ouderdomspensioen	684	681	672	670	663	665	647	642	632	631
Arbeidsongeschiktheids- pensioen	2	2	4	8	6	6	4	5	8	7
Partnerpensioen	110	128	136	141	157	169	190	200	207	216
Wezenpensioen	9	10	10	10	10	11	12	12	14	14
Totaal	1.271	1.271	1.272	1.274	1.288	1.317	1.331	1.337	1.337	1.343

Premie per jaar (in euro's)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
23.640	23.856	24.888	28.920	29.892	33.132	33.600	34.500	39.516	42.204

Premie: verhoging/daling (in procenten)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
-36,6	0,9	4,3	14,3	3,4	10,8	1,4	2,7	14,5	6,8

Ontvangen premies per jaar (x 1.000 Euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Actieven	10.857	10.687	11.092	12.727	13.497	15.076	15.545	16.213	18.604	19.985
FLP- gerechtigden	12	-	40	36	15	-	-	-	-	
Aspirant registerloodsen	50	36	-	-	-	-	-	-	-	
Totaal feitelijke premie	10.919	10.723	11.132	12.763	13.512	15.076	15.545	16.213	18.604	19.985

Betaalde uitkeringen per jaar (x 1.000 euro)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
35.168	35.254	35.204	35.372	35.146	34.455	34.007	34.508	38.711	38.814

Pensioengrondslag (in euro's)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Pensioen-grondslag	87.358	88.566	90.194	91.731	93.808	95.944	97.645	100.064	112.488	120.255

Solvabiliteit (in procenten)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vereiste dekkingsgraad	121,1	120,6	120,7	118,2	117,7	118,4	118,8	120,2	118,5	116,9
Actuele dekkingsgraad	104,3	103,5	111,2	104,6	103,9	102,2	116,1	114,4	120,3	126,0
Beleidsdekkingsgraad	105,5	100,1	108,6	110,1	102,8	95,7	109,8	120,6	119,1	124,6
Reële dekkingsgraad	86,2	82,8	88,0	90,4	83,0	79,2	89,8	93,1	89,8	94,8

Belegd vermogen ultimo jaar (x 1.000 Euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	932.794	979.804	1.017.186	958.124	1.049.393	1.088.588	1.138.334	915.138	999.590	1.068.215

Technische voorziening voor risico fonds (x 1.000 Euro)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	877.019	937.500	905.220	907.967	1.011.633	1.066.180	983.394	802.475	831.984	849.538

Netto rendement (in procenten)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	1,40	8,60	6,20	-3,4	13,1	5,2	6,4	-18,53	12,3	9,2

Rijpingsgraad (verhouding deelnemers OP- gerechtigden) (in procenten)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
	148	153	151	153	149	146	139	137	135	135

Uitvoeringskosten

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Kosten per deelnemer (€)*	539	599	536	564	692	669	796	907	1.582	1.909
Vermogensbeheerkosten excl. transactiekosten (%)*	0,57	0,51	0,55	0,59	0,60	0,39	0,44	0,35	0,42	0,43
Transactiekosten (%)*	0,17	0,10	0,11	0,11	0,08	0,11	0,14	0,09	0,09	0,08
Totale vermogensbeheerkosten**	0,74	0,61	0,66	0,70	0,68	0,50	0,58	0,44	0,51	0,51

*Voor een nadere toelichting zie de kostenparagraaf

**Kosten uitgedrukt als percentage van het gemiddeld belegd vermogen

Algemeen

Algemeen

Activiteiten

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL), statutair gevestigd in Rotterdam, is opgericht op 1 september 1988. De Stichting is ingeschreven bij het stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41130603. De statuten zijn laatstelijk gewijzigd op 21 januari 2025.

BPL voerde in 2024 één pensioenregeling uit: het Pensioenstatuut 2015, dat sinds 1 januari 2018 van toepassing is op registerloodsen.

Alle verplichtingen die voortkomen uit de pensioenregeling bij BPL worden in eigen beheer gehouden. BPL loopt daarbij verschillende risico's. Dit wordt nader toegelicht in het hoofdstuk risicobeleid.

Missie

BPL voert de door de NLC-Ledenvergadering vastgestelde pensioenregeling uit en streeft ernaar om alle huidige en toekomstige deelnemers te voorzien van de pensioenuitkeringen, zoals in het Pensioenstatuut is vastgelegd. BPL is van, voor en door (ex-)loodsen en handelt klantgericht, kostenbewust, transparant, integer en evenwichtig.

Visie

BPL is een pensioenfonds van, voor en door (ex-)loodsen en onderhoudt nauw contact met de beroepsgroep. Het fonds hecht veel waarde aan transparante communicatie over de opgebouwde pensioenvermogens, de toekomstige pensioenopbouw en eventuele mutaties in de pensioenvermogens van de belanghebbenden. De informatievoorziening en keuzebegeleiding vanuit het fonds helpen deelnemers en pensioengerechtigden inzicht te verkrijgen in hun keuzemogelijkheden.

BPL streeft naar een goede en betaalbare pensioenvoorziening die past bij de beroepsgroep en inspeelt op de ontwikkelingen binnen de pensioensector. Het bestuur heeft hierbij de ambitie om de opgebouwde pensioenen zoveel mogelijk waardevast te houden, binnen de kaders van de risicohouding van de deelnemers en pensioengerechtigden.

Het bestuur handelt in het belang van de belanghebbenden en voert de regeling op evenwichtige wijze uit, in lijn met de risicohouding van de belanghebbenden en met oog voor de kenmerken van de beroepsgroep en de opbouw van het deelnemersbestand.

Kernwaarden

- Van, voor en door (ex-)loodsen
- Klantgericht
- Kostenbewust
- Integer
- Evenwichtig

Strategie

Korte termijn focus

De primaire focus op de korte termijn is om op een beheerste en integere wijze uitvoering te geven aan de nieuwe regeling.

Daarbij heeft het bestuur de volgende strategische doelstellingen:

- Realiseren van koopkrachtbehoud met een beperkte kans op verlaging;
- Realiseren van een beheerste en integere implementatie van de nieuwe regeling;
- Realiseren van een stabiele beheerste en integere continue bedrijfsvoering onder nieuwe regeling aansluitend bij het bestaande service niveau.

Langere termijn focus

Optimaliseer keuzebegeleiding voor deelnemers

Het bestuur heeft ten aanzien van keuzebegeleiding de doelstelling geformuleerd om niet te adviseren en zich daarbij te beperken tot de reikwijdte van de eigen regeling van BPL. Hierbij wordt aangesloten op de wettelijke eisen. Belangrijke overweging om de ambitie ten aanzien van keuzebegeleiding niet uit te breiden is het feit dat veel van de deelnemers beschikken over een eigen financieel adviseur, die een breder en gericht advies kan geven. De extra toegevoegde waarde voor de deelnemers en pensioengerechtigden, van een hoger ambitieniveau voor keuzebegeleiding vanuit het fonds voor de deelnemer, wordt daarmee als beperkt ingeschat. Wel kan de deelnemer (en/of diens adviseur) mogelijk beter worden bediend bij gerichte informatievoorziening en de mogelijke gevolgen van een combinatie van keuzes.

Ontwikkel en implementeer een beleggingsbeleid passend bij de risicohouding van de deelnemers

De regelgeving binnen Wtp geeft minder restricties om invulling te geven aan de beleggingsstrategie. Dit helpt bij het beter afstemmen van de beleggingsstrategie op het profiel (risicohouding) van de deelnemers. Dit ziet het bestuur wel als een belangrijke kerntaak van het bestuur, maar niet als een strategisch onderscheidende factor.

Investeren in digitalisering om deelnemers beter te bedienen

Het bestuur heeft de visie dat deelnemers een toenemende behoefte hebben aan inzicht in hun handelingsperspectief. Tegelijkertijd erkent het bestuur dat er nog meer digitalisering van de klantbediening en informatievoorziening gerealiseerd kan worden; nog niet alle beschikbare tools worden ingezet. De nieuwe regeling biedt ook nieuwe mogelijkheden. De verwachting is dat dit kan bijdragen aan het benodigde inzicht in de (keuze)mogelijkheden voor de deelnemers. Daarbij is de verwachting dat deelnemers die richting hun pensioen gaan de meeste behoefte hebben aan dit inzicht. Hierdoor kan de deelnemer, ook wanneer zij een eigen financieel adviseur hebben, naar verwachting beter geïnformeerde keuzes maken.

De digitalisering van de klantbediening en informatievoorziening is een belangrijke focus voor het bestuur, zodat ook in de toekomst toegevoegde waarde kan worden geleverd aan de deelnemers en pensioengerechtigden.

Het bestuur heeft de volgende strategische doelstelling voor de langere termijn:

Het optimaal benutten van de mogelijkheden om deelnemers en pensioengerechtigden inzicht te bieden in hun handelingsperspectief ten aanzien van de eigen regeling van BPL.

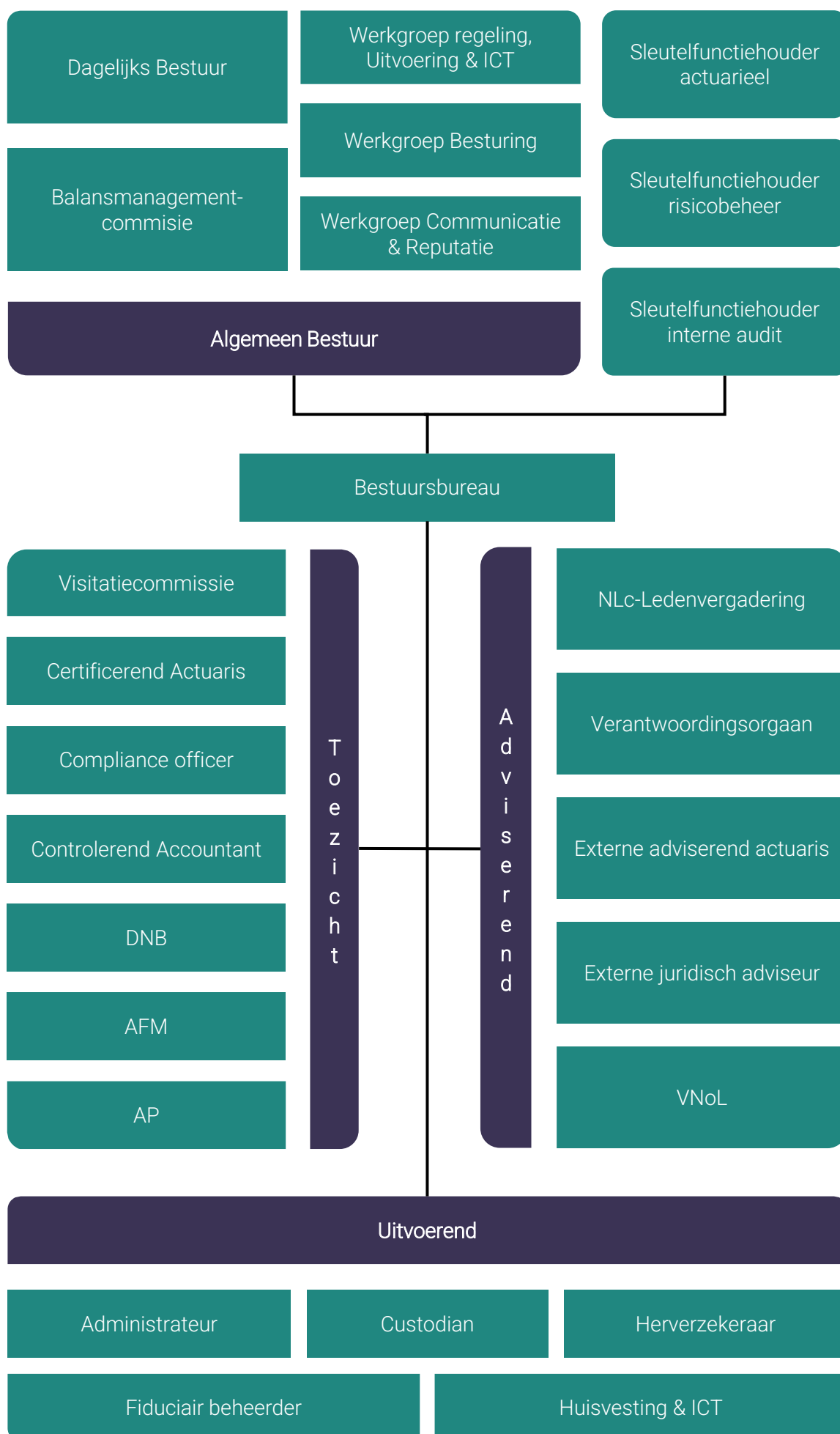
ABTN

Het beleid van het bestuur is vastgelegd in beleidsdocumenten, waarvan de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) het belangrijkste is. Hierin wordt het te voeren beleid, waaronder de financiële opzet en de grondslagen waarop het beleid berust, gemotiveerd beschreven. Het beleid is gericht op het behalen van een optimaal resultaat met een risico dat past bij het karakter van BPL, waarbij rekening wordt gehouden met de voorwaardelijk geïndexeerde verplichtingen van BPL. De ABTN is voor het laatst gewijzigd op 24 december 2024.

In deze paragraaf wordt onder deelnemers verstaan: deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en hun nabestaanden, overeenkomstig de bepalingen van het Pensioenstatuut.

Organisatie

Organogram van het BPL (eind 2024)

Governance

Bestuur

Algemeen bestuur

Het Algemeen Bestuur bestaat uit zeven bestuursleden, waarvan er twee ex-registerloods zijn. Deze bestuursleden worden benoemd, treden af of worden ontslagen volgens de in de Pensioenverordening registerloodsen en statuten van BPL vastgelegde regels.

Er wordt gewerkt met een aparte profielschets voor de voorzitter en een algemene profielschets voor de bestuursleden. In onderstaande tabel worden conform de gedragscode de relevante nevenfuncties ultimo 2024 weergegeven.

Samenstelling algemeen bestuur eind 2024

Naam	Functie	Bestuurslid vanaf	Bestuurslid tot	Nevenfunctie	Betaald	Niet betaald
M. Louwerens (man, 07-07-1973) Rijnmond	- Voorzitter - Lid IRM-groep besturing	Januari 2016	Januari 2028	Registerloods	X	
P. B. Schoe (man, 27-09-1970) Scheldemonden	- Secretaris-Penningmeester - Lid IRM-groep besturing - Lid BMC	Juli 2012	Juli 2028	Registerloods	X	
A.N.B. Eggink (man, 08-09-1972) Noord	- Bestuurslid - Voorzitter BMC	Juli 2016	Juli 2028	Registerloods	X	
N.R. Halfweeg (man, 12-05-1959)	- Bestuurslid - Lid IRM-groep C&R - Lid BMC	Juli 2020	Juli 2028	-		
W.T. Buitelaar (man, 06-08-1987) Amsterdam	- Bestuurslid - Lid IRM-groep RU&ICT	Januari 2022	Januari 2026	Registerloods	X	
H.A. Witzier (man, 01-05-1983) Rijnmond	- Bestuurslid - Lid IRM-groep C&R - Lid IRM-groep RU&ICT	April 2023	April 2027	Registerloods	X	
J.H.P. Waasdorp (man, 19-09-1958)	- Bestuurslid - Sleutelfunctiehouder risicobeheer	Juli 2019	Juli 2027	-		

IRM: Integraal risicomanagement
 BMC: Balansmanagementcommissie
 RU&ICT: Regeling, Uitvoering & ICT
 C&R: Communicatie & Reputatie
 X betreft een betaalde nevenfunctie.

In het kader van IORP II zijn de sleutelfuncties als volgt ingevuld:

Sleutelfunctie	Houderschap	Vervulling
Actuariële functie	J. Tol van Triple A	Extern: J. Tol van Triple A.
Risicobeheer functie	J.H.P. Waasdorp	- Gebruikmaken van bestaande risicobeheerrapportages - Operationele ondersteuning door bestuursbureau en 2^e lijns functionarissen uitbestedingspartijen.
Interne audit functie	R. de Jonge	Interne (bij uitvoeringsorganisatie aanwezige) of externe (specifiek door het BPL ingehuurd) audit experts

Het bestuur streeft ernaar om bij de bezetting van de zetels door actieve loodsen zoveel mogelijk rekening te houden met een verdeling over de regio's, en bij de samenstelling van het bestuur als geheel er voor te zorgen dat verschillende leeftijdscategorieën vertegenwoordigd zijn. Het bestuur meent dat deze samenstelling, gelet op de samenstelling van het fonds, voldoende divers is.

Het bestuur vergaderde in 2024 26 maal. De in deze vergaderingen genomen besluiten zijn vastgelegd in verslagen. Het bestuur wordt uitvoerig geïnformeerd en beleidsstukken, veelal opgesteld door het bestuursbureau of de adviserend actuaire, worden uitgebreid tijdens bestuursvergaderingen besproken.

Vergaderingen 2024

X = aanwezig

- = afwezig

Vergaderdata	Louwerens	Schoe	Eggink	Buitelaar	Halfweg	Waasdorp	Witzier
12-jan-24	X	X	X	X	X	X	X
18-jan-24	X	X	X	X	X	X	X
9-feb-24	X	X	X	X	X	X	X
29-feb-24	X	X	X	X	X	X	X
7-mrt-24	X	X	X	X	X	X	X
14-mrt-24	X	-	X	-	X	X	X
11-apr-24	X	X	X	X	X	X	X
16-mei-24	X	X	X	X	X	-	X
13-jun-24	X	X	X	X	X	X	X
20-jun-24	X	-	X	X	X	X	X
27-jun-24	X	X	X	X	X	X	X
4-jul-24	X	-	X	-	X	X	X
29-aug-24	X	X	X	X	X	X	X
4-sep-24	X	X	X	X	X	X	X
5-sep-24	X	X	X	X	X	X	X
12-sep-24	X	X	X	X	X	X	X
19-sep-24	X	X	X	X	X	X	X
4-okt-24	X	-	X	X	X	X	X
17-okt-24	X	X	X	X	X	X	X
1-nov-24	X	X	X	X	X	X	X
7-nov-24	X	X	X	X	X	X	X
14-nov-24	X	X	X	X	X	X	X
28-nov-24	X	X	X	X	X	X	X
5-dec-24	X	X	X	X	X	X	X
13-dec-24	X	X	X	-	X	X	X
19-dec-24	X	X	X	X	X	X	X

Dagelijks bestuur (DB)

Het dagelijks beleid van het fonds wordt uitgeoefend door de voorzitter (de heer Louwerens) en de secretaris/penningmeester (de heer Schoe) gezamenlijk. De voorzitter en secretaris/penningmeester vormen het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur komt minimaal 1x per maand bijeen en is verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken bij het pensioenfonds. Daarnaast is het Dagelijks Bestuur verantwoordelijk voor:

- Het uitdragen van de missie, visie, strategie en kernwaarden.
- Het identificeren van de strategische risico's.
- Het opstellen en evalueren van de kostenraming.
- Het vaststellen en monitoren van de risicohouding.
- Het monitoren van de kostenontwikkeling in relatie tot de begroting en het beoordelen en beheersen van het kostenrisico.
- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van de risico's op het gebied van operationele kosten en liquiditeit. Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomangementhandboek.
- De effectieve werking en evaluatie van het integraal risicomangement.
- Het beoordelen en het evalueren van de kwaliteit van de dienstverlening van de uitbestedingspartijen.
- Het onderhouden van de relaties met de media en alle partijen.

Het Dagelijks Bestuur ontleent zijn bevoegdheden aan de statuten, het bestuursreglement, de ABTN, het Pensioenstatuut en de vastgelegde taakverdeling tussen het Dagelijks- en Algemeen Bestuur.

Balansmanagementcommissie (BMC)

De balansmanagementcommissie bestaat uit drie bestuursleden, de relatiemanager van de fiduciair beheerder en een onafhankelijke externe beleggingsadviseur.

De balansmanagementcommissie heeft een voorbereidende, beoordelende en adviserende rol richting het bestuur ten aanzien van:

- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van strategische risico's op het gebied van kapitaalmanagement, vermogensbeheerkosten en liquiditeit. Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.
- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van operationele risico's op het gebied van kapitaalmanagement, zijnde: matching- en renterisico, marktrisico, kredietrisico, verzekeringstechnisch risico, omgevingsrisico, operationeel risico m.b.t. kapitaalmanagement en vermogensbeheer, uitbestedingsrisico m.b.t. kapitaalmanagement en vermogensbeheer en juridische risico m.b.t. kapitaalmanagement en vermogensbeheer. Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.
- Het opstellen, evalueren en eventueel aanpassen van (de uitgangspunten) van het strategisch beleggingsbeleid, waar onder de "Verklaring inzake beleggingsbeginselen", de beleggingscyclus, de wijze van risicometing, de waarderingsgrondslagen, het maatschappelijk verantwoord beleggen en de beleggingsrichtlijnen.
- Het opstellen, uitvoeren en evalueren van het beleggingsplan.
- Het monitoren en evalueren van de prestaties van de bij vermogensbeheer betrokken partijen (BlackRock, Northern Trust, assetmanagers en Sprekels beleggingsadvies), waaronder het benoemen en ontslaan van bij kapitaalmanagement en vermogensbeheer betrokken partijen.
- Het vormgeven en beoordelen van de rapportages op het gebied van vermogensbeheer en kapitaalmanagement.
- Het actueel houden van het financieel crisisplan.

Het bestuur kan de commissie mandateren voor het uitvoeren van bestuursbesluiten.

Integraal risicomanagement werkgroepen

Het BPL heeft drie integraal risicomanagement werkgroepen ingericht, namelijk:

- De werkgroep Regeling, Uitvoering & ICT (RU&ICT);
- De werkgroep Communicatie & Reputatie (C&R);
- De werkgroep Besturing.

De werkgroepen bestaan ieder uit twee bestuursleden.

Regeling, Uitvoering & ICT

De werkgroep RU&ICT heeft een voorbereidende, beoordelende en adviserende rol richting het bestuur ten aanzien van:

- Het monitoren en evalueren van het premie-, kortings- en toeslagenbeleid.
- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van de strategische risico's op het gebied van regeling, uitvoering & ICT. Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.
- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van de operationele risico's op het gebied van regeling, uitvoering & ICT, zijnde:
 - Het omgevingsrisico;
 - De operationele risico's m.b.t. de pensioenregeling, de financiële- en pensioenadministratie en ICT;
 - Het uitbestedingsrisico m.b.t. pensioenregeling, de financiële- en pensioenadministratie en ICT;
 - Het IT-risico m.b.t. pensioenregeling, de financiële- en pensioenadministratie;
 - Het juridisch risico m.b.t. pensioenregeling, de financiële- en pensioenadministratie en ICT.

Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.

- Het uitvoeren van het Pensioenstatuut.
- Het monitoren en evalueren van de kwaliteit van dienstverlening inzake het pensioenbeheer en de financiële administratie.
- Het monitoren van DORA.
- Het beoordelen van de uitbestedingspartijen inzake pensioenbeheer en financiële administratie (SLA-rapportage, ISAE 3402-rapportages, naleving AVG, voorbereiden evaluatiegesprekken).
- Het opstellen van het ICT-beleid voor het BPL en het in kaart brengen of beheersing van het ICT-risico door uitbestedingspartijen voldoet aan het BPL-beleid.

Communicatie & Reputatie (C&R)

De werkgroep C&R heeft een voorbereidende, beoordelende en adviserende rol richting het bestuur ten aanzien van:

- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van de strategische risico's op het gebied van communicatie en reputatie. Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.
- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van operationele risico's op het gebied van communicatie en reputatie, zijnde:
 - Het reputatierisico in verband met omgevingsrisico;
 - De operationele risico's inzake communicatie en reputatie;
 - Het uitbestedingsrisico inzake communicatie en reputatie;
 - Het reputatierisico in verband met het IT-risico;
 - Het reputatierisico in verband met het integriteitsrisico;
 - Het juridisch risico inzake reputatie en communicatie.
 Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.
- Het opstellen en uitvoeren van het communicatiebeleidsplan.
- Het opstellen en uitvoeren van het communicatiejaarplan.
- Het monitoren van de communicatie zoals deze door de pensioenuitvoerder wordt verricht richting (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden.
- Het monitoren en beoordelen van de (beleidsmatige) communicatie naar deelnemers en pensioengerechtigden, waaronder nieuwsbrieven en het actueel houden van de website van het BPL.
- Het anticiperen bij incidenten door het inzichtelijk maken van de gevolgen voor de reputatie en door het doen van (communicatie)voorstellen ter mitigatie van de reputatiegevolgen.

Besturing

De samenstelling van de werkgroep Besturing is gelijk aan de samenstelling van het Dagelijks Bestuur. De werkgroep Besturing heeft een voorbereidende, beoordelende en adviserende rol richting het bestuur ten aanzien van:

- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van de strategische risico's op het gebied van besturing. Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.
- Het inventariseren, beoordelen en beheersen (opzet en werking) van de operationele risico's op het gebied van besturing, zijnde:
 - Het omgevingsrisico;
 - De operationele risico's inzake besturing;
 - De integriteitsrisico's;
 - De juridische risico's inzake besturing.
 Deze risico's zijn nader uitgewerkt in het risicomanagementhandboek.
- Het volledige en adequaat bemensen van de fondsorganen van BPL.
- Het bewaken van de deskundigheid en de geschiktheid van de leden van bestuur en de leden van het Verantwoordingsorgaan.
- Het monitoren en beoordelen van de (opzet en werking van) de bestuurlijke inrichting en het beheersingskader van de organisatie.
- Het actueel houden van het geschiktheids- en opleidingsplan voor het bestuur.
- Het actueel houden en toezien op de naleving van de fondsdocumenten inzake compliance (charter en program), de gedragscode, het integriteitsbeleid, de klokkenluidersregeling, de incidentenregeling en de noodprocedure.
- Het toezien op de naleving van wet- en regelgeving (compliance rapportage).

- Het actueel houden en toezien op de naleving van de statuten, het bestuursreglement, de uitvoeringsovereenkomst, de ABTN, het uitbestedingsbeleid en andere fondsdocumenten.
- De naleving van de Code Pensioenfondsen.
- De naleving van Aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

Het bestuursbureau ondersteunt vanuit zijn regiefunctie het Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur, BMC en de werkgroepen.

Visitatiecommissie

Het intern toezicht wordt uitgeoefend door middel van een jaarlijkse visitatie, uitgevoerd door de Visitatiecommissie. Deze commissie bestaat uit ten minste drie onafhankelijke leden. De leden worden benoemd door het bestuur, op bindende voordracht van het Verantwoordingsorgaan. De leden van de Visitatiecommissie worden ontslagen door het bestuur op bindend advies van het Verantwoordingsorgaan. Leden van het bestuur en leden van het Verantwoordingsorgaan zijn niet benoembaar als lid van de Visitatiecommissie. Benoeming als lid van de Visitatiecommissie vindt plaats voor een termijn van ten hoogste vier jaren. Na afloop van de benoemingstermijn is eenmaal herbenoeming mogelijk.

De taken en bevoegdheden van de Visitatiecommissie zijn vastgelegd in de statuten van BPL.

De Visitatiecommissie rapporteert aan het bestuur en het Verantwoordingsorgaan. In het rapport wordt ook nader ingegaan op de toezichtvisie van de Visitatiecommissie. Hierbij wordt ingegaan op de volgende elementen:

- de doelstelling van het intern toezicht;
- de rol, rolinvulling en de werkwijze van het intern toezicht;
- de interactie tussen intern toezicht en bestuur;
- de interactie tussen intern toezicht en de diverse sleutelfunctiehouders;
- de interactie tussen intern toezicht en het Verantwoordingsorgaan.

Zie voor het rapport van de Visitatiecommissie bijlage 1.

Verantwoordingsorgaan

Het bestuur legt verantwoording af aan het Verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het Verantwoordingsorgaan heeft de bevoegdheid een oordeel te geven over het handelen van het bestuur aan de hand van het door het bestuur vastgestelde concept van het jaarverslag, de jaarrekening, alsmede andere informatie, waaronder de bevindingen van de visitatiecommissie over het door het bestuur uitgevoerde beleid en beleidskeuzes voor de toekomst. Dit oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur, bekendgemaakt en in het jaarverslag van de Stichting opgenomen.

De taken en bevoegdheden van het Verantwoordingsorgaan zijn vastgelegd in de statuten van het BPL.

Het Verantwoordingsorgaan bestaat uit zes leden. Per ultimo 2024 waren er geen vacatures.

De deelnemers en pensioengerechtigden zijn formeel vanaf 1 juli 2014 evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen in het Verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd. Deze evenredige samenstelling is conform afspraken met het Verantwoordingsorgaan in 2015 gerealiseerd. Het Verantwoordingsorgaan bestaat vanaf dat moment uit twee leden vanuit de deelnemers, benoemd door de NLc-Ledenvergadering, en vier leden vanuit de pensioengerechtigden, benoemd door de Vereniging van Nederlandse oud-Loodsen (VNoL).

Het bestuur spreekt minimaal twee keer per jaar met het Verantwoordingsorgaan over acties om de competenties van het Verantwoordingsorgaan te behouden en/of te verbeteren.

Adviezen verantwoordingsorgaan

In 2024 vergaderde het Verantwoordingsorgaan 3x met het bestuur en 10x zonder het bestuur. Van deze 10 eigen vergaderingen stonden 5 extra vergaderingen geheel in het teken van WTP en het te geven advies aan het bestuur over het invaarbesluit. Bij deze extra vergaderingen werd het Verantwoordingsorgaan ondersteund door mevrouw Hoekstra, onafhankelijk adviseur, en werd nadere toelichting gegeven door de heer Stougje van Sprenkels.

In 2024 werd door het Verantwoordingsorgaan positief advies uitgebracht over de volgende adviesaanvragen van het bestuur:

- Statuten per 1 januari 2025
- Pensioenstatuut 2025
- Vergoedingsregeling 2025

Tijdens de verschillende besprekingen kwam het Verantwoordingsorgaan tot de conclusie dat de nadere onderbouwing van de risicohouding en evenwichtigheid, zoals opgesteld door het bestuur, geen aanleiding gaf om het eerder gegeven positieve advies over het invaarbesluit te wijzigen.

Tevens heeft het Verantwoordingsorgaan selectiegesprekken met kandidaat-leden voor de Visitatiecommissie gevoerd. Vanuit deze gesprekken is mevrouw E.J.P.M. van Loon voorgedragen als nieuw lid van de Visitatiecommissie. Deze voordracht is door het bestuur bekrachtigd.

Oordeel Verantwoordingsorgaan

Het oordeel van het Verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2024 is opgenomen in bijlage 3 van dit jaarverslag. De reactie hierop van het bestuur is opgenomen in bijlage 4 van dit jaarverslag.

Nederlandse Loodsencorporatie (NLc)

In 2024 is onder andere het volgende besproken met de NLc-ledenvergadering:

- In de NLc-Ledenvergadering van 8 februari 2024 is de premie voor 2024 vastgesteld.
- In de NLc-vergadering van 12 december 2024 werd positief besloten over de wijziging van de Statuten en het nieuwe Pensioenstatuut 2025.

Samenwerkingsverbanden

BPL is aangesloten bij de Pensioenfederatie. Deze koepelorganisatie stelt zich ten doel om goede pensioenen te realiseren voor de bij hen aangesloten deelnemers. De Pensioenfederatie behartigt de belangen van de leden met lobby, communicatie en verbetervoorstellen voor beleid en uitvoering.

Alle pensioenfondsen in Nederland kunnen zich bij de Pensioenfederatie aansluiten.

De financiële risico's van het lidmaatschap beperken zich tot de jaarlijks te betalen contributie. Zie www.pensioenfederatie.nl.

BPL werkt daarnaast samen met negen andere beroepspensioenfondsen. Vanaf 2014 overleggen deze beroepspensioenfondsen in de kring van beroepspensioenfondsen. Dit overleg heeft tot doel om tot afstemming te komen over algemene onderwerpen die bij de Pensioenfederatie aan de orde zijn en over specifieke onderwerpen die het werkkterrein van de beroepspensioenfondsen raken.

Uitvoering pensioenadministratie

Het pensioenbeheer, inclusief de standaard communicatie, is ondergebracht bij Blue Sky Group (BSG). Van BSG wordt op kwartaalbasis een SLA-rapportage ontvangen alsmede jaarlijks een ISAE 3402 type II-rapportage. Op basis van deze rapportage kan over 2024 gezegd worden dat de relevante aspecten van interne controle adequaat zijn en naar redelijkheid waarborgen dat de gestelde procedures worden nageleefd. Ondanks dat de ISAE 3402 type II-rapportage oordeel met beperking had, is de bedrijfsvoering integer en beheerst uitgevoerd. De beperking had betrekking op het beheren van de toegangsrechten en de maandelijkse controle op de toegang tot de active directory.

Daarnaast ontvangt het bestuur vier keer per jaar een niet-financiële risicorapportage. Deze rapportages zijn besproken in de werkgroep RU&ICT. Vervolgens heeft de werkgroep RU&ICT over de kwaliteit van dienstverlening van BSG verantwoording afgelegd aan het bestuur.

Uitvoering financiële administratie

De financiële administratie is ook ondergebracht bij BSG. BSG levert onder meer een kostenrapportage, een rapportage inzake het cash management, stelt de jaarrekening op, verzorgt de premienota's en verricht de betalingen namens BPL.

Uitvoering flexioenregeling

De administratie van de flexioenregeling is uitbesteed aan ABN AMRO Pension Services (AAPS). Van AAPS wordt op kwartaalbasis een rapportage over de uitvoering van de regeling ontvangen alsmede jaarlijks een ISAE 3402 rapportage. Deze rapportages zijn besproken in de werkgroep RU&ICT. Vervolgens heeft de werkgroep RU&ICT over de kwaliteit van dienstverlening verantwoording afgelegd aan het bestuur. Robeco Institutional Asset Management (RIAM) is verantwoordelijk voor het beleggingsadvies voor de flexioenregeling. De uitvoering van de flexioenregeling is per ultimo 2024 gestopt. Dit omdat de flexioenkapitalen zijn 'ingevaren' naar de nieuwe pensioenregeling.

Adviseurs

De externe adviserend actuaire van het pensioenfonds is M. Stougie van Sprenkels.

M. Euverman van Sprenkels is aangesteld als beleggingsadviseur ter versterking van de countervailing power op het terrein van beleggingen en risicomanagement, in bijzonder voor het beoordelen van voorstellen of adviezen van de fiduciair beheerder.

Fiduciair beheerder

BlackRock is aangesteld als fiduciair beheerder. Naast de strategische advisering, verzorgt BlackRock ook het selecteren en monitoren van managers en het balans- en risicomanagement, inclusief het beheer van de rente- en valuta-afdekking. BlackRock is verantwoordelijk voor de uitvoering van het contractueel vastgelegde mandaat. De beleggingsresultaten worden gemonitord en beoordeeld door de balansmanagementcommissie. Eén keer per kwartaal worden ze besproken in het bestuur.

Van de fiduciair beheerder is een ISAE 3402 type II-rapportage ontvangen.

Deze rapportage is besproken in de balansmanagementcommissie en in het bestuur. Op basis van deze rapportage kan over 2024 gezegd worden dat de relevante aspecten van interne controle adequaat zijn en naar redelijkheid waarborgen dat de gestelde procedures worden nageleefd.

Bewaarbank

De bewaarbank is Northern Trust (NT). NT is verantwoordelijk voor de beleggingsadministratie en daarmee verband houdende werkzaamheden. Van NT is een ISAE 3402 type II-rapportage ontvangen. Op basis van deze rapportage over 2024 kan gezegd worden dat de relevante aspecten van interne controle adequaat zijn en naar redelijkheid waarborgen dat de gestelde procedures worden nageleefd.

Onafhankelijke accountant

De onafhankelijke accountant is N. Doets van PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. Deze dient op basis van een controle een oordeel te geven over de jaarrekening en beoordeelt de opzet, het bestaan en de werking van de door het fonds getroffen beheersmaatregelen, voor zover deze relevant zijn voor de controle van de jaarrekening.

Het oordeel van de onafhankelijke accountant is opgenomen in het onderdeel 'overige gegevens' van dit jaarverslag.

Daarnaast stelt de onafhankelijke accountant een verslag op voor het bestuur. Dit verslag en de acties die het bestuur naar aanleiding hiervan onderneemt, worden door het bestuur besproken met het Verantwoordingsorgaan.

Certificerend actuaris

De certificerend actuaris is J. Tol van Triple A – Risk Finance Certification B.V. (ook sleutelfunctiehouder actuarieel). De certificerend actuaris dient een onafhankelijk deskundig oordeel te geven over de jaarrekening met inachtneming van de geldende wettelijke eisen. Het oordeel betreft de technische voorzieningen, andere actuariële waarderingen, significante risico's en de mate en voorwaarden waaronder het fonds zijn pensioenverplichtingen in de toekomst al dan niet kan nakomen.

Het oordeel van de certificerend actuaris is opgenomen in het onderdeel 'overige gegevens' van dit jaarverslag.

Daarnaast stelt de certificerend actuaris een verslag op voor het bestuur. Dit verslag en de acties die het bestuur naar aanleiding hiervan onderneemt worden, indien nodig, door het bestuur besproken met het Verantwoordingsorgaan.

De werkzaamheden van alle uitbestedingspartijen worden tenminste één keer per jaar door het bestuur geëvalueerd, waarbij een beoordeling wordt opgesteld over de kwaliteit van de dienstverlening.

Bestuurszaken

Bestuurszaken

Bestuurlijke inrichting

De bestuurlijke inrichting van het fonds, die in 2016 is gewijzigd, is in 2024 geëvalueerd. Binnen het bestuur vonden in het verslagjaar geen personele mutaties plaats.

Bestuurlijke activiteiten

Op 12 januari 2024 heeft het bestuur aan de NLC bevestigd de opdracht tot uitvoering van de nieuwe pensioenregeling vanaf 1 januari 2025 te aanvaarden. Dit is inclusief het invaarverzoek, zoals opgenomen in het transitieplan. Het bestuur beoordeelt het invaarverzoek als evenwichtig; hiermee wordt voldaan aan de vastgestelde doelstellingen voor de transitie.

In januari 2024 werd het besluitvormingsdocument ter onderbouwing van het beleid van de nieuwe regeling vastgesteld. Dit document bevat de onderbouwing van de risicohouding, het uitkeringsbeleid, het beleggingsbeleid en het solidariteitsbeleid. Om de invaardeckingsgraad per ultimo 2024 zo goed mogelijk veilig te stellen, besloot het bestuur de rente-afdekking te verhogen naar 100%.

Op 13 januari 2024 heeft het bestuur de inwaarmelding bij DNB ingediend. Na verschillende gesprekken met DNB en het aanleveren van aanvullende informatie ontving het bestuur op 18 april 2024 de bevestiging van DNB dat de compleetheidsfase van het invaarverzoek was afgerond en dat de beoordelingsfase van start ging.

In de maanden mei tot november volgde een intensief traject met drie beoordelingsrondes van DNB, waarbij aanvullende vragen aan het bestuur werden gesteld. In deze periode vonden ook expertsessies met DNB plaats. Tijdens deze sessies kwamen de volgende deelonderwerpen aan bod:

- Financiële risico's
- Niet-financiële risico's
- Contract
- Financiële effecten
- Risicohouding

Op 8 november 2024 ontving het bestuur de beschikking van DNB. Hierin werd bevestigd dat DNB heeft besloten om geen verbod op collectieve waardeoverdracht op te leggen. Belangrijke voorwaarden waren daarbij het aantonen van de beheersbaarheid van de IT-risico's en de monitoring van de complete besluitvorming en de dekkingsgraad. Op 28 november 2024 achtte het bestuur de beheersing van de IT-risico's acceptabel om de transitie en de dienstverlening vanaf 1 januari 2025 op een beheerste en integere manier te kunnen uitvoeren. Daarnaast was het bestuur van oordeel dat de datakwaliteit nog steeds van een adequaat niveau is om mee in te varen.

Parallel aan het traject met DNB heeft AFM onderzoeken uitgevoerd naar het communicatieplan WTP, de opdrachtbevestiging en de transitieoverzichten die einde november 2024 naar alle deelnemers zijn verzonden.

De Digital Operational Resilience Act (DORA) is een Europese verordening met als doel financiële organisaties beter te laten omgaan met IT-risico's, zodat ze weerbaarder worden tegen cyberdreigingen. DORA vereist dat financiële instellingen vanaf 17 januari 2025 aantoonbaar voldoen aan de betreffende voorschriften. Het bestuur heeft zich in de tweede helft van 2024, onder begeleiding van AF Advisors, beziggehouden met de implementatie van DORA.

Kortetermijnstrategie

De primaire focus voor de kortere termijn is het op een beheerste en integere wijze uitvoeren van de nieuwe regeling. Daarbij heeft het bestuur de volgende strategische doelstellingen:

- Het realiseren van koopkrachtbehoud met een beperkte kans op verlaging.
- Het realiseren van een beheerste en integere implementatie van de nieuwe regeling.
- Het realiseren van een stabiele, beheerste en integere continue bedrijfsvoering onder de nieuwe regeling, met aansluiting bij het bestaande serviceniveau.

Naleving gedragslijn AVG

Als BPL hechten wij grote waarde aan de bescherming van persoonsgegevens van onze deelnemers en andere betrokkenen. Als onderdeel van deze inzet hebben wij ons gecommitteerd aan de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen van de Pensioenfederatie.

Om te beginnen hebben wij onze interne processen en systemen grondig geëvalueerd en verbeterd om ervoor te zorgen dat we aan de strenge eisen van de gedragslijn voldoen. Daarnaast hebben wij awareness-sessies gehouden om het belang van privacy en gegevensbescherming te waarborgen.

Verder hebben wij diverse maatregelen getroffen om de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van persoonsgegevens te waarborgen. Zo hebben wij ons privacybeleid en onze privacyverklaring geëvalueerd en aangepast aan de actuele wet- en regelgeving. Daarnaast hebben wij technische en organisatorische maatregelen geïmplementeerd om de gegevens van onze deelnemers te beschermen tegen ongeautoriseerde toegang, diefstal, verlies of andere vormen van misbruik.

Tot slot hebben wij ervoor gezorgd dat wij te allen tijde transparant zijn over onze verwerking van persoonsgegevens en de rechten van betrokkenen respecteren. Wij blijven ons inzetten om de privacy van onze deelnemers en andere betrokkenen te waarborgen en zullen ons blijven houden aan de normen van gegevensbescherming.

Datalekken

Afgelopen jaar zijn er geen datalekken gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Geschiktheid

Geschiktheidsplan

Het pensioenfonds hanteert een geschiktheidsplan. Dit plan is aangepast aan de bovengenoemde wijziging in de bestuurlijke inrichting. Het geschiktheidsplan is gebaseerd op de aanbevelingen van de Pensioenfederatie inzake geschikt pensioenfondsbestuur en geeft inzicht in de geschiktheid van het bestuur. Het plan wordt jaarlijks geëvalueerd.

Deelname AB-leden aan opleidingen, studiedagen en seminars 2024 (selectie)

Organisatie (onderwerp) / bestuursleden	Louwerens	Schoe	Egink	Butelaar	Halfweg	Waasdorp	Witzier
Vervolg Effectief in de boardroom (Mens&Kennis)	X						
Effectief in de boardroom (Mens&Kennis)		X					
Site visit NT Londen	X		X				X
Koplopersoverleg Pensioenfederatie						X	
DNB seminar	X				X		
SPO B Vermogensbeheer				X			
SPO B DORA				X			X
SPO B Duurzaam beleggen & ESG risicomanagement							X
SPO B Governance & Communicatie							X

Evaluatie functioneren bestuur

Elk jaar evalueert het bestuur de individuele leden.

In september 2024 heeft een zelfevaluatie van het bestuur plaatsvonden.

Tijdens deze zelfevaluatie zijn de volgende punten besproken:

- 'Elkaar anders leren kennen';
- Terugblikken op de vorige zelfevaluatie;
- Functioneren in het Wtp-proces.

Toezicht en verantwoording

Op het bestuur wordt toezicht uitgeoefend door de visitatiecommissie en het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. De inrichting van deze organen, alsmede hun taken, rechten en bevoegdheden zijn vastgelegd in de statuten van het pensioenfonds.

- Zie voor het onderzoek van de visitatiecommissie over 2024 bijlage 1 en de reactie van het bestuur daarop in bijlage 2.
- Zie voor het oordeel van het verantwoordingsorgaan over 2024 bijlage 3 en voor de reactie van het bestuur daarop bijlage 4.

Interne klachtenprocedure

Het bestuur hanteert een interne klachtenprocedure. Deze is te raadplegen op www.bploodsen.nl. In 2024 zijn er geen klachten behandeld door het bestuursbureau en zijn er geen geschillen geweest. Door BSG zijn er 12 klachten behandeld. Deze klachten hebben niet geleid tot het aanpassen van de communicatie.

Klachten	Aantallen
Klachten in behandeling 1 januari 2024	0
Ingediende klachten 2024	12
• Waarvan behandeld als klacht	12
• Waarvan behandeld door bestuur	0
• Waarvan behandeld door de Ombudsman Pensioenen	0
Afgehandeld in 2024	12
In behandeling 31 december 2024	0

BSG registreert per kwartaal iedere uiting van ongenoegen als klacht. In totaal zijn er over 2024 12 klachten geregistreerd en direct afgehandeld.

Alle leden van de Pensioenfederatie dienen te voldoen aan de gedragslijn 'Goed omgaan met klachten'. Deze gedragslijn regelt zowel voor het behandelen en rapporteren van klachten, als voor het leren van deze klachten. Om de voortgang van de implementatie van deze gedragslijn te monitoren vindt er door de Pensioenfederatie richting de pensioenfondsen een jaarlijkse uitvraag en rapportage plaats. BPL voldoet aan deze gedragslijn. Conform deze gedragslijn zijn de klachten als volgt onder te verdelen:

Soort klacht	Aantallen
Service en klantgerichtheid	1
Behandelingsduur	2
Informatieverstrekking	2
Deelnemersportaal	3
Pensioenberekening en - betaling	1
Toepassing wet- en regelgeving: algemeen	2
Financiële situatie	1
Totaal	12

Door BSG wordt in het geval van een klacht doorgevraagd en het probleem uitgebreid geanalyseerd. Hierdoor wordt doorlopend gewerkt aan het verbeteren van de dienstverlening en wordt geleerd van de klachten.

Juridische procedures

In 2024 heeft een pensioengerechtigde een kort geding tegen het BPL aangespannen. De betreffende pensioengerechtigde is het kort geding gestart om meer tijd te krijgen om te controleren of de prognose-berekeningen voor de nieuwe regeling kloppen. Op 27 december 2024 heeft het BPL de uitspraak van de rechter ontvangen inzake het kort geding. De rechter heeft de vordering van de betreffende gepensioneerde afgewezen.

Compliance

Beleid

Compliance is het geheel van maatregelen dat zich richt op de implementatie, handhaving en naleving van externe wet- en regelgeving, alsmede van interne procedures en gedragsregels om te voorkomen dat de reputatie en integriteit van het BPL wordt aangetast.

Met compliance beoogt het BPL de integriteit van de verbonden personen (waaronder het bestuur van het BPL, de manager en medewerker van het BPL), het BPL zelf en de verbonden partijen, evenals de naleving van interne regels en externe wet- en regelgeving, te waarborgen en bij te dragen aan een goede reputatie en betrouwbaarheid.

Het BPL staat voor het optimaal behartigen van de belangen van haar deelnemers, gepensioneerden en andere pensioengerechtigden. Daarnaast wordt er nadrukkelijk belang gehecht aan een gestructureerde inbedding van compliance. Compliance is volgens BPL een onmisbare schakel daarin.

Het BPL heeft dan ook als doelstelling het handhaven van de goede reputatie van het BPL binnen het maatschappelijk verkeer door een adequate beheersing van onder andere compliance risico's. Dit brengt specifieke compliance doelstellingen met zich mee voor het bestuur zelf en de externe partijen aan wie het BPL haar primaire processen heeft uitbesteed, mede op het gebied van het voldoen aan interne regelgeving en externe wet- en regelgeving.

Het bestuur van het BPL is en blijft eindverantwoordelijk voor het compliant zijn van het BPL, ook voor de onderdelen die zijn uitbesteed. Het bestuur van BPL legt hierover verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan. Het intern toezichtsorgaan houdt toezicht op de wijze waarop compliance is ingericht en wordt uitgevoerd.

Het bestuur acht het van belang om aan de transparantie- en informatieverplichtingen tegenover de deelnemers, gepensioneerden en andere pensioengerechtigden te voldoen. Dat betekent dat op verschillende gebieden een aantal waarborgen door het bestuur dient te worden ingebouwd.

Het betreft het inregelen van 'goed bestuur', inhoudende:

- het beschikken over voldoende deskundigheid door bestuursleden (aantoonbaar);
- het waarborgen van de integriteit en de betrouwbaarheid. Dit is bijvoorbeeld het geval indien een screeningsbeleid is ingesteld of bij maatregelen inzake belangenverstrengeling of anti-corruptie, inclusief de controle daarop;
- het afleggen van duidelijke en aantoonbare verantwoording aan de deelnemers, gepensioneerden en andere pensioengerechtigden middels een verantwoordingsorgaan;
- het borgen van de compliance-aspecten van uitbesteede activiteiten door heldere afspraken ten aanzien van compliance te maken met contractpartijen;
- het opstellen van beleid en procedures over de communicatie aan deelnemers, gepensioneerden en andere pensioengerechtigden (het inbouwen van kwaliteitswaarborgen).

Beleidsstukken

Het bestuur heeft een Compliance charter en Compliance program opgesteld. Het Compliance Charter bevat de uitgeschreven principes, taken en verantwoordelijkheden inzake compliance voor het BPL. Het document belicht het belang dat het BPL hecht aan de inrichting en inbedding van compliance en sluit aan bij de kernwaarden van het BPL. Onder het Compliance Charter, hangt het Compliance Program, dat de werkwijze van het BPL en de bijbehorende structuur bevat. Het bestuur hanteert een gedragscode. Alle verbonden personen ondertekenen jaarlijks een verklaring tot naleving. Overtredingen van de gedragscode worden gemeld bij de compliance officer.

Compliance officer

Het bestuur heeft het Nederlands Compliance Instituut (NCI) als compliance officer. De taken van de compliance officer zijn vastgelegd in het Compliance program. De compliance officer wordt geraadpleegd bij de totstandkoming van uitbestedingscontracten, betrekking hebbende op de primaire processen. De compliance officer doet jaarlijks verslag van zijn werkzaamheden aan het bestuur. De compliance officer heeft geconstateerd dat binnen BPL een integere bedrijfsvoering bestaat en dat haar Governance is gericht op adequate beheersing van integriteitsrisico's. Zie bijlage 5.

Incidenten

In de incidentenregeling en klokkenluidersregeling vervult de compliance officer een rol met betrekking tot de melding van integriteitsincidenten en misstanden. Afgelopen jaar hebben zich geen incidenten voorgedaan.

Communicatie

Het BPL heeft zijn communicatiebeleid beschreven in het communicatiebeleidsplan en jaarplan.

In 2024 is aan deelnemers en pensioengerechtigden maandelijks via een nieuwsbrief onder andere informatie verstrekt over:

- implementatie- en communicatieplan;
- samenstelling fondsorganen, klankbordgroep en verantwoordingsorgaan;
- dekkingsgraad;
- Parameters 2024;
- verhoging rente-afdekking;
- vervroegen tot 10 jaar voor AOW;
- transitienieuws;
- de nieuwe 'Mijnomgeving' van BPL;
- AG Prognosetafel 2024;
- nieuw lid in de visitatiecommissie;
- Pensioenstatuut 2025;
- Gewijzigde statuten.

Nevenfuncties

Het BPL dient verantwoording af te leggen over de door bestuursleden vervulde nevenfuncties.

Extern toezicht

DNB

Zoals beschreven in het hoofdstuk bestuurlijke activiteiten heeft het bestuur op regelmatige basis overleg gehad met DNB over de ingediende inwaarmelding en de daar uit volgende beschikking.

AFM

Zoals beschreven in het hoofdstuk bestuurlijke activiteiten heeft het bestuur in 2024 met AFM overleg gehad over het communicatieplan WTP, de opdrachtbevestiging en de transitieoverzichten.

Het afgelopen jaar zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het BPL gebonden aan toestemming van de toezichthouder.

BTW ontwikkelingen

De pensioensector heeft nog altijd te maken met de nodige turbulentie rondom het thema 'btw'. Doordat de btw op kosten (voorbelaasting) voor een pensioenfonds slechts zeer beperkt aftrekbaar is, vormt deze btw een aanzienlijke kostenpost. Als gevolg van wijzigingen in wet- en regelgeving en jurisprudentie in de voorbije jaren en een starre houding van het Ministerie van Financiën, is de voorbelaasting bij pensioenfondsen nog altijd onverminderd hoog. Daarmee is het belang om de btw-positie van een pensioenfonds goed te analyseren nog altijd aanwezig. De inperking per 1 januari 2015 van de btw-vrijstelling (de 'koepelvrijstelling') voor werkzaamheden met betrekking tot pensioenadministratie en de zeer beperkte toepassing van de btw-vrijstelling voor vermogensbeheerdiensten, dragen daaraan bij.

Desalniettemin is de sector strijdbaar om te komen tot een verlaging van deze btw-last. BPL heeft daartoe in samenwerking met de Kring van Beroepspensioenfondsen het afgelopen jaar weer de nodige stappen gezet. Alles gericht op het uiteindelijk verlagen van de (btw op) uitvoeringskosten naar de toekomst toe en mogelijk zelfs nog het realiseren van teruggave van de betaalde btw op pensioenuitvoerings- en vermogensbeheerdiensten voor een aantal jaren in het verleden.

Inmiddels is er een doorbraak in het btw-dossier. Het Europees Hof van Justitie heeft een uitspraak gedaan, acht jaar nadat de Hoge Raad de pensioenfondsen ongelijk gaf. Het Europees Hof is van mening dat, om in aanmerking te komen voor btw-vrijstelling, aangetoond moet worden dat de pensioenuitkeringen in de eerste plaats afhankelijk zijn van de beleggingsresultaten.

De verwachting is wel dat dit traject toch nog enkele jaren in beslag zal nemen. Het pensioenfonds sluit hierbij aan bij de lopende procedures van BSG en BlackRock. PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. is voor dit traject aangesteld als inhoudelijke adviseur voor het pensioenfonds.

Code pensioenfondsen

Code pensioenfondsen

Door de invoering van de Wet verplichte beroepspensioenregeling per 1 januari 2007 zijn de STAR-principes voor goed pensioenfondsbestuur (Pension Fund Governance, 'PFG') verankerd in het wettelijke kader. Deze principes zijn per 1 januari 2014 vervangen door de Code Pensioenfondsen, die voor het laatst is gewijzigd in 2024.

De normen van de Code zijn ingedeeld in de volgende thema's:

- **Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden:** de normen die betrekking hebben op de doelstellingen van pensioenfondsen.
- **Goed besturen:** de normen die betrekking hebben op de organisatie van de bestuurlijke processen en die beschrijven hoe het bestuur waarde toevoegt aan de doelstellingen en het functioneren van het pensioenfonds.
- **Effectief intern toezichthouden en controle uitvoeren:** normen over de wijze waarop het intern toezicht werkt en waarde toevoegt aan de doelstellingen en het functioneren van het pensioenfonds. Ook zijn er normen opgenomen over de controle.
- **Verantwoording en inspraak organiseren:** normen over de wijze waarop verantwoording, medezeggenschap en inspraak werkt en waarde toevoegt aan de doelstellingen en het functioneren van het pensioenfonds.
- **Effectief functioneren van fondsorganen:** normen over de effectiviteit van het functioneren en deze zijn relevant voor alle organen van het pensioenfonds.

Omdat de Code in 2024 is gewijzigd heeft het bestuur de Code, mede gezien de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel, extra geanalyseerd en getoetst aan het huidige beleid van BPL. De Code schrijft een aantal verplichte onderdelen voor die een plek dienen te krijgen in het jaarverslag of op de website. In de onderstaande tabel wordt aangegeven of hieraan wordt voldaan en waar de bijbehorende toelichting te vinden is. De normen waaraan het pensioenfonds nog niet (geheel) voldoet, worden na onderstaande tabel nader toegelicht.

Rapportagenorm	Voldaan aan de norm	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 1 Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.	Ja, toegepast	In het hoofdstuk Algemene zaken beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie (MVS). Deze MVS is in 2024 door het bestuur geëvalueerd en waar nodig aangepast.
Norm 4 Het bestuur verdiept in de voorkeuren van zijn belanghebbenden en laat open hoe het zich verdiept in de voorkeuren van belanghebbenden. In het bestuursverslag geeft het bestuur jaarlijks aan hoe het is omgegaan met het belang om de voorkeuren van zijn belanghebbenden te kennen.	Ja, toegepast	In het hoofdstuk Financieel beleid en in het Voorwoord wordt melding gemaakt van het in 2025 uit te voeren risicopreferentieonderzoek.

Rapportagenorm	Voldaan aan de norm	Vindplaats toelichting jaarverslag
Norm 5 Het pensioenfonds heeft een beleid over de wijze waarop het deelnemers keuzebegeleiding biedt bij keuzes binnen de pensioenregeling. Het pensioenfonds evalueert periodiek de uitvoering en de effectiviteit van dit beleid en stuurt waar nodig bij."	Ja, toegepast	In de toekomstparagraaf wordt de nadere invulling van de Mijnomgeving nader toegelicht. Het bestuur kiest vooralsnog voor een minimale variant. Dit vanwege de rol van de financieel adviseurs die diverse loodsen zelf al hebben aangesteld.
Norm 15 Het bestuur vervult zijn taken op een voor belanghebbenden transparante, open en toegankelijke wijze. Het bestuur rapporteert jaarlijks in zijn bestuursverslag in ieder geval over: • de missie, visie en strategie; • de naleving van deze code en de interne gedragscode; • de evaluatie van het functioneren van het bestuur; • de afhandeling van klachten en geschillen en de wijzigingen in regelingen of processen die daaruit voortvloeien.	Ja, toegepast	In het hoofdstuk Algemene zaken beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie. In het hoofdstuk Bestuurszaken wordt gerapporteerd over de naleving van de gedragscode, de evaluatie van het bestuur en de behandeling van klachten en geschillen.
Norm 17 Het intern toezicht legt een toezichtvisie ten grondslag aan zijn toezicht.	Ja, toegepast	In het hoofdstuk Governance en de rapportage van de Visitatiecommissie wordt hier verder op ingegaan.
Norm 24 Het bestuur legt verantwoording af over het beleid dat het voert, de gerealiseerde uitkomsten van dit beleid en de beleidskeuzes die het voor de toekomst maakt. Het bestuur maakt daarbij inzichtelijk hoe het de verschillende belangen heeft afgewogen. Ook geeft het bestuur inzicht in de risico's van de belanghebbenden op korte en lange termijn.	Ja, toegepast	Het bestuur rapporteert in de hoofdstukken Algemeen, Financieel beleid, Risicobeleid en Wet toekomst pensioenen over het beleid dat het in 2024 voerde, de gerealiseerde uitkomsten van dat beleid en de beleidskeuzes die het bestuur maakte.
Norm 26 Het intern toezicht legt in het bestuursverslag, op basis van een vooraf door het intern toezicht vastgestelde toezichtvisie en een eerder geformuleerd normenkader, verantwoording af over de verrichte werkzaamheden, rapporteert de bevindingen en doet (zo nodig) aanbevelingen.	Ja, toegepast	De visitatiecommissie rapporteert hierover in zijn rapportage (bijlage 1).
Norm 34 Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.	Ja, toegepast	In dit hoofdstuk wordt melding gemaakt van het stappenplan diversiteit. In het bestuur en VO is geen diversiteit in geslacht of genderidentiteit. Bij nieuwe benoemingen wordt deze groep 'actief' benaderd zodat de interesse ten behoeve van een kandidaatstelling wordt gewekt.

Rapportagenorm	Voldaan aan de norm	Vindplaats toelichting jaarverslag
Norm 35 Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.	Deels toegepast	In dit hoofdstuk wordt de afwijking van deze norm nader gemotiveerd.
Norm 37 De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, de raad van toezicht, het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbendenorgaan of verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat 18 Code Pensioenfondsen voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.	Deels toegepast	In dit hoofdstuk wordt de afwijking van deze norm nader gemotiveerd.
Norm 38 Benoeming en ontslag van de leden van de organen van het pensioenfonds zijn geregeld in de statuten van het pensioenfonds waarbij – behoudens in het geval van beroepspensioenfonds – de procedure voor benoeming en ontslag als beschreven in bijlage 2 wordt gevolgd. Schorsing van de leden van het bestuur, het belanghebbendenorgaan, het verantwoordingsorgaan en het intern toezicht wordt geregeld in de statuten of reglementen van het pensioenfonds	Deels toegepast	In het hoofdstuk Algemene zaken beschrijft het bestuur de missie, visie en strategie.

Norm 35

Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.

Toelichting: In zowel het bestuur als het VO zitten leden van onder de 40 jaar, maar geen vrouwen. Middels het stappenplan diversiteit wil het bestuur bij nieuwe benoemingen deze groep 'actief' benaderen zodat de interesse ten behoeve van een kandidaatstelling wordt gewekt. In de tussentijd accepteert het bestuur deze afwijking van de norm. Het bestuur geeft hiermee tevens invulling aan norm 37.

Norm 37

De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur, het belanghebbendenorgaan, en raad van toezicht is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het belanghebbendenorgaan kunnen als daarvoor een bijzondere aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen.

De eerste zittingstermijn van een lid van het verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Het aantal toegestane herbenoemingen van elk maximaal vier jaar voor deze leden is statutair of reglementair vastgelegd. Leden van een visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde fonds.

Toelichting: Vanwege de complexiteit en de continuïteit van het bestuur heeft BPL ervoor gekozen om de maximale zittingsduur voor het bestuur vast te stellen op vier jaar, met de mogelijkheid tot drie herbenoemingen. Voor het VO geldt een maximale zittingsduur van vier jaar met maximaal twee herbenoemingen, zoals vastgelegd in de statuten. Voor de leden van de Visitatiecommissie geldt dat zij maximaal acht jaar betrokken kunnen zijn bij BPL.

Norm 38

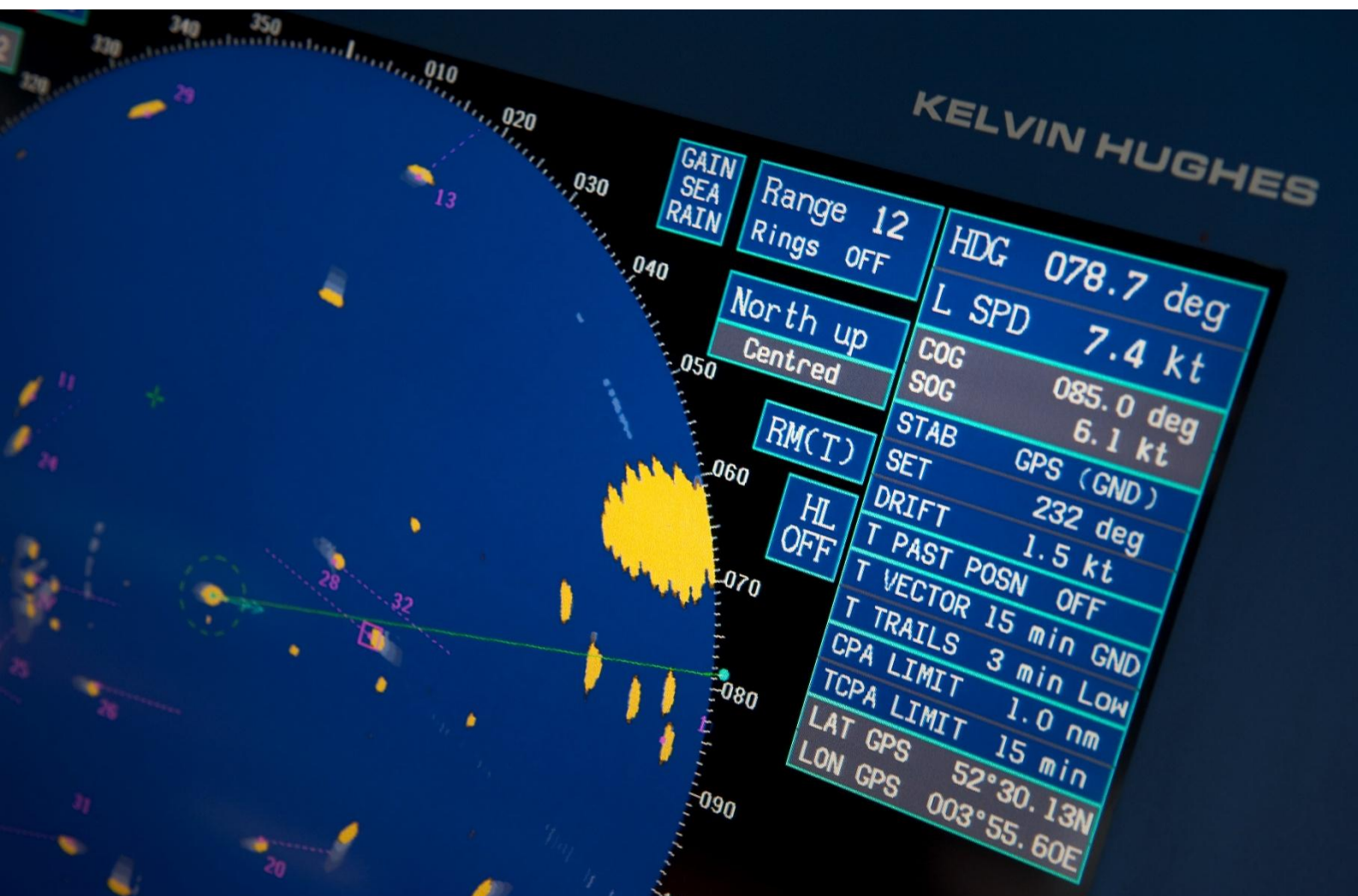
Benoeming en ontslag van de leden van de organen van het fonds zijn geregeld in de statuten van het pensioenfonds waarbij – behoudens in het geval van beroepspensioenfonds – de procedure voor benoeming en ontslag als beschreven in bijlage 2 wordt gevolgd. Schorsing van de leden van het bestuur, het belanghebbendenorgaan en het intern toezicht wordt geregeld in de statuten of reglementen van het pensioenfonds.

Toelichting: Statutair is vastgelegd dat leden van het Verantwoordingsorgaan worden benoemd door de ledenvergadering van de NLc (voor actieven) of door een, naar het oordeel van het bestuur, representatieve organisatie van ex-loodsen (voor pensioengerechtigden). Tevens kunnen deze leden worden ontslagen door de organisatie die hen heeft benoemd, na advies van het Verantwoordingsorgaan. Daarnaast is afgelopen jaar in de statuten vastgelegd dat ontslag ook kan plaatsvinden door het bestuur, mits het bestuur hiervoor zwaarwegende redenen heeft en de Visitatiecommissie goedkeuring verleent.

Afwijking Code Pensioenfonds

De huidige regeling kent meer bevoegdheden toe aan de benoemende organisaties dan de Code Pensioenfonds voorschrijft. Indien de bepaling in lijn wordt gebracht met de Code Pensioenfonds, zouden deze bevoegdheden van de benoemende organisaties worden weggenomen.

Sinds de oprichting van het Verantwoordingsorgaan is het aan de benoemende organisaties (NLc of VNoL) om te beoordelen of een lid nog steeds voldoet aan de vereisten om zijn taak uit te voeren. Dit voorkomt dat een lid met een afwijkend standpunt door het Verantwoordingsorgaan zelf ontslagen kan worden. Het is onwenselijk dat een benoemende organisatie zorgvuldig een lid selecteert, terwijl het Verantwoordingsorgaan zelf deze persoon op elk moment zou kunnen ontslaan. Door deze afwijking van de Code Pensioenfonds wordt een zorgvuldiger en evenwichtiger proces gevolgd.

Financieel beleid

Financieel beleid

Risicohouding

Risicopreferentieonderzoek

BPL heeft in 2022 onderzocht wat de deelnemers belangrijk vinden bij de solidaire premieregeling en welke risico's hierbij gelopen kunnen worden. Om hier inzicht in te krijgen, is een risicopreferentieonderzoek onder de deelnemers uitgevoerd.

Het doel van het onderzoek was om enerzijds de risicohouding van de pensioengerechtigden en (gewezen) deelnemers van BPL vast te stellen, en anderzijds kaders te bepalen voor het beleid van BPL in het nieuwe stelsel. Daarnaast werden risicomaatstaven, de (indicatieve) Lifecycle en de gewenste uitkeringseigenschappen afgeleid voor de gemiddelde (ex-)loods.

Uitkomsten kwalitatieve vragen

1. Onder alle leeftijdscohorten geeft de meerderheid (ruim 80%) aan sterk afhankelijk te zijn van het BPL-pensioen. Bij de jongere deelnemers ligt dit percentage wel wat lager dan bij de oudere deelnemers.
2. De meeste respondenten vinden het even belangrijk dat een verlaging van de ingegane uitkering wordt voorkomen als dat de pensioenuitkering meegroeit met de prijsinflatie.
3. Relatief gezien geven de meeste actieve deelnemers bij pensionering de voorkeur aan een hogere uitkering. Voor de oudere (gepensioneerden) respondenten gaat de voorkeur relatief gezien uit naar een constante uitkering.
4. Uit het onderzoek blijkt dat de deelnemers, met name aan het begin van de pensionering, een zo hoog mogelijke uitkering wensen (los van de AOW-overbrugging).
5. Het spreiden van de uitkomsten heeft de voorkeur onder de respondenten.
6. Op totaal niveau wordt gekozen voor het behalen van een zo waardevast mogelijk pensioen (47%). Hiermee wordt echter geen meerderheid gevormd. 27% van de respondenten geeft de voorkeur aan een uitkering met beperkte kortingen, en 24% kiest voor een zo hoog mogelijke uitkering.

Uitkomsten kwantitatieve vragen

1. Circa de helft van de deelnemers zou voldoende hebben aan een inkomen tot € 45.000. De overige helft geeft aan meer dan € 45.000 nodig te hebben.
2. Een schommeling van 2% in de pensioenuitkering zou binnen de tolerantiegrenzen van 88% van de totale populatie vallen. Een schommeling van 4% in de pensioenuitkering zou nog acceptabel zijn voor 60% van de populatie.
3. 69% van de populatie zou een maximale daling van 15% van het pensioenkapitaal in relatie tot het verwacht pensioen accepteren. In de vraagstelling wordt daarbij een uitkering van 45.000 euro genoemd.
4. Via de Pensioenmeter hebben respondenten hun voorkeursrisicoprofiel met bijbehorende pensioenuitkering kunnen aangeven. De bedragen zijn gebaseerd op verschillende beleggingsprofielen, gegeven de input van de respondent. Loodsen neigen naar het kiezen van een relatief gemiddeld risicoprofiel.

Risicohouding kwalitatief

Het bestuur van BPL heeft een risicobewuste houding. BPL streeft ernaar nominale aanspraken waardevast na te komen. Inflatie vermindert de waarde van de nominale uitkeringen, en gezien het langetermijnkarakter van pensioenen, is het belangrijk dat de koopkracht van het pensioen via indexatie behouden blijft. Beleggingsrisico kan acceptabel zijn in het streven naar koopkrachtbehoud, zelfs als dit betekent dat de nominale aanspraken tijdelijk niet nagekomen kunnen worden.

De mate van risicoacceptatie van het bestuur is o.a. gebaseerd op de volgende kwalitatieve overwegingen:

BPL streeft naar een waardevast pensioen

- BPL hanteert daarom een dekkingsgraadafhankelijke indexatiestaffel als leidraad voor toeslagverlening. De toeslagverlening die volgt uit deze staffel komt overeen met de wettelijk maximale toegestane toeslagverlening, gegeven de dekkingsgraad.
- Een afgewogen balans tussen te nemen risico's en het naar verwachting te realiseren beleggingsrendement is noodzakelijk om op langere termijn invulling te kunnen geven aan de pensioenambitie. Voor het nastreven van de pensioenambitie dient het bestuur bereid te zijn om beleggingsrisico te nemen en een beleggingsrendement na te streven dat hoger is dan de risicovrije marktrente.
- Bij slechte economische omstandigheden acht het bestuur het uitlegbaar dat indexatie wordt gekort. Kortingen op de pensioenaanspraken en -uitkeringen dienen zoveel mogelijk te worden voorkomen en gespreid over een zo lang mogelijke termijn.
- Voor de vaststelling van de toeslagverlening dient onder het Financieel Toetsingskader rekening te worden gehouden met de "toekomstbestendige indexatiegrens". Deze grens (circa 134%) wordt conform wettelijke voorschriften vastgesteld. Indien de dekkingsgraad gelijk is aan deze grens dan mag de prijsinflatie in enig jaar worden toegekend. Boven deze grens mag BPL de toeslagachterstand inhalen. Aangezien de dekkingsgraad lager is dan deze grens is het niet mogelijk om de volledige prijsinflatie toe te kennen.

De premie staat niet vast

- De uit het Pensioenstatuut voortvloeiende premieomvang is klein in verhouding tot de pensioenverplichtingen, waardoor de sturingskracht van premie-aanpassingen beperkt is.
- Er bestaan geen bijstortverplichtingen bij lage dekkingsgraden.
- Bij een daling van verwachte rendement of een stijging van de levensverwachting zijn partijen bereid extra premie te betalen om de huidige pensioenopbouw te financieren.

Risicobereidheid

De risicobereidheid is gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- BPL kent relatief meer pensioengerechtigden en een kortere duratie dan een gemiddeld pensioenfonds in Nederland.
- De risicotolerantie van de deelnemers is in lijn met die van een gemiddeld pensioenfonds.
- Als de financiële positie van BPL verbetert, wordt bij voorkeur minder risico genomen, mits de ambitie van BPL in evenveel of meer gevallen haalbaar blijft met minder risico.

De risicobereidheid van het fonds kan worden beïnvloed door de actuele financiële positie van BPL. Periodiek wordt beoordeeld of de ambitie van BPL nog haalbaar is. Het vasthouden aan een onrealistische ambitie is immers niet zinvol. Bij de keuze voor een bepaald beleid wordt niet alleen gekeken naar een verwachte ontwikkeling, maar ook naar scenario's die gunstiger of minder gunstig zijn dan de verwachte ontwikkeling. De ambitie dient in de meeste scenario's haalbaar te zijn. De risicobereidheid is geconcretiseerd door de vaststelling van kwantitatieve risicogrenzen (het Vereist Eigen Vermogen en de grenzen van de haalbaarheidstoets).

Kwantitatieve uitgangspunten

Het bestuur heeft de volgende kwantitatieve uitgangspunten vastgesteld, uitgaande van een 15-jaars horizon:

Dekkingsgraad

- Onder extreem slechte marktomstandigheden wil BPL bij voorkeur niet onder de minimale richtdekkingsgraad volgens DNB (95%) terechtkomen.
- Het pensioenfonds wil niet sturen op 'buitengewoon' hoge dekkingsgraden. Alle dekkingsgraden binnen 5 jaar boven 130% worden als gelijk beoordeeld.

Pensioenresultaat

- Het pensioenresultaat, uitgaande van de huidige dekkingsgraad, dient bij voorkeur minimaal 80% te zijn. Het pensioenfonds vindt een koopkrachtverlies van meer dan 20% na 5 jaar in beginsel onwenselijk.

Toetsing ALM resultaten aan kwantitatieve uitgangspunten

Het bestuur erkent dat de gekozen beleggingsstrategie (met de huidige dekkingsgraad) niet in alle scenario's de vooraf gestelde beoordelingscriteria volledig uitsluit.

Volgens de ALM-prognose is de kans op een dekkingsgraad lager dan de minimale richtdekkingsgraad (95%) in enig jaar maximaal 6,15%, en de kans op een pensioenresultaat lager dan 80% in jaar 5 circa 16,5%. Het bestuur acht dit acceptabel.

Risicohouding lange termijn: ondergrenzen pensioenresultaat

Het bestuur heeft de volgende risicohouding voor de lange termijn vastgesteld met betrekking tot het pensioenresultaat:

Ondergrens 1: Vanuit de situatie waarbij de beleidsdekkingsgraad gelijk is aan het Vereist Eigen Vermogen, dient de mediaan van het pensioenresultaat minimaal 90% te bedragen.

Ondergrens 2: Vanuit de feitelijke beleidsdekkingsgraad dient de mediaan van het pensioenresultaat minimaal 85% te bedragen.

Ondergrens 3: Vanuit de feitelijke beleidsdekkingsgraad dient de maximale afwijking ten opzichte van de mediaan in het geval van een "slechtweersscenario" (5e percentiel) maximaal 35% te bedragen.

Bij de vaststelling van de ondergrenzen is rekening gehouden met de toeslagachterstand van 13,2% per 31 december 2014 voor alle deelnemers en de voorgeschreven scenarioset zoals door DNB gepubliceerd voor Q1-2015. Indien er op enig moment sprake is van een lagere toeslagachterstand of een aanzienlijk andere voorgeschreven scenarioset, kan dit aanleiding geven om de ondergrenzen te herzien. Dit was afgelopen jaar niet het geval.

Haalbaarheidstoets

Op grond van de Wet verplichte beroepspensioenregeling dient een pensioenfonds periodiek een haalbaarheidstoets uit te voeren. De haalbaarheidstoets geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de bijbehorende risico's. Het Besluit FTK beschrijft de uitvoering van de haalbaarheidstoets. De Regeling Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling bevatten nadere voorschriften voor de berekeningswijze van het pensioenresultaat, de uitvoering van de toets en de te hanteren normen.

BPL heeft in 2023 voor het laatst deze haalbaarheidstoets uitgevoerd. Per ministeriële regeling is vastgelegd dat pensioenfonds die naar verwachting volledig invaren (zoals BPL) in 2024 af kunnen zien van het indienen van de jaarlijkse haalbaarheidstoets.

Risicohouding korte termijn

Het bestuur heeft de volgende risicohouding voor de korte termijn vastgesteld met betrekking tot het Vereist Eigen Vermogen: het Vereist Eigen Vermogen van BPL mag niet lager zijn dan 16% en niet hoger dan 22%. Deze bandbreedte werd door het bestuur vastgesteld op basis van de ALM-studie uit 2011. Eind 2024 bedroeg het Vereist Eigen Vermogen 16,9%, wat binnen de vastgestelde bandbreedte valt.

Solvabiliteitsrisico

De belangrijkste doelstelling van het pensioenfonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Om deze doelstelling te realiseren, wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de marktwaarde van de pensioenverplichtingen. Een belangrijk risico voor het pensioenfonds betreft het solvabiliteitsrisico, oftewel het risico dat het pensioenfonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten op basis van algemeen geldende normen, alsook volgens de specifieke normen die door de toezichthouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat er geen ruimte is voor een eventuele toeslagverlening op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het pensioenfonds verworven pensioenaanspraken en -rechten moet korten.

Eind 2024 is het aanwezige vermogen hoger dan het Vereist Eigen Vermogen. De beleidsdekkingsgraad was eind 2024 124,6%, wat boven de vereiste dekkingsgraad van 116,9% ligt. De beleidsdekkingsgraad wordt gebruikt om te toetsen of het pensioenfonds voldoet aan de eisen inzake het (minimaal) Vereist Eigen Vermogen. De beleidsdekkingsgraad was ultimo 2024 dus hoger dan het Vereist Eigen Vermogen.

Beleggingen

Terugblik economie en financiële markten 2024

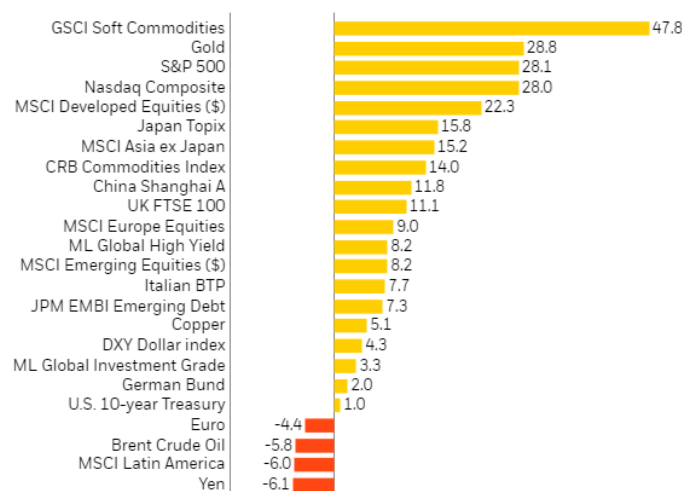
2024 was een jaar van een sterk wisselend beeld, toen beleggers probeerden grip te krijgen op megatrends die de dynamiek van vraag en aanbod beïnvloedden. De wisselwerking tussen structurele en cyclische factoren zorgde voor volatiliteit. Grote veranderingen in de wereldeconomie, zoals immigratiegolven, handelsfricties en energietransformaties, verstoorde de relatieve economische stabiliteit van het pre-pandemische tijdperk.

In de VS daalde de looninflatie tot het laagste niveau sinds 2020, mede door afnemende vraaggroei, een aanhoudend herstel van de pandemie-aanbodschok en een aanzienlijke toename van het arbeidsaanbod door immigratie. Groei daalde richting trend, maar bleef positief – wat economen een zachte landing noemen. Zowel bedrijven als consumenten hadden een gezonde financiële balans en bleven uitgaven doen. Tegen het einde van het jaar wakkerde de verkiezing van Trump als nieuwe president de ‘animal spirits’ verder aan, met name omdat deregulering en belastingverlagingen de economische groei ondersteunden. Vooruitkijkend bestaat er echter bezorgdheid over de impact van de stijgende tarieven op de Amerikaanse economie en haar handelspartners.

De groei in Europa is ongelijk verdeeld geweest. Duitsland blijft grotendeels stagneren, met een bbp dat 8% onder de pre-pandemische trend ligt, terwijl delen van de periferie, met name Spanje en Griekenland, in een snel tempo groeien. De inflatie is gedaald tot dicht bij de doelstelling van 2% van de ECB, waardoor verdere verlagingen van de beleidsrente mogelijk zijn om het monetaire beleid minder restrictief te maken. De dalende beleidsrente zou de neiging van Europese huishoudens om te sparen kunnen helpen verminderen, de consumentenbestedingen stimuleren en Europese economie in staat stellen om in 2025 met ongeveer 1% te groeien.

In China werd de economie gestimuleerd, maar structurele problemen blijven bestaan. We verwachten verdere stimuleringsmaatregelen totdat de economie structureel sterker wordt. Op dit moment bekijken we de markten vanuit een tactisch perspectief. China's leiderschap op het gebied van groene technologieën, zoals zonne-energie, batterijen en elektrische voertuigen, positioneert het land als een wereldwijde krachtpatser. Tegelijkertijd kunnen toenemende geopolitieke spanningen met de VS de ont koppeling in kritieke sectoren zoals halfgeleiders versnellen.

Japan profiteert van lopende structurele hervormingen, een terugkeer naar inflatie, verbeteringen in corporate governance en een leidende rol in de ontwikkeling van AI-infrastructuur, ondersteund door een zwakkere yen. Deze factoren versterken de groeivoorzichten van Japan en maken het een aantrekkelijke markt voor investeringen.

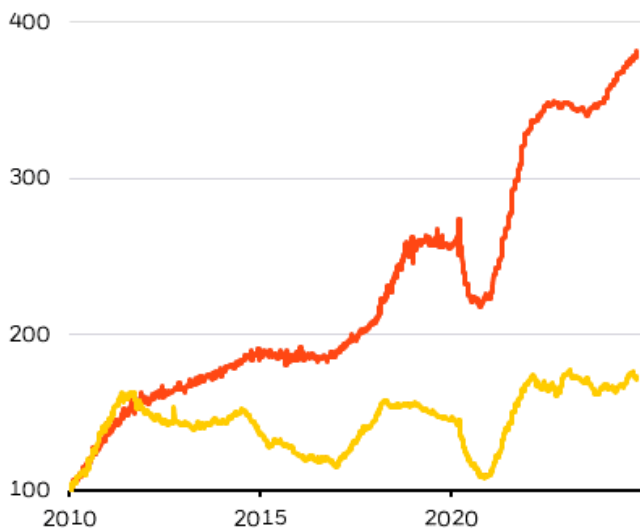
Bron: LSEG Datastream, grafiek van BlackRock Investment Institute, per 29 november, 2024.

De staafgrafiek toont het totale rendement, uitgedrukt in lokale valuta, met uitzondering van goud en koper. Deze rendementen staan weergegeven als spotrendementen. Staatsobligaties geven hier de 10-jaars benchmark-uitgaves weer.

Uitzonderlijkheid van de V.S.

Het overheersende thema was de kracht van het Amerikaanse bedrijfsleven, gedreven door AI-geleide groei en robuuste winsten, waarbij de nadruk werd gelegd op de rol van technologische innovatie en digitale transformatie bij het stimuleren van winstgroei. Voor de komende jaren verwacht BlackRock dat inflatie, en daarmee de rentes, langer hoger zullen blijven. Dit geldt zowel voor beleidsrentes als voor staatsobligaties. Het afgelopen decennium was uniek, en BlackRock verwacht niet dat deze tijden zich opnieuw zullen voordoen. Wij verwachten minder renteverlagingen door centrale banken. De ECB heeft echter iets meer ruimte dan de FED.

Winsten VS afgezet tegen de rest van de wereld

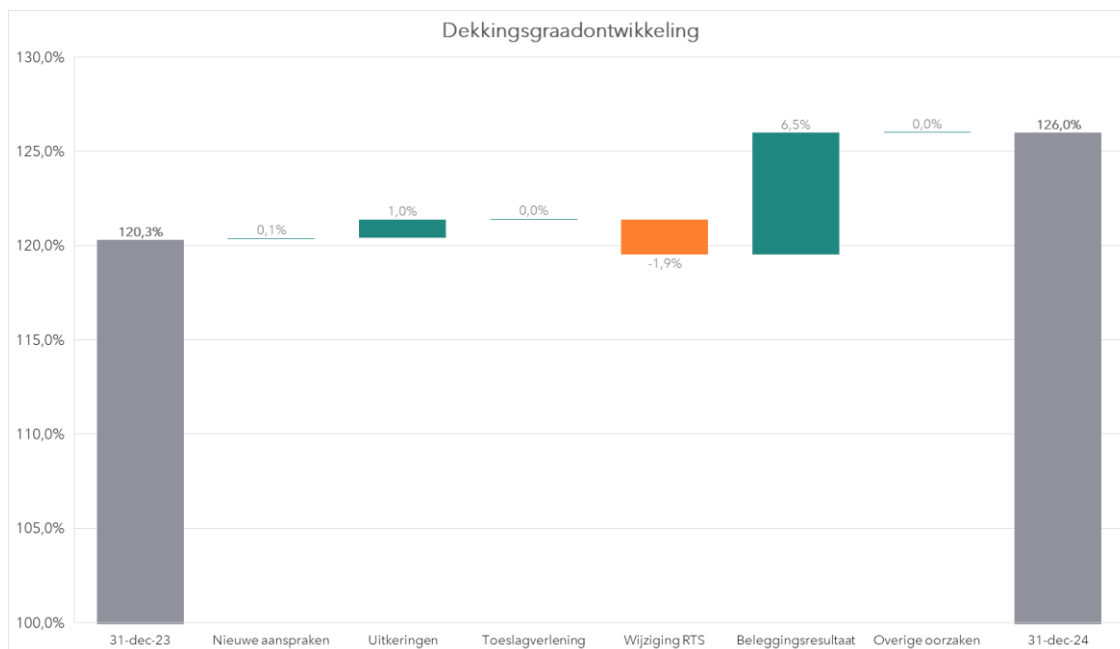

Bron: BlackRock Investment Institute, Rood is de VS, Geel is de rest van de wereld.

Dekkingsgraadontwikkeling

De dekkingsgraad op basis van de 2023 DNB curve bedroeg eind december 2023 120,3%. In 2024 Q4 is deze gestegen naar 126,0%. De beleidsdekkingsgraad bedraagt 123,6% en is gestegen sinds het einde van 2023, toen de beleidsdekkingsgraad 119,1% bedroeg.

Hierbij dient opgemerkt te worden dat de dekkingsgraad, en de bijbehorende dekkingsgraadontwikkeling, niet langer relevant zullen zijn in de SPR-context (solidaire premieregeling). Ten behoeve van de terugblik op 2024, waarin deze dekkingsgraad nog wel van belang was, is hieronder een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van de dekkingsgraad naar beleidsbronnen.

Toelichting

- De feitelijke premie is hoger dan de marktwaardekosten van pensioenopbouw en de opslag om de dekkingsgraad begin 2024 op niveau te houden. Hierdoor stijgt de dekkingsgraad.
- Bij het uitkeren van pensioenen valt de aanwezige buffer vrij. Hierdoor neemt de dekkingsgraad toe.
- Door het verlenen van toeslagen (indexatie) nemen de verplichtingen toe, ten laste van de algemene reserve. Hierdoor daalt de dekkingsgraad. Per 1 januari 2025 is geen indexatie verleend.
- Door de gewijzigde marktrente wijzigt jaarlijks de voorziening. In het boekjaar is de marktrente gedaald, waardoor de waarde van de verplichtingen toeneemt. Dit heeft geleid tot een afname van de dekkingsgraad.
- Het beleggingsrendement is positief en is hoger dan benodigd aan de (eenjarige) rente. Hierdoor nam de dekkingsgraad toe.
- Door overige oorzaken (zoals bijvoorbeeld kosten, mutaties, maar ook door het samengestelde effect van eerder genoemde posten) kan de dekkingsgraad wijzigen.

Belangrijke aanpassingen 2024

Wijzigingen in de beleggingsportefeuille 2024

Aan de hand van het beleggingsplan 2024 en naar aanleiding van de ALM- en SNP-studie heeft het bestuur in 2024 enkele wijzigingen in de beleggingsportefeuille doorgevoerd, nadat hiervoor de bestuurlijke processen zijn doorlopen. In de volgende sub paragrafen worden deze wijzingen toegelicht.

1. Aanpassing renteafdekking

In december 2023 is besloten om de renteafdekking direct te verhogen naar 80%. Vervolgens is in januari 2024 besloten om de renteafdekking verder te verhogen naar 100%. Hierbij wordt het renterisico op de voorziening volledig afgedekt, maar niet het surplus bij een dekkingsgraad hoger dan 100%.

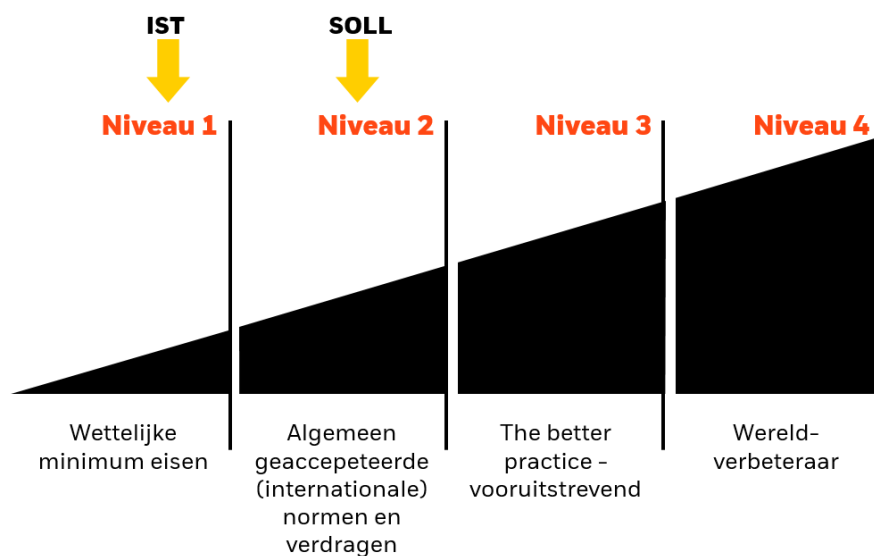
Het verhogen van de rente-afdekking tot boven de 100% is eveneens meegenomen als mogelijk optie. Na verdere analyse en afweging is besloten dat een afdekking van 115% niet opportuun wordt geacht. Dit vanwege de tegengestelde beweging die de dekkingsgraad maakt. Daarnaast lijkt 100% rente-afdekking voldoende om het doel (stabiliseren van de dekkingsgraad) te bewerkstelligen. De inzet van een repo-faciliteit wordt gebruikt om de benodigde liquiditeit te verkrijgen voor de verhoging van de renteafdekking van 80% naar 100%. Deze verhoging van de renteafdekking is in het eerste kwartaal van 2024 geïmplementeerd.

2. Aanpassing valuta-afdekking

Ten aanzien van de valuta-afdekking is in 2024 nader onderzocht of enkel nog de posities in USD afgedekt zouden kunnen worden, en niet langer de posities in GBP en JPY. Deze keuze is verder onderbouwd in de jaarlijkse SNP-studie. De wijziging in het valuta-afdekkingsbeleid is per juli 2024 geëffectueerd middels vastlegging in de overeenkomst met BlackRock. Na implementatie van deze aanpassing zijn de open posities voor de afdekking naar GBP en JPY teruggebracht tot nul. De posities voor de afdekking van USD zijn behouden, en de afdekking voor deze valuta met 50% is voortgezet conform beleid.

3. ESG-beleid

Het bestuur heeft eerder in overleg met het Verantwoordingsorgaan de ambitie uitgesproken om het ESG-beleid in de verschillende portefeuilles naar het niveau van Algemeen geaccepteerde (internationale) normen en verdragen te brengen.

In de afgelopen jaren is regelmatig gesproken over de implementatie van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR). BPL heeft daarom in 2023 besloten haar pensioenregeling in dit kader te classificeren als artikel 8; ESG promoten. BPL heeft besloten om de verklaring over de belangrijkste ongunstige effecten niet op te stellen (de opt-out keuze) en heeft deze keuze in 2024 heroverwogen en gehandhaafd.

In 2023 heeft BPL ook haar stembeleid geëvalueerd. BPL heeft vastgesteld dat het stembeleid in de beleggingsfondsen van BlackRock aansluit op haar eigen voorkeuren. BPL heeft hierbij geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid die BlackRock biedt om een meer strikt stembeleid te voeren ('voting choice').

In 2024 had het bestuur zich voorgenomen de effecten van het herijkte ESG-beleid in kaart te brengen en te beoordelen of verdere aanscherping van het beleid gewenst is. In 2024 zijn diverse ESG- en MVB-gerelateerde onderwerpen besproken, maar er is bewust gekozen om verdere verdieping op dit onderwerp tijdelijk te pauzeren en de focus aan te brengen op de transitie naar de SPR. Als gevolg van deze prioriteitstelling is de MVB-kennissessie opgeschoven naar de agenda van 2025.

BPL heeft BlackRock verzocht om voor de periode 2025 aanvullende ESG-rapportages aan te leveren, zodat de effecten van het beleid in kaart kunnen worden gebracht en een effectieve besturingscyclus van 'plan-do-check-act' mogelijk is. Ook heeft BPL BlackRock verzocht een beeldvormende sessie over ofwel biodiversiteit, ofwel koolstofuitstoot te faciliteren.

Strategische Norm portefeuille en bandbreedtes

Portefeuille-optimalisatie studie

Op basis van de vooruitzichten ziet BPL geen aanleiding om de wegenen in de Strategische Norm Portefeuille, de strategische gewichten en/of de bandbreedtes in 2024 te wijzigen.

Beleggingsdoelstelling totale portefeuille

De beleggingsdoelstelling voor de totale portefeuille luidt als volgt: BPL heeft ten doel om tegen een aanvaardbaar risico langetermijngroei van de portefeuille te realiseren in vergelijking met zijn verplichtingen.

Gegeven de vooruitzichten voor de financiële markten achtte BPL het huidige strategische beleggingsbeleid passend bij de financiële positie van het fonds. Onderstaande geeft de Strategische Norm Portefeuille (SNP) weer.

Deel portefeuille	Strategische Norm Weging (%)	Signaalgrenzen (%)
Matching Portefeuille	52,5	+/- 5,0
Kern LDI-portefeuille	24,5	+/- 5,0
Hypotheek portefeuille	10,0	+/- 5,0
Euro Bedrijfsobligatie portefeuille	17,5	+/- 1,5
Geldmarktfondsen	0,5	+/- 1,0
Return Portefeuille	47,5	+/- 5,0
Emerging Market Debt (LC)	2,5	+/- 1,0
Emerging Market Debt (HC)	2,5	+/- 1,0
High Yield Obligaties (Global)	5,0	+/- 1,0
Aandelen Wereld (ACWI)	32,5	+/- 2,5
Private Equity	5,0	+/- 2,5
Totaal	100	

Herbalancering totale portefeuille

Het feit dat een deel van de strategische portefeuille is belegd in illiquide producten (private equity en hypotheek), maakt dat dit deel van de portefeuille geen onderdeel vormt van het herbalancerbeleid van BPL. Dit is de reden dat voor de herbalancering de totale portefeuille is onderverdeeld in onderstaande drie blokken:

Portefeuillestrategie	Weging (%)	Signaalgrenzen (%)	
		<i>Minimum</i>	<i>Maximum</i>
Liquide Activa	60,5	55,5	65,5
Illiquide Activa	15,0	7,5	22,5
Kern LDI-portefeuille	24,5	19,5	29,5

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de fiduciair manager de beleggingsallocatie van de totale portefeuille, zoals vermeld in bovenstaande tabel, niet zal herwegen. Wanneer de weging van een portefeuillestrategie zich buiten de signaalgrenzen bevindt, zoals vermeld in bovenstaande tabel, stelt de fiduciair manager BPL daarvan op de hoogte en wordt met BPL besproken of er maatregelen moeten worden genomen.

Er wordt door de fiduciair manager geen tactische assetallocatie gedaan.

Herbalancing Liquide Activa

De Fiduciair manager spant zich in om de strategie voor Liquide Activa dagelijks te volgen en herweegt de Liquide Activa naar eigen inzicht, om de allocatiepercentages zodanig te wijzigen dat ze binnen de in onderstaande tabel vermelde bandbreedtes vallen.

Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de Fiduciair Manager de Liquide Activa ook naar eigen inzicht kan herwegen, wanneer de allocaties van de Liquide Activa zich binnen de bandbreedtes bevinden. De Fiduciair Manager neemt bij de herweging van de Liquide Activa in acht dat de bandbreedtes niet bedoeld zijn om tactisch beheer te voeren. De bandbreedtes zijn opgesteld vanuit operationele overwegingen en het mogelijk maken van efficiënt portefeuillebeheer en het beheersen van kosten.

De benchmarkwegingen voor de Benchmarks voor Liquide Activa zijn statisch.

Beleggingscategorie	Benchmark	Valutahedging	Weging (%)	Toegestane bandbreedte ¹ (%)
Aandelen			53,7	+/- 4,1
North America Equity*	MSCI North America ex Select Controversies Net Index in EUR	USD 50% gehedged naar EUR	35,4	-
Pacific Equity*	MSCI Pacific ex Select Controversies Net Index in EUR	JPY 100% gehedged naar EUR	4,3	-
EM Equity*	MSCI Emerging Markets ex Select Controversies Net Index in EUR	n.v.t.	5,6	-
Europe Equity*	MSCI Europe ex Select Controversies Net Index in EUR	GBP 100% gehedged naar EUR	8,4	-
Vastrentende waarden			45,5	
EUR Corporate Bonds	Barclays Euro Aggregate Corporate Index in EUR	n.v.t.	28,9	+/- 2,5
EMD LC	JPMorgan GBI-EM Global Diversified Index in EUR	n.v.t.	4,2	+/- 1,7
EMD HC	JPMorgan ESG EMBI Global Diversified Index in EUR	USD 50% gehedged naar EUR	4,2	+/- 1,7
Global High Yield	ICE BofA Global HY Constrained Index in EUR	USD 50% gehedged naar EUR	8,2	+/- 1,7
Liquiditeiten			0,8	
Liquiditeiten	ESTR Overnight Rate Index	n.v.t.	0,8	+/- 1,7
TOTAAL LIQUIDE ACTIVA		n.v.t.	100,0	n.v.t.

¹ Percentage van de marktwaarde van de totale intrinsieke waarde van de Liquide Activa.

* De gewichten van de regionale aandelen zullen dagelijks schommelen op basis van de marktkapitalisatiegewichten binnen de MSCI All country World Net Index.

Rentebeleid en valutabeleid

Valutahedge Rendement Portefeuille

BPL wil dat de fiduciair Manager een valutahedge aanhoudt om de blootstelling aan USD, die voortkomt uit de beleggingen in Rendement Portefeuille, te beheren. De fiduciair manager houdt daarbij rekening met de valutapositie van de beleggingen in de Rendement Portefeuille, zoals vermeld in de onderstaande tabel. BPL geeft de fiduciair manager de opdracht om voor de FX-forwards onderpand uit te wisselen wanneer de fiduciair manager namens BPL bilaterale OTC-derivaten verhandelt.

Indien de valutapositie van de Rendement Portefeuille zich buiten de bandbreedtes bevindt, wordt deze maandelijks door de fiduciair manager beoordeeld en herwogen. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de fiduciair manager de valutahedge naar eigen inzicht vaker kan herwegen.

Toelichting Performance 2024

Performance totale portefeuille

Over het geheel behaalde de portefeuille een rendement van 9,2% in 2024, wat in lijn was met het rendement van de strategische benchmark.

De rendementen van de verschillende beleggingscategorieën lieten allemaal een positief beeld zien. De Kern LDI-portefeuille, gericht op het afdekken van een deel van het renterisico ten opzichte van de verplichtingen, rendeerdde een totaal rendement van 0,2%. De portefeuilleaandelen ontwikkeld en opkomend rendeerdde respectievelijk 28,2% en 16,0% en de allocatie naar Private Equity liet een negatief rendement zien van -4,0%. De high yield obligatieportefeuille rendeerdde 13,8% en hypotheke 5,7%. De emerging market debt en investment grade portefeuilles lieten een rendement zien van 8,7% en 5,2%. De valuta-afdekkingsportefeuille had een positief rendement van 4,1%.

Matching Portefeuille

De Matching Portefeuille heeft als doelstelling om het renterisico van het pensioenfonds (gedeeltelijk) af te dekken. Deze portefeuille is opgebouwd uit drie onderdelen, te weten (i) kern LDI portefeuille, (ii) hypotheke-portefeuille en (iii) bedrijfsobligatieportefeuille. De meer risicovolle vastrentende beleggingen zijn onderdeel van de rendementsportefeuille.

Ad i. De kern liability hedging portefeuille bevat (a) staatsobligaties uitgegeven door de centrale overheden van Nederland, Duitsland en Frankrijk, Oostenrijk, Finland en België, (b) obligaties uitgegeven door 8 gespecificeerde Supranationale, Sub-Soevereine of Agencies (SSA) instellingen, (c) renteswaps en (d) geldmarktfondsen. Deze beleggingen zijn niet gekozen voor het behalen van extra rendement versus de verplichtingen van BPL, maar deze zijn in eerste aanleg bedoeld ter afdekking van het renterisico dat het fonds loopt als gevolg van de (veranderingen in de) marktwaardering van haar verplichtingen. Het rendement van de kern LDI-portefeuille bedroeg in 2024 0.2%

Ad ii. Als onderdeel van de matching portefeuille wordt er ook belegd in Nederlandse woninghypotheken, via fondsen van Achmea en Goldman Sachs. Het rendement van de belegging in deze fondsen samen bedroeg in 2024 5.7%.

Ad iii. Obligaties die zijn uitgegeven door bedrijven die volgens kredietbeoordelaars een goede kredietkwaliteit hebben ('Investment Grade') zijn ook onderdeel van de matching portefeuille. Het rendement van deze categorie bedroeg in 2024 5.2%. Het benchmarkrendement voor deze categorie bedroeg 4.6% De invulling van deze categorie vindt plaats via fondsen beheerd door BlueBay en Robeco.

	Kern LDI portefeuille (BlackRock)	Hypotheke (Achmea)	Hypotheke (Goldman Sachs)	Bedrijfs- obligaties Euro IG BlueBay	Bedrijfs- obligaties Euro IG Robeco
Fonds	0,16%	5,10%	6,52%	5,56%	4,77%
Benchmark	N.v.t	5,10%	6,52%	4,54%	4,74%
Excess return	N.v.t	0,00%	0,00%	1,02%	0,03%
In deze assetcategorie werd eind 2024 belegd (procenten van totaal belegd vermogen):					
	25,70%	5,53%	3,97%	8,81%	8,75%

Return Portefeuille

De Return Portefeuille heeft als doelstelling een extra rendement te genereren boven het rendement van de verplichtingen, om zo te zorgen voor dekkingsgraadherstel en op termijn voor het indexeren van pensioenbetalingen. De Return Portefeuille bestaat uit de volgende onderdelen: (i) aandelen ontwikkelde markten, (ii) aandelen Opkomende markten, (iii) private equity en (iv) obligaties van lagere kredietwaardigheid (high yield en emerging markets debt). In de volgende paragrafen wordt dit nader toegelicht.

(i) Aandelen Ontwikkelde Markten

De aandelenportefeuille bestaat uit passieve, marktkapitalisatie gewogen portefeuilles. Door te kiezen voor 3 regionale fondsen behoudt BPL de flexibiliteit om keuzes te maken rondom de wegingen van de verschillende regio's (Noord Amerika, Europa en Pacific). BPL heeft gekozen voor een invulling middels 3 regionale fondsen die opgeteld de Developed World (ex Select Controversies) Index vormen.

(ii) Aandelen Opkomende Markten

Een gedeelte van de aandelenportefeuille wordt belegd in Opkomende Markten via een passief beleggingsfonds. Als benchmark wordt de MSCI Emerging Markets ex Select Controversies Index gehanteerd.

De rendementen van de verschillende fondsen over 2024 van (i) en (ii) en de benchmarks zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	Aandelen Pacific ESG (passief)	Aandelen Noord Amerika ESG (passief)	Aandelen Europa ESG (passief)	Aandelen Opkomende Markten (passief)
	BlackRock CCF Pacific ESG Screened Equity	BlackRock CCF North America ESG Screened Equity	BlackRock CCF European ESG Screened Equity	iShares Emerging Market Screened Equity
Fonds	16,23%	33,33%	8,02%	15,97%
Benchmark	15,43%	32,36%	7,87%	15,10%
Excess return	0,80%	0,97%	0,15%	0,87%
In deze assetcategorie werd eind 2024 belegd (procenten van totaal belegd vermogen):				
	2,35%	22,95%	4,37%	3,43%

iii) Private equity

De waarde van de beleggingen in de private equity fondsen daalde van € 46.09 miljoen per eind 2023 naar € 39.74 miljoen per eind 2024. Er werden in 2024 € 5,5 miljoen aan uitkeringen (distributions) ontvangen en er werd € 0,4 miljoen aan contributies door BPL gestort ('capital calls').

De beleggingen in de categorie private equity vinden plaats via drie fondsen. Gezamenlijk behaalden deze fondsen in 2024 een rendement van -4,0%.

Private Equity Fondsen Netto rendement (IRR)	Sinds start	2024
Clean Tech Private Equity II (USD)	-16,9%	-43,49%*
Stafford Global Private Equity IV	-0,50%	-11,51%
Stafford European Private Equity V	8,58%	1,39%
In deze categorie werd eind 2024 belegd (van totaal belegd vermogen): 3,72%		

* Portefeuillerendement per 30 juni 2024, YTD.

Specifieke informatie over de status van de commitments per 31 december 2024 inclusief oproepen/uitkeringen gedurende 2024 is weergegeven in onderstaande tabel.

PE-Fondsen (in euro's)	Commitment		Opgeroepen (Capital Calls)	Restant Commitment	Uitgekeerd (Distributions)	Val.	Opgeroepen in 2024	Uitgekeerd in 2024
	Aangegaan	Bedrag						
Clean Tech Private Equity II (USD)	22-12-2006	12.000.000	12.000.000	-	1.364.145	USD	-	505.070
Stafford Global Private Equity IV	26-5-2009	20.000.000	20.000.000	5.776.795	24.797.355	EUR	-	4.234.936
Stafford European Private Equity V	4-6-2015	20.000.000	19.624.746	375.253	2.377.253	EUR	446.216	772.055

Obligaties van lagere kredietwaardigheid (high yield en emerging markets debt)

BPL belegt in obligaties van uitgevers met een lagere kredietkwaliteit in de verwachting dat dit tot een hoger rendement leidt. Deze categorieën zijn onderdeel van de rendementsportefeuille van BPL. Dit betreft zowel obligaties in bedrijven (de categorie 'High Yield') als overheden uit opkomende landen ('Emerging Markets Debt'). De obligaties uitgegeven door overheden uit opkomende landen zijn uitgegeven in lokale valuta.

De rendementen van de verschillende obligatiefondsen waarin BPL belegt zijn weergegeven in onderstaande tabel.

	Global High Yield Wellington	Emerging Markets Debt LC Neuberger	Emerging Markets Debt HC L&G
Fonds	13,78%	3,54%	13,13%
Benchmark	14,63%	4,14%	12,81%
Excess return	-0,85%	-0,60%	0,32%
In deze assetcategorie werd eind 2024 belegd (procenten van totaal belegd vermogen):			
	5,25%	2,39%	2,73%

Maatschappelijk verantwoord beleggen

BPL heeft in 2024 (opnieuw) aandacht besteed aan het beleid rond Maatschappelijk Verantwoord Beleggen (MVB). BPL ziet het ontwikkelen van het MVB-beleid als een iteratief proces, waarvan het uiteindelijke eindpunt nog niet is bereikt. Het MVB-beleid zal gedurende dit proces verder worden aangepast.

BPL weegt algemene ESG-criteria mee bij haar investeringsbeslissingen. Echter, BPL houdt bij beleggingsbeslissingen niet specifiek rekening met de ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren, zoals gedefinieerd in de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR), een Europese wetgeving voortkomend uit het EU Actieplan Duurzame Financiering. De reden hiervoor is dat BPL momenteel geen beschikking heeft tot gegevens die inzicht bieden in wat deze ongunstige effecten kunnen zijn, en daarnaast de rapportageverplichtingen die tot hogere kosten kunnen leiden.

BPL classificeert haar pensioenregeling als een duurzaam product dat ecologische of sociale kenmerken promoot, waarbij gedeeltelijk in duurzame producten wordt belegd. Duurzaam beleggen is geen doel op zich binnen de pensioenregeling van BPL. Echter, het fonds is wel van mening dat maatschappelijk verantwoord beleggen bijdraagt aan haar lange termijn doelstelling en onderdeel is van haar fiduciaire taak. Dit betekent dat BPL bij beleggingsbeslissingen in het gehele beleggingsproces rekening houdt met milieu-, sociale en bestuurlijke factoren. Deze classificatie is onderdeel van de SFDR.

Beleid

Het MVB-beleid van het BPL is gebaseerd op de resultaten van een onderzoek onder bestuursleden. In een volgend deelnemersonderzoek wil het bestuur dit MVB-beleid toetsen bij de deelnemers.

Doelstellingen

Het MVB-doel van het BPL is tweeledig:

- 1. Portefeuille doelstelling:** Met maatschappelijk verantwoord beleggen wil het BPL rekening houden met ESG-maatstaven in de daadwerkelijke allocatie naar beleggingscategorieën, ondernemingen en landen. Het BPL heeft hiermee ten doel dat de portefeuille een betere risico-rendementsverhouding kent dan een portefeuille waarbij geen rekening wordt gehouden met ESG-factoren.
- 2. Invloed doelstelling:** Anderzijds wil het BPL invloed uitoefenen op de bedrijven waarin het belegt. Het BPL vindt elk van de drie factoren binnen ESG hierbij belangrijk. De instrumenten die hierbij worden ingezet zijn stemmen (voting) en het aangaan van gesprekken met het bedrijf/land over wat voor het fonds belangrijk is (engagement).

Methoden

Het BPL adresseert de ecologische en sociale kenmerken die het fonds promoot door middel van de volgende methoden:

ESG integratie

Het BPL ziet maatschappelijk verantwoord beleggen als een integraal onderdeel van het beleggingsproces. Dit betekent dat in elke stap van het beleggingsproces, bij elk besluit over het beleggingsbeleid, MVB onderdeel is van de besluitvorming, aanvullend op de gebruikelijke financiële factoren. MVB wordt daarom altijd in samenhang met (verwacht) rendement, risico en kosten bekeken.

De ESG-integratie in de beleggingsportefeuille verschilt per beleggingscategorie, afhankelijk van de mogelijkheden en het belang van maatschappelijk verantwoord beleggen per categorie. Omdat het BPL de vermogensbeheeractiviteiten heeft uitbesteed, zal het BPL ook richting de vermogensbeheerders haar MVB-doelstellingen kenbaar maken, zodat deze in de uitbestede werkzaamheden betrokken kunnen worden.

Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen worden ESG-criteria expliciet meegenomen.

Engagement

Het BPL wil door middel van het aangaan van de dialoog (engagement) haar invloed als aandeelhouder inzetten en positieve verandering bewerkstelligen bij de bedrijven waarin het belegt en ondernemingen stimuleren om maatregelen te nemen om schendingen in de toekomst te voorkomen. Het BPL vindt het belangrijk om de dialoog aan te gaan om de kans op positieve verandering te benutten, om op deze manier bij te dragen aan de kwaliteit, duurzaamheid en continuïteit van ondernemingen en markten. Meer informatie over het engagement beleid van het fonds is in het MVB-beleid te vinden.

Stemmen

Het stemrecht is een van de belangrijkste rechten van een aandeelhouder. Een hoge opkomst op aandeelhoudersvergaderingen zorgt voor stabiele besluitvorming, breed gedragen besluiten en het voorkomt dat kleine groepen aandeelhouders de vergadering naar hun hand zetten. Het actief uitoefenen van het stemrecht draagt bij aan het creëren van lange termijn aandeelhouderswaarde en past bij een verantwoord beleggingsbeleid. Meer informatie over het stembeleid van het fonds is in het MVB-beleid te vinden.

Uitsluiting

Het BPL wil niet beleggen in ondernemingen en landen waarvan producten of kernactiviteiten in strijd zijn met internationale verdragen of de principes van het BPL. Het BPL hanteert daartoe een uitsluitingslijst. Meer informatie over het uitsluitingsbeleid is in het MVB-beleid te vinden.

ESG-indicatoren

In 2022 heeft BPL de ESG-risico's uitgewerkt volgens de eigen IRM-cyclus. Dit heeft geleid tot het vaststellen van een aantal nieuwe ESG-risico's en het aanscherpen van een aantal bestaande risico's, zodat ESG daarin wordt meegenomen. De risicotolerantiegrenzen en de bruto-risico en netto-risico voor de relevante risico's zijn vastgesteld. Ook het klimaatrisico ten aanzien van CO₂-uitstoot, de ESG-scores en het percentage van de portefeuille dat belegd is in SFDR artikel 8 producten zijn geconcretiseerd.

Gegevensbronnen

Er worden nog geen gegevensbronnen geraadpleegd door het fonds.

Screeningcriteria

Het fonds hanteert een uitsluitingsbeleid waarin het, naast de wettelijke uitsluitingen, zoveel mogelijk rekening houdt met algemeen aanvaarde internationale normen. Het fonds belegt niet:

- in ondernemingen die 'controversiële wapens' (zoals clustermunition), of cruciale onderdelen daarvan, produceren, verkopen of distribueren.
- in ondernemingen die zich schuldig maken aan ernstige en structurele schendingen van de UN Global Compact Principes.
- ook belegt BPL niet in ondernemingen die direct betrokken zijn bij nucleaire wapens.
- tenslotte kan er ook tot uitsluiting worden overgegaan als na een periode van intensieve 'engagement' een bedrijf onvoldoende verbetert of hierover het gesprek wil aangaan.
- in strijd met de sanctielijsten van de Verenigde Naties, de Europese Unie of de nationale overheid.

De fiduciair beheerder zorgt voor screening van de portefeuille op deze criteria. De 'uitsluitingslijst' wordt toegepast op alle beleggingen van het BPL, met dien verstande dat bij beleggingen in fondsen een gecombineerd exposure naar alle uitgesloten bedrijven gezamenlijk wordt toegestaan van maximaal 0,5% per beleggingsfonds.

Overzicht per beleggingscategorie

In onderstaand overzicht is per beleggingscategorie waar het BPL in belegt, weergegeven welke methoden worden gehanteerd voor de uitvoering van het ESG-beleid. Ook is weergegeven welke benchmark gebruikt wordt en hoe deze aansluit bij de ESG-kenmerken.

De onderverdeling van de totale beleggingsportefeuille naar verschillende typen beleggingsproducten is als volgt:

Portefeuille	Manager	Benchmark	Strategisch gew.	Product classifi- door Manager	Manager Resear- ESG score	Principal Advis- Impact *1	Engagement	Voting	ESG uitsluitings	ESG benchmark	Toelichting overige ESG aspecten
Matching Portefeuille											
Kern LDI mandaat	BlackRock	Pensioen- verplichtingen	24.5%	8, licht- groen		Ja	Ja	Nvt	Ja	Nee	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
Cash funds (LEAF, USBF)	BlackRock	Overnight cash	0.0%	8, licht- groen		Ja	Ja	Nvt	Ja *2	Nee	Integraal onderdeel van LDI mandaat.
Hypotheke	Achmea	Benchmark = feitelijk	5.0%	8, licht- groen		Nee	Nvt	Nvt	Nvt	Nee	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
Hypotheke	NN	Benchmark = feitelijk	5.0%	8, licht- groen		Nee	Nvt	Nvt	Nvt	Nee	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
Bedrijfsobligaties	BlueBay	Bardays Euro Aggregate Corporate Index	8.5%	8, licht- groen	ESG Advanced	Ja	Ja	Nvt	Nee	Nee	Actief beheer: ESG integratie
Bedrijfsobligaties	Robeco	Bardays Euro Aggregate Corporate Index	9.0%	8, licht- groen	ESG Advanced	Ja	Ja	Nvt	Nee	Nee	Actief beheer: ESG integratie
Return Portefeuille											
Emerging Market Debt -LC	Neuberger Berman	JPMorgan GBI-EM Global Diversified Index	2.5%	8, licht- groen	ESG Advanced	Ja	Ja	Nvt	Nee	Nee	Actief beheer: ESG integratie
Emerging Market Debt -HC	LGIM	JPMorgan ESG EMBI Global Diversified Index in EUR	2.5%	8, licht- groen		Ja	Nee	Nvt	Ja *3	Ja	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
High Yield – Global	Wellington	ICE BofA Global HY Constrained Index in EUR	5.0%	8, licht- groen	ESG Advanced	Ja	Ja	Nvt	Nee	Nee	Actief beheer: ESG integratie
Aandelen North America	BlackRock	MSCI North America ex Select Controversies Index (ESG Screened)	19.5%	8, licht- groen		Ja	Ja	Ja	Ja *2	Ja	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
Aandelen Europa	BlackRock	MSCI Europe ex Select Controversies Index (ESG Screened)	5.5%	8, licht- groen		Ja	Ja	Ja	Ja *2	Ja	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
Aandelen Pacific	BlackRock	MSCI Pacific ex Select Controversies Index (ESG Screened)	3.0%	8, licht- groen		Ja	Ja	Ja	Ja *2	Ja	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
Aandelen EM	BlackRock	MSCI Emerging Markets ex Select Controversies Index (ESG Screened)	4.5%	8, licht- groen		Ja	Ja	Ja	Ja *2	Ja	Manager heeft fonds als cat. 8 geclassificeerd.
Private Equity	Stafford	Benchmark = feitelijk	5.0%	Overig		Nee	Nee	Nee	Nee	Nee	Private Equity heeft van nature veel directe invloed op bedrijfsvoering. Geen ESG doelstellingen geformuleerd op totaal niveau.
FX overlay	BlackRock	nvt	0.0%	Overig, grijs		Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	Nvt	FX forwards hebben geen impact op ESG score van de pensioenregeling

*1. Op basis van MSCI Controversy Scores. Red Flags (Controversy score 0/Very Severe) worden uitgesloten

*2. Uitsluitingen op basis van BlackRock Baseline Screens (MSCI): Controversial weapons, Civilian Firearms, Nuclear weapons, Fossil Fuels, Tobacco & UN Global Compact Violators

*3. Uitsluitingen op basis van JPMorgan index

Belangrijkste wijzigingen voor 2025

In deze paragraaf worden de belangrijkste wijzigingen per onderdeel van de beleggingsportefeuille beschreven.

Er vinden (vooralsnog) geen wijzigingen plaats in de strategische asset allocatie, de strategische gewichten en/of de bandbreedtes.

Met de overgang naar SPR wordt de portefeuille opzet gewijzigd. Hierbij wordt de portefeuille operationeel opgedeeld in een Matching en een Rendement portefeuille, waarbij de allocatie naar beide deelportefeuilles wordt afgeleid uit de gekozen lifecycle. De invulling van de Matching en Rendement portefeuille is zodanig gekozen dat de transacties als gevolg van de transitie naar SPR naar verwachting beperkt zijn.

De voornaamste wijziging die wordt voorzien voor de portefeuille betreft het verlagen van de renteafdekking. Het gewogen gemiddelde van de gewenste afdeckingsverhoudingen zal binnen de nieuwe SPR regeling lager liggen, ten opzichte van de geprojecteerde kasstromen.

Aandachtsgebieden voor 2025

In 2025 staan aanvullende onderwerpen op de agenda, naast de gebruikelijke jaarlijks terugkerende onderwerpen. Deze aanvullende onderwerpen worden in de hiernavolgende paragrafen separaat toegelicht.

Vorbereiding implementatie Solidaire Premie Regeling en invaren beleggingsportefeuille

De NLC, gelijkgesteld aan een beroepspensioenvereniging, hebben in 2023 hun keuze voor een Solidaire Premie Regeling kenbaar gemaakt aan het bestuur van BPL. De werkgroep Transitie Pensioenen heeft in dit kader een transitieplan opgesteld dat op 12 december 2023 definitief is vastgesteld door de NLC. Naast de omzetting van de huidige 'defined benefit'-pensioenregeling naar de solidaire premieregeling, behelst de implementatie ook het invaren van de huidige pensioenaanspraken naar individuele pensioenkapitalen.

De overgang naar het nieuwe stelsel heeft gevolgen voor het beleggingsbeleid van BPL. Deze gevolgen zijn uitgewerkt in het implementatieplan, dat het bestuur heeft opgesteld en vastgesteld.

Op hoofdlijnen voorziet het implementatieplan in de volgende stappen op beleggingsgebied:

- A. Vaststellen nieuw beleggingsbeleid onder Solidaire Premie Regeling
- B. Omzetting van huidige portefeuille naar toekomstige portefeuille
- C. Onderzoeken wenselijkheid om marktrisico's (verder) af te bouwen met het oog op beschermen van minimale invaar-dekkingsgraad
- D. Inrichting van Target Operating Model Vermogensbeheer, inclusief inregelen benodigde informatiestromen en rapportages

Voor een gedetailleerde uitwerking van bovenstaande verwijzen wij naar het implementatieplan.

Bij start van 2025, op het moment van invaren, zal de focus primair liggen op het succesvol uitvoeren van de transitie. Deze transitie behelst een portefeuille herbalancering en de aanvullende controles op juiste uitvoering van nieuwe processen onder de SPR. In de loop van 2025 zullen, aan de hand van de overgang naar de SPR, ook andere onderwerpen extra aandacht behoeven. Dit omvat onder andere de nieuwe kwartaalrapportage (andere inzichten in de portefeuille), het uitvoeren van het risicopreferentieonderzoek (RPO) en het jaarlijks evalueren van de strategische beleggingsportefeuille.

ESG-beleid cyclus

In 2025 zal het bestuur de effecten van het herijkte beleid in kaart brengen en beoordelen of verdere aanscherping van het beleid gewenst is. Middels een MVB deep-dive sessie in 2025 zal BPL zich verder oriënteren en nagaan of een verdere ontwikkeling en uitvoering van het ESG-beleid gewenst is. BPL heeft in dit kader BlackRock verzocht om aanvullende ESG-rapportages aan te leveren zodat de effecten van het beleid in kaart gebracht worden en een effectieve besturingscyclus van 'plan-do-check-act' mogelijk gemaakt wordt. Ook heeft BPL BlackRock verzocht een beeldvormende sessie over biodiversiteit of koolstof reductie te faciliteren. Dergelijke analyses zullen rapporteren over de totaalportefeuille, voornamelijk de liquide assets waar voldoende informatie over biodiversiteit en koolstof voor beschikbaar is.

Pensioenen

Premies

Premies (x 1.000 euro)	2024	2023
Ontvangen premie	19.985	18.604
Gedempte kostendeekkende premie	15.391	18.591
Zuivere kostendeekkende premie	18.638	17.721

In onderstaande tabel wordt zowel de zuivere als de gedempte kostendeekkende premie uitsplitst weergegeven:

Kostendeekkende premie (x 1.000 Euro)	Zuiver	Gedempt
Comingservice ouderdoms- en partnerpensioen	13.898	6.828
Opslag toekomstige uitvoeringskosten	348	171
Risicopremie overlijden	327	239
Risicopremie arbeidsongeschiktheid	924	924
Opslag voor Vereist Eigen Vermogen	2.867	1.510
Opslag voor uitvoeringskosten	274	274
Opslag voorwaardelijk	0	5.445
Totaal	18.638	15.391

Het fonds maakt gebruik van de mogelijkheid om de kostendeekkende premie te dempen. De gedempte kostendeekkende premie over 2024 wordt vastgesteld op basis van het verwachte rendement. De afgeleide gemiddelde rente is 2,2% (2023: 1,5%).

De zuiver kostendeekkende premie wordt vastgesteld op de rentetermijnstructuur primo boekjaar zoals door DNB gepubliceerd. De premie bestaat uit de actuariële inkoop van onvoorwaardelijke onderdelen en de risicopremies voor overlijden en arbeidsongeschiktheid, een opslag voor het in stand houden van het vereist eigen vermogen, een opslag voor de uitvoeringskosten en eventueel de overeengekomen premie voor voorwaardelijke onderdelen.

De zuiver kostendeekkende premie is gestegen ten opzichte van het vorige boekjaar. De (afgeleide) gemiddelde rente voor de premie is 2,2% (2023: 2,2%).

De pensioenregeling wordt gefinancierd door een voor iedere deelnemer gelijke jaarpremie. De premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld als het maximum van:

- De premie van het voorgaande jaar verhoogd met de ontwikkeling van de CBS-index "CPI alle huishoudens (niet afgeleid)", over de periode september tot september;
- De gedempte kostendeekkende premie.

In de situatie dat BPL een vermogenstekort heeft en de premiedekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad, kan het bestuur besluiten om de onder a en b van dit artikel genoemde premie te verhogen met een extra premie.

Evenwichtigheid

De premiedekkingsgraad in 2024 is 127,2%. Daarmee had de premie een positief effect op de ontwikkeling van de dekkingsgraad. Gebruikmakend van de overgangsregeling is de premie in termen van het percentage van de pensioengrondslagsom gelijk aan de premie 2023 (35,1% van de pensioengrondslagsom). Omdat de premie op basis van de CPI-verhoging hoger is dan de gedempte kostendeekkende premie, is de premie 2024 vastgesteld op € 3.517 per maand.

Het bestuur heeft besproken of een besluit evenwichtig is te bezien vanuit de drie pensioenkaders. Hierbij het oordeel vanuit deze drie kaders:

Huidig FTK

Het bestuur beoordeelt dat het effect op de dekkingsgraad zeer beperkt is en dat de hoogte van de premie voldoende evenwichtig is. Daarbij heeft het bestuur ook de consequenties van het onverhoopt niet invaren van het opgebouwd pensioen meegewogen.

Nieuw stelsel

Het bestuur beoordeelt de verhoging van de feitelijke premie vanuit het nieuwe stelsel als evenwichtig. De premie-inleg in het nieuwe stelsel is mogelijk beperkt lager gelegen dan de premie 2024.

Transitie

Het bestuur van BPL beoordeelt de huidige premiestelling tijdens de transitiefase als evenwichtig.

Ontwikkeling dekkingsgraad

Actuele dekkingsgraad

In 2024 is de actuele dekkingsgraad gestegen van 120,3% naar 126,0%. In onderstaande tabel wordt de ontwikkeling van de dekkingsgraad uitgesplitst naar de verschillende componenten.

Dekkingsgraad 01-01-2024	120,3%
1) Nieuwe aanspraken	0,1%
2) Uitkeringen	1,0%
3) Toeslagverlening	0,0%
4) Wijziging RTS, gevolgen TV	-1,9%
5) Beleggingsresultaat	6,5%
6) Overige oorzaken	0,0%
Dekkingsgraad 31-12-2024	126,0%

- In 2024 heeft de feitelijke premie een premiedekkingsgraad van 127,2%. Doordat de dekkingsgraad op 1 januari 2024 gelijk was aan 120,3%, heeft de betaalde premie in combinatie met de pensioenopbouw een positief effect gehad op de dekkingsgraad van 0,1%.
- Het verrichten van uitkeringen in 2024 heeft vanwege het vrijvallen van de buffer een positief effect gehad op de dekkingsgraad van 1,0%.
- Het bestuur heeft in 2024 besloten om per 1 januari 2025 geen toeslag te verlenen.
- Het BPL kent een dynamische staffel met betrekking tot de renteafdekking. In 2024 heeft het bestuur besloten om de renteafdekking te verhogen van 80% naar 100%. De renteafdekking is gebaseerd op de zuivere rentetermijnstructuur. De wijziging van de rente heeft een negatief effect gehad op de dekkingsgraad van 1,9%.
- Door overige oorzaken (zoals bijvoorbeeld kosten, mutaties, maar ook door het samengestelde effect van M1 tot en met M5) kan de dekkingsgraad wijzigen.

Beleidsdekkingsgraad

De beleidsdekkingsgraad is in boekjaar 2024 gestegen van 119,1% naar 124,6%. De beleidsdekkingsgraad is vastgesteld als het gemiddelde van de actuele dekkingsgraad van de afgelopen 12 maanden. De beleids- en actuele dekkingsgraad worden maandelijks gepubliceerd op de website van BPL.

Bij de vaststelling van de beleidsdekkingsgraad is rekening gehouden met het totale vermogen en de totale technische voorzieningen.

Reële dekkingsgraad

Met ingang van boekjaar 2015 dienen pensioenfondsen naast de actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad tevens de reële dekkingsgraad te rapporteren aan DNB. De reële dekkingsgraad van het pensioenfonds bedraagt per ultimo 2024 94,8%.

Bij de berekening van de reële dekkingsgraad wordt rekening gehouden met de verwachte stijging van de prijzen. De reële dekkingsgraad geeft de verhouding weer tussen de beleidsdekkingsgraad en de dekkingsgraad, waarbij pensioenen volledig meestijgen met de prijzen.

Ontwikkeling voorziening

De voorziening risico pensioenfonds bedraagt eind 2024 € 849.538.000 en is daarmee ten opzichte van de stand eind 2023 (€ 831.984.000) gestegen. Zie voor de ontwikkeling van de voorziening verder de jaarrekening.

Herstelplan

Het fonds verkeerde eind 2023 niet in een tekortsituatie. Om deze reden is er in 2024 geen herstelplan ingediend.

Indexatie- en kortingsbeleid

BPL probeert ieder jaar de pensioenen en de opgebouwde aanspraken te verhogen met de prijsontwikkeling. Het bestuur besloot om de pensioenen en de aanspraken per 1 januari 2024 beperkt te verhogen met 0,07%. De consumentenprijsindex (CPI) steeg in de periode september 2022 t/m september 2023 met 0,21%.

Bovenstaande indexatie leidt tot een beperkte verschuiving van het vermogen van actieven naar pensioengerechtigden. Er wordt namelijk beperkt vermogen vanuit de dekkingsgraad overgeheveld naar de pensioenuitkeringen. Het bestuur is van mening dat deze verschuiving evenwichtig is, gezien de cumulatieve achterstand in de indexatie van 26,98%.

Of deelnemers in de toekomst nog evenveel kunnen kopen met hun pensioen hangt af van de beleggingsrendementen en de stijging van de prijzen. De afgelopen jaren waren de toeslagverlening en de stijging van de prijzen (overgenomen van Centraal Bureau voor de Statistiek) als volgt:

Toeslagen (in procenten)										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
0,00	0,26	0,00	0,00	0,00	0,15	0,00	0,00	2,69	11,3	0,07

Onderstaande CPI is gebaseerd op de periode september-september van het voorliggende jaar.

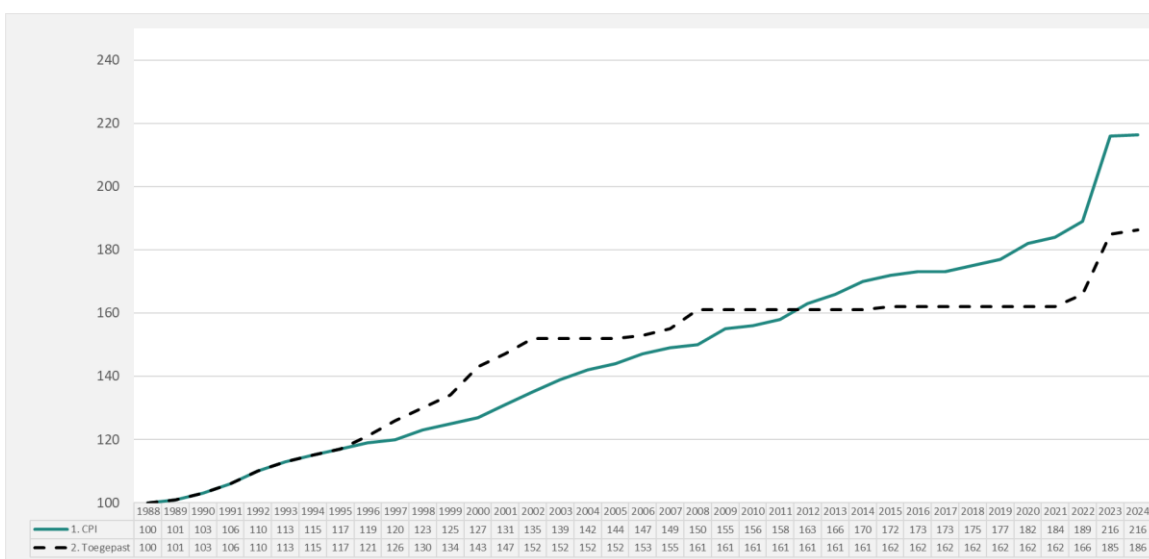
Consumentenprijsindex (CPI) (in procenten)										
2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
2,45	0,88	0,60	0,07	1,45	1,88	2,65	1,12	2,69	14,53	0,21

BPL heeft vanwege de overgang naar de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2025 geen indexatie verleend. Dit vanwege de stijging van de uitkeringen ($\pm 8\%$) die gerealiseerd kon worden door deze transitie. De prijzen stegen in de periode september 2023 t/m september 2024 met 3,5%.

BPL betaalt de toekomstige pensioenverhogingen uit beleggingsrendement.

Het pensioen kan in uitzonderlijke gevallen ook worden verlaagd. De afgelopen jaren is het pensioen niet verlaagd.

Indexering 1988 t/m 2024 in vergelijking met stijging consumenten prijsindex (CPI)

Pensioenbeleid

Pensioenbeleid

Kenmerken pensioenregeling

Het BPL kent één lopende verplichte pensioenregeling, het Pensioenstatuut 2015. Op 12 december 2024 is het nieuwe Pensioenstatuut 2025 vastgesteld, dat per 1 januari 2025 in werking treedt bij de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Pensioenstatuut 1988 beëindigd per 1 januari 2021

Per 1 februari 2020 is de laatste actieve deelnemer (FLP'er) aan Pensioenstatuut 1988 gepensioneerd vanwege het bereiken van de reglementaire pensioenleeftijd van 65 jaar. Dit betekende dat het Pensioenstatuut 1988 (inclusief FLP-bepalingen) kon worden beëindigd. Daarop is het Pensioenstatuut 1988 per 1 januari 2021 beëindigd.

Middels een nieuwe overgangsbepaling in Pensioenstatuut 2015 is gewaarborgd dat de pensioenaanspraken en pensioenrechten, die zijn verkregen onder Pensioenstatuut 1988, worden behouden.

Pensioenstatuut 2015

In het Pensioenstatuut 2015 wordt ouderdoms- en partnerpensioen opgebouwd op basis van een voorwaardelijk geïndexeerde middelloonregeling. Deze pensioenovereenkomst heeft het karakter van een uitkeringsregeling.

Het ouderdomspensioen is gelijk aan 1,875% per deelnemersjaar van de vastgestelde pensioengrondslag uitgaande van een pensioenrekendatum van 68 jaar.

De pensioengrondslag is het fiscaal maximale pensioengevend inkomen minus de minimaal toegestane franchise.

De deelneming vangt aan op de eerste dag van de maand waarin betrokkene als registerloods is ingeschreven in het Loodsenregister en eindigt met ingang van de (vervroegde) pensioendatum.

De pensioendatum is de eerste dag van de maand waarin de inschrijving van de loods in het Loodsenregister uiterlijk wordt doorgehaald, thans 60 jaar.

In deze regeling is naast 70% partnerpensioen en een tijdelijke partnerpensioen ook een wezenpensioen en een arbeidsongeschiktheidspensioen opgenomen.

De pensioenregeling wordt gefinancierd door een voor iedere deelnemer gelijke jaarpremie. De premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld als het maximum van:

- a) De premie van het voorgaande jaar verhoogd met de ontwikkeling van de CBS-index 'CPI alle huishoudens (niet afgeleid)', over de periode september tot september;
- b) De gedempte kostendekkende premie.

In de situatie dat BPL een vermogenstekort heeft en de premiedekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad, kan het bestuur besluiten om de onder a en b van dit artikel genoemde premie te verhogen met een extra premie.

Indien de gedempte kostendekkende premie hoger is dan de premie genoemd onder a) of indien het bestuur besluit tot extra premie, kan de NLC-Ledenvergadering binnen 30 dagen na de datum van een besluit van het bestuur tot verhoging van de feitelijke premie per 1 januari besluiten de premie lager vast te stellen. Indien door een besluit van de NLC-Ledenvergadering in enig jaar minder premie-inkomsten worden ontvangen dan noodzakelijk is voor de financiering van de pensioenopbouw, stelt het bestuur, gehoord het advies van de adviserend actuaire, binnen 14 dagen na een besluit van de NLC-Ledenvergadering, zoals hiervoor bedoeld, voor het betreffende jaar een pensioengrondslag vast die met deze verminderde premie-inkomsten rekening houdt.

Wijzigingen in het Pensioenstatuut 2015

- Per 1 januari 2024 zijn de ruil- en vervroegingsfactoren gewijzigd.

Pensioenstatuut 2025

Vanaf 1 januari 2025 is het Pensioenstatuut 2025 van kracht. Middels overgangsbepalingen in het Pensioenstatuut 2025 is gewaarborgd dat rechten, die zijn verkregen onder Pensioenstatuut 2015, worden behouden.

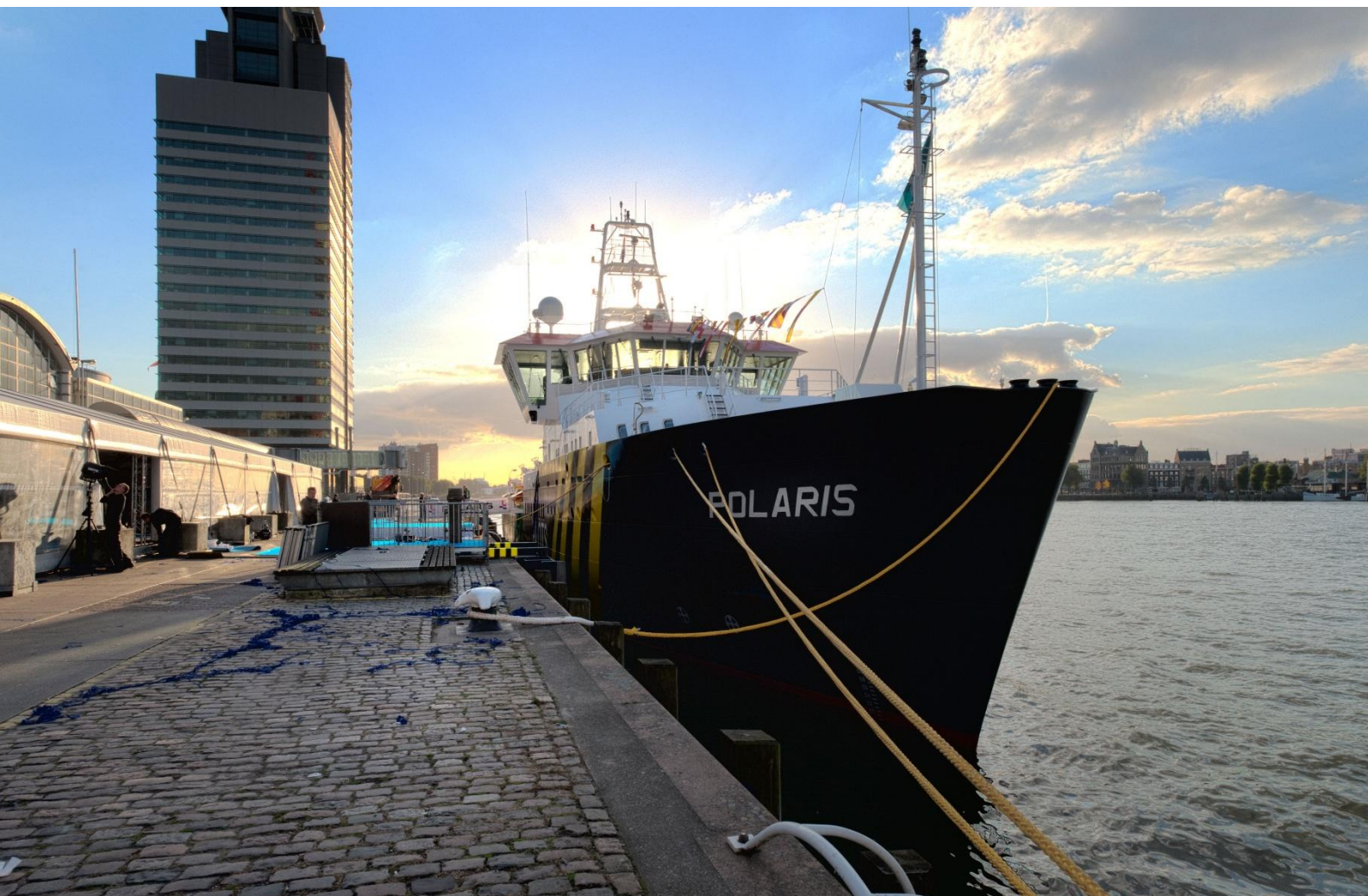
Het Pensioenstatuut 2025 is een solidaire premieregeling. Dit is een pensioenregeling waarbij de ingelegde premies collectief worden belegd, risico's en rendementen worden gedeeld, en er solidariteit bestaat tussen de verschillende deelnemersgroepen.

De pensioengrondslag is voor elke deelnemer gelijk. Elke deelnemer bouwt een persoonlijk pensioenvermogen op. De jaarlijkse toebedeling van de premie aan het persoonlijk pensioenkapitaal bedraagt 30 procent van de in dat jaar geldende pensioengrondslag. Werken in deeltijd verlaagt het aandeel van de premie dat aan het persoonlijk vermogen wordt toegevoegd, afhankelijk van het aantal gewerkte uren.

De pensioengrondslag is het fiscaal maximale pensioengevend inkomen minus de franchise. De premie bedraagt een vast percentage van de pensioengrondslag (2025: 35,8%), tenzij de NLc op voorstel van de Algemene raad een andere premie voorstelt.

Beleggingen van het collectieve fonds kunnen leiden tot positieve of negatieve rendementen, die over de deelnemers worden verdeeld. Bij negatief rendement wordt het kapitaal van gepensioneerden aangevuld uit de solidariteitsreserve, mits deze voldoende gevuld is.

Deelnemers bouwen hun pensioen op vanaf het moment van inschrijving, waarbij de hoogte van het opgebouwde kapitaal afhankelijk is van de ingelegde premie, het rendement op beleggingen en de gekozen deeltijdfactor indien van toepassing. In geval van een vermindering van werktijd kunnen deelnemers hun inleg op hetzelfde niveau houden. Bij pensionering kan het opgebouwd vermogen worden omgezet in een levenslang ouderdomspensioen, met de mogelijkheid om te kiezen voor vervroegde pensionering en verschillende varianten voor het ouderdoms- en nabestaandenpensioen.

Risicobeleid

Risicobeleid

Doelstellingen en uitgangspunten

Het risicomanagement van het BPL is gericht op het beheersen van risico's die het realiseren van de strategische doelstelling kunnen belemmeren. De missie, visie, kernwaarden en strategische doelstellingen van het BPL (zie hoofdstuk Algemeen) zijn het uitgangspunt voor de invulling van het risicomanagement. De risicohouding van het bestuur is kaderstellend voor de inrichting en besturing van de interne organisatie. Deze risicohouding is nader geconcretiseerd door middel van risicobereidheidprincipes.

Integraal risicomanagement (IRM)

In 2024 is de IRM-beleidscyclus weer doorlopen. Dit betekent dat middels het uitvoeren van een risk assessment op de strategische en operationele risico's, het integraal risicomanagement weer is herijkt.

Met de implementatie van IORP II is de sleutelfunctiehouder risicobeheer aangesteld binnen het bestuur, met als taak het beoordelen, monitoren en rapporteren over het risicobeheersysteem. Het doel van de risicobeheerfunctie is om BPL een totaalbeeld te geven van zowel financiële als niet-financiële risico's waaraan het pensioenfonds wordt blootgesteld. BPL heeft schriftelijk beleid vastgelegd en zorgt voor de uitvoering hiervan, waarbij het beleid tenminste elke drie jaar wordt geëvalueerd.

Bij beslissingen met een significante impact verstrekt de sleutelfunctiehouder risicobeheer een onafhankelijke opinie over de risicobeheersing, waardoor dit een integraal onderdeel wordt van het bestuurlijke besluitvormingsproces. Daarnaast stelt de sleutelfunctiehouder risicobeheer elk kwartaal een rapport op waarin wordt beschreven welke risico's BPL in het afgelopen kwartaal heeft gelopen, samen met de acties die zijn ondernomen om deze risico's te beheersen.

Het geformuleerde beleid is vastgelegd in het handboek voor integraal risicomanagement.

Proces

Het stappenplan van het integraal risicomanagement binnen BPL is gebaseerd op de 'Handreiking integraal risicomanagement' van de Pensioenfederatie. In de volgende figuur is dit stappenplan schematisch weergegeven:

Het BPL onderscheidt strategische en operationele risico's.

Strategische risico's

Onder de strategische risico's worden de belangrijkste risico's verstaan die het behalen van de strategische doelstellingen van het BPL in de weg staan. Binnen de strategische risico's wordt onderscheid gemaakt tussen:

- Risico's in relatie tot stakeholders;
- Risico's inzake uitvoerbaarheid;
- Risico's inzake de omgeving.

De strategische risico's kunnen het voortbestaan van BPL bedreigen.

Strategische risico's in relatie tot stakeholders	
1.	Het verlies van draagvlak onder de deelnemers.
2.	Een afname van het aantal actieve loodsen.
3.	Het door de NLc-Ledenvergadering onderbrengen van de toekomstige pensioenopbouw bij een andere partij dan BPL.
Strategische risico's inzake uitvoerbaarheid	
4.	Een stijging van de (uitvoerings)kosten.
5.	Het niet kunnen vinden van geschikte bestuurders of leden van het verantwoordingsorgaan binnen de eigen beroepsgroep.
6.	Het niet waarmaken van de pensioenambitie.
7.	Ontoereikende risicobeheersing.
8.	Ontoereikende financiële opzet.
9.	Ontoereikend aanpassingsvermogen aan veranderende omstandigheden, bijvoorbeeld door het ontbreken van een veranderbudget.
Strategische risico's inzake omgeving	
10.	Politieke besluitvorming die van invloed is op de pensioenuitvoering, -waardering, het beleid of de regeling.
11.	Een verlaging van het fiscaal maximaal pensioengevend inkomen in relatie tot de toekomstbestendigheid van het pensioenfonds.

Operationele risico's

Onder de strategische risico's hangen de operationele risico's. Het BPL hanteert hiervoor de FIRM-risicocategorieën, zoals destijds door DNB voorgeschreven. De onderstaande tabel toont de FIRM-risicocategorieën en de wijze waarop het BPL deze risicocategorieën beheerst ten opzichte van de fondsdoelstellingen.

FIRM-risicocategorie	Koppeling aan doelstelling
Matching-/ renterisico	Beheersen: enig risico is nodig om ambitie waardevast pensioen te kunnen waarmaken.
Marktrisico	Beheersen: enig risico is nodig om ambitie waardevast pensioen te kunnen waarmaken.
Kredietrisico	Beheersen: enig risico is nodig om ambitie waardevast pensioen te kunnen waarmaken.
Verzekeringstechnisch risico	Accepteren en beheersen in verband met solidariteit binnen de beroepsgroep.
Omgevingsrisico	Zoveel mogelijk beheersen en indien mogelijk vermijden. Dit risico draagt niet bij aan de doelstellingen van het BPL.
Operationeel risico	Zoveel mogelijk beheersen en indien mogelijk vermijden. Dit risico draagt niet bij aan de doelstellingen van het BPL.
Uitbestedingsrisico	Zoveel mogelijk beheersen en indien mogelijk vermijden. Dit risico draagt niet bij aan de doelstellingen van het BPL.
IT-risico	Zoveel mogelijk beheersen en indien mogelijk vermijden. Dit risico draagt niet bij aan de doelstellingen van het BPL.
Integriteitsrisico	Zoveel mogelijk beheersen en indien mogelijk vermijden. Dit risico draagt niet bij aan de doelstellingen van het BPL.
Juridisch risico	Zoveel mogelijk beheersen en indien mogelijk vermijden. Dit risico draagt niet bij aan de doelstellingen van het BPL.

Een nadere specificatie van de bovenstaande risico's is opgenomen in het handboek integraal risicomanagement. Een belangrijk risico dat onder het juridisch risico valt betreft het verslaggevingsrisico. De jaarrekening is opgesteld op basis van in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving en de wettelijke bepalingen inzake de jaarrekening, zoals deze zijn vermeld in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek (BW) en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (RJ), in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenen. Dit wordt jaarlijks gecontroleerd door de onafhankelijke accountant.

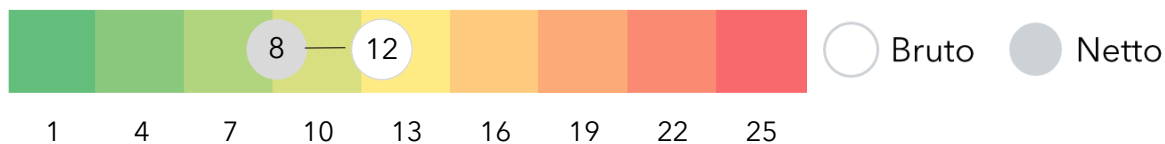
Het integriteitsrisico is nader uitgewerkt in de systematische integriteitsrisicoanalyse. Per risico wordt als eerste stap het zogenaamde 'brutorisico' bepaald. Dat gebeurt door vermenigvuldiging van de scores op kans en impact. Voor de inschatting van de kans en impact van het risico wordt onderstaande vijfpuntsschaal gehanteerd, zoals deze ook door DNB wordt voorgeschreven:

Kans dat het risico zich voordoet	Weging	Impact van het risico t.o.v. doelstelling(en)
Zeer gering	1	Zeer gering
Laag	2	Laag
Middel	3	Middel
Hoog	4	Hoog
Vrijwel zeker	5	Catastrofaal

De vermenigvuldiging van de scores op kans en impact resulteert in het brutorisico. Vervolgens wordt in samenhang met de beheersmaatregelen het nettorisico bepaald. De drie grootste strategische risico's worden getoond in onderstaande tabel.

Strategisch

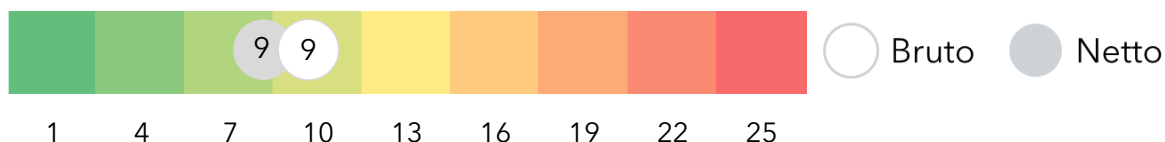
Risico: Politieke besluitvorming, die van invloed is op de pensioenuitvoering, -waardering, het beleid of de regeling.

Beheersing

- Ontwikkelingen volgen en impact daarvan bepalen op het BPL;
- Gevolgen kwantificeren d.m.v. scenario-analyse;
- Invloed aanwenden via Pensioenfederatie;
- Het op peil houden van de deskundigheid binnen de fondsorganen;
- Zitting hebben in de Kring van Beroepspensioenfondsen.

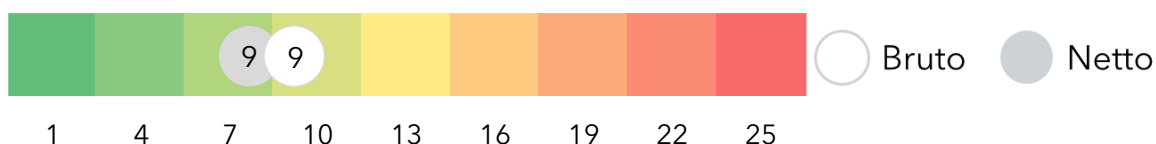
Risico: Een verlaging van het fiscaal maximaal pensioengevend inkomen in relatie tot de toekomst bestendigheid van het pensioenfonds.

Beheersing

- Monitoren wet- en regelgeving;
- Gevolgen kwantificeren d.m.v. scenario analyse;
- Het heroverwegen van de toekomst van het pensioenfonds.

Risico: Het niet kunnen vinden van geschikte bestuurders of leden van het verantwoordingsorgaan binnen de eigen beroepsgroep.

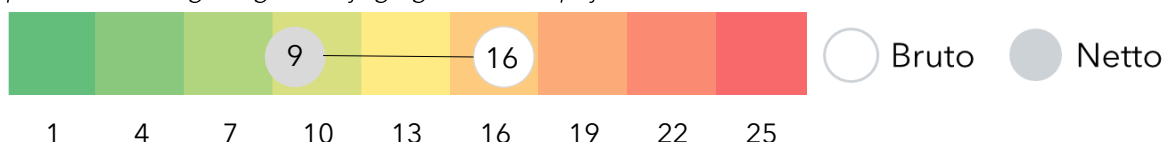

Beheersing

- Actueel geschiktheids- en opleidingsplan;
- Afspraken met de maatschap over het tijdsbeslag;
- Plan inzake continuïteit en doorstroom binnen bestuur voor komende jaren;
- Opleiding van VO leden naar niveau A;
- (tijdelijk) aanstellen van professionele bestuurders;
- Huidige paritaire bestuursmodel evalueren in relatie tot andere bestuursmodellen.

Operationeel

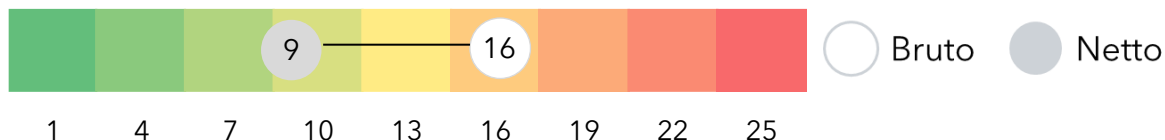
Risico: Het risico van veranderingen in de waarde van (verhandelbare instrumenten binnen) de portefeuille als gevolg van wijzigingen in marktprijzen.

Beheersing

- Gespreide portefeuille;
- Monitoren balansrisico's in rapportages fiduciair en onafhankelijk adviseur.

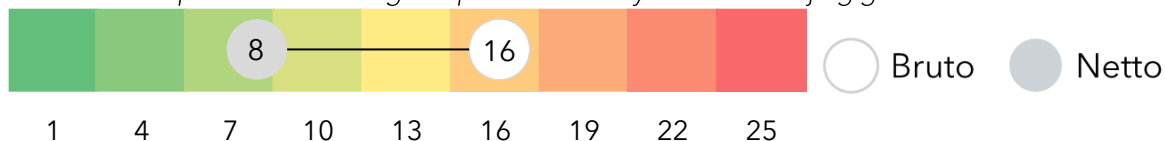
Risico: Onvoldoende capaciteit of prioriteit BSG voor administratieve inrichting en/of oplossing data issues BPL

Beheersing

- Regelmatig overleg met BSG
- Betrokkenheid bij proces
- Rapportages BSG inzake projectvoortgang
- Uitwerking alternatieve scenario's

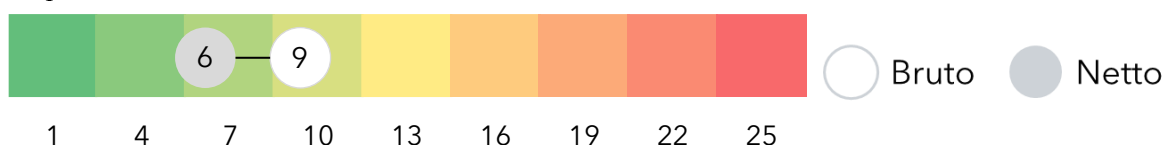
Risico: Fondsspecifieke inrichting van processen en systemen niet tijdig gereed.

Beheersing

- Tijdig overleg met BSG over wensen BPL
- Opstellen geïntegreerde planning BPL en BSG
- Afstemming tussen BSG, custodian en fiduciair beheerder t.b.v. uitlevering informatie in nieuw stelsel
- Rapportage BSG inzake projectvoortgang

Risico: Het risico dat ontwikkelingen bij de beroepsgenoten de reputatie van het pensioenfonds (negatief) beïnvloeden.

Beheersing

- Het bestuur is onafhankelijk (zonder financiële incentive)
- Het bestuur leeft het integriteitsbeleid na en voert periodiek een SIRA uit
- De bestuursleden zijn zichtbaar en toegankelijk voor de beroepsgroep en weten derhalve wat er speelt.
- Evenwichtige belangenafweging in de besluitvorming betrekken
- Verzorgen van webinars incl. Q&A
- Actuele en toegankelijke website

Gemanifesteerde risico's

Juridisch risico

In december 2024 heeft het kort geding plaatsgevonden in de rechtbank te Rotterdam. De desbetreffende gepensioneerde vorderde uitstel van zijn invaren zodat er meer tijd is om te controleren of de prognose-berekeningen kloppen.

Op vrijdag 27 december 2024 heeft het BPL de uitspraak van de rechter ontvangen inzake het kort geding. De rechter heeft de vorderingen van de betreffende gepensioneerde afgewezen.

Uitbestedingsrisico

AAPS

Vanwege strategische redenen heeft AAPS besloten de dienstverlening inzake de administratie in 2024 niet verder te continueren. In het transitieplan is opgenomen dat de Flexioen-kapitalen worden ingevaren naar het nieuwe stelsel. Hiermee zijn er geen Flexioen-deelnemers meer. De transitie van AAPS naar BSG is beheerst en integer verlopen.

Werkzaamheden 2024 Sleutelfunctiehouder Risicobeheer

Eerste kwartaal

De ontwikkeling en implementatie van het integraal risicomanagement is een continu proces. In het eerste kwartaal is een risico-opinie met een positief oordeel opgesteld. Deze opinie heeft betrekking op het besluitvormingsdocument. Tevens is geconstateerd dat:

- Het bestuur heeft besloten het renterisico verder te reduceren door 100% van de verplichtingen af te dekken;
- De sanctiewetgeving wordt nageleefd;
- De aandachtspunten in de Q4 rapportage door de werkgroepen zijn geadresseerd;
- De stuurgroep WTP conform planning zijn werkzaamheden uitvoert, dan wel voldoende heeft toegelicht;
- Het fonds op basis van de beleidsdekkingsgraad ultimo Q4 2023 in geen reservetekort meer heeft.

Tweede kwartaal

In het tweede kwartaal zijn twee risico-opinies opgesteld, beide met een positief oordeel. De opinies hebben betrekking op reduceren van het aandelenrisico en de continuïteit van de uitvoering van het Flexioen. Tevens is geconstateerd dat:

- De sanctiewetgeving wordt nageleefd.
- De aandachtspunten in de Q1-rapportage door de werkgroepen zijn geadresseerd.
- De werkgroep transitie pensioenregeling conform planning zijn werkzaamheden uitvoert, dan wel voldoende toegelicht.

Derde kwartaal

In het derde kwartaal zijn er geen opinies opgesteld. Geconstateerd is dat:

- De sanctiewetgeving wordt nageleefd.
- De aandachtspunten in de Q2-rapportage door de werkgroepen zijn geadresseerd.
- De live gang van de mijnomgeving, ondanks enige vertraging, succesvol is verlopen;
- De stuurgroep WTP conform planning zijn werkzaamheden uitvoert, dan wel voldoende heeft toegelicht.

Vierde kwartaal

In het vierde kwartaal is het IRM-beleidsdocument herijkt. Ook zijn twee risico-opinies opgesteld, allen met een positief oordeel. De opinies hebben betrekking op de reguliere ERB en de operationele gereedheid voor de uitvoering van de nieuwe pensioenregeling.

Tevens is geconstateerd dat:

- De sanctiewetgeving wordt nageleefd;
- De aandachtspunten in de Q3 rapportage door de werkgroepen zijn geadresseerd;
- Het bestuur tijdig de beschikking van DNB heeft ontvangen om de interne collectieve waardeoverdracht uit te voeren;
- De brief met voorlopige prognose-berekeningen tijdig is verstuurd;
- Het bestuur heeft besloten (go) om de overgang per 1 januari 2025 te effectueren;
- Het fonds door de rechter op alle punten in het gelijk is gesteld inzake het kort geding;
- De stuurgroep WTP conform planning zijn werkzaamheden uitvoert, dan wel voldoende heeft toegelicht.

Beheersing frauderisico

Fraude kan een gevaar vormen voor de integere en beheerste bedrijfsvoering. Daarom heeft het BPL beheersmaatregelen getroffen om de kans op en de impact van fraude te beperken. Voor de beheersing van integriteitsrisico's in brede zin maakt het BPL onderscheid tussen 'zachte' maatregelen zoals aandacht voor gedrag, cultuur en het bevorderen van gewenst gedrag en 'harde' maatregelen en normen (zoals vastgelegd in beleid, procedures en codes). Uitgangspunt is het vertonen van gewenst gedrag door het BPL en alle personen die hieraan verbonden zijn.

Het bestuur actualiseert jaarlijks de systematische integriteitsrisicoanalyse (SIRA) om te bepalen of er integriteitsrisico's zijn die een mogelijke bedreiging vormen voor het BPL. Naast integriteitsrisico's zoals gedrag, cultuur, corruptie (omkoping) en witwassen, maken fiscale fraude, interne fraude en externe fraude expliciet onderdeel uit van de SIRA. Daarnaast kan fraude zich voordoen als gevolg van andere integriteitsrisico's, zoals cybercrime en privacy risico. De uitkomst van de SIRA is dat het BPL een breed scala aan maatregelen heeft getroffen om het integriteitsrisico te beheersen. Geen van de netto risico's uit de SIRA is als 'hoog' beoordeeld.

Voor de beheersing van de frauderisico's heeft het BPL beheersmaatregelen geformuleerd. Voorbeelden van beleid van het BPL zijn: gedragscode, integriteitsbeleid, integraal risicomanagementbeleid, screeningsbeleid, uitbestedingsbeleid, informatiebeveiligingsbeleid, privacybeleid en incidenten- en klokkenluidersregeling.

Deze incidenten- en klokkenluidersregeling combineert de regelingen voor operationele- en integriteitsincidenten, de regeling ongewenst gedrag en de klokkenluidersregeling. In 2024 zijn geen fraude-incidenten gemeld.

Continuïteitsrisico

Het is belangrijk voor het bestuur om te zorgen voor de continuïteit van het fonds. Daarom heeft het bestuur als uitgangspunt het continuïteitsbeginsel genomen en vastgesteld dat de continuïteit van het pensioenfonds ten minste 12 maanden is gewaarborgd. Het bestuur monitort de kwetsbaarheid van het fonds door per kwartaal een aantal door DNB voorgeschreven financiële en niet-financiële risico-indicatoren in de gaten te houden. Dit omvat onder meer de kostenstructuur, premieruimte en ontwikkeling van het deelnemersbestand.

Een belangrijke factor bij het waarborgen van de continuïteit van het pensioenfonds is de vermogenspositie. Er is geen sprake van een reservetekort. Dit betekent dat er geen herstelplan nodig is.

Ook stelt het bestuur jaarlijks een liquiditeitsanalyse op. Ook afgelopen jaar is gebleken dat de liquiditeitspositie van het fonds meer dan toereikend is. Op basis van deze analyse blijkt tevens dat naar de toekomst toe er voldoende liquide middelen zijn om de kortlopende verplichtingen te betalen.

Een ander belangrijk aspect is het uitkeringsbeleid zoals vastgelegd in de ABTN, dat in uiterste situaties kan worden toegepast om, als de solidariteitsreserve ontoereikend is, de uitkeringen te verlagen.

Het bestuur heeft ook een aantal actuele fondsdocumenten opgesteld waarin is vastgelegd hoe en door wie er kan worden gehandeld en besloten bij onverwachte of extreme omstandigheden. Dit omvat bijvoorbeeld een procedure ten behoeve van het uitvallen van key persons, de noodprocedure en het crisisplan.

Op basis van al deze inzichten ziet het bestuur geen redenen om de continuïteit van het pensioenfonds ter discussie te stellen. Het bestuur blijft echter alert en zal de ontwikkelingen blijven monitoren en indien nodig actie ondernemen om de continuïteit van het fonds te waarborgen. Ditzelfde geldt vooralsnog in de huidige WTP-situatie.

Eigenrisicobeoordeling (ERB)

Het BPL is wettelijk verplicht in het kader van het risicomanagement minimaal eens in de drie jaar een ERB uit te voeren. De eerste reguliere ERB van BPL is in 2021 afgerond. In 2023 heeft BPL een partiële ERB opgesteld, gericht op de strategische risico's die gepaard gaan met de invoering van de nieuwe pensioenregeling onder de Wtp. In 2024 is conform het beleid een nieuwe integrale ERB uitgevoerd.

De ERB heeft als doel inzicht te krijgen in de samenhang tussen de strategie van het pensioenfonds, de materiële risico's die het pensioenfonds kunnen bedreigen en de mogelijke consequenties hiervan voor de pensioenen van de deelnemers en voor het pensioenfonds zelf.

Deze reguliere ERB behandelt twee vragen:

- *Wat zijn de materiële risico's die de strategische doelstellingen van BPL kunnen bedreigen, ook in relatie tot de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel?*
- *Wat zijn de eventuele verbeterpunten ten aanzien van de effectiviteit en doelmatigheid van het risicobeheer?*

Materiële risico's op organisatie- en deelnemersniveau

Het bestuur heeft 5 scenario's opgesteld en beoordeeld wat de impact is op organisatie- en deelnemersniveau. De bestuursleden hebben de risico's gescoord van 1 (geen impact) tot en met 4 (materiële impact).

Scenario's		Kapitaal ma- nagement	Regeling & Uitvoering, Communica- tie & ICT	Besturing	Reputatie & Vertrouwen
1	Fit BPL – BSG				
2	Governance vereisten/administratieve druk				
3	Implementatie WTP				
4	Cybercriminaliteit				
5	ESG – Klimaat risico				

(1) Groen	Scenario heeft geen of een positieve impact
(2) Geel	Scenario heeft kan een negatieve impact hebben.
(3) Oranje	Scenario heeft een negatieve impact
(4) Rood	Scenario heeft een materiële negatieve impact
	Niet van toepassing

1. Fit BPL – BSG

Scenario: Bediening BPL past niet meer in strategie van de PUO

Het fonds heeft in het kader van de transitie een aantal scenario's uitgewerkt met betrekking tot de afhankelijkheid van BSG in de transitieperiode. Dit scenario kijkt tevens naar de periode na realisatie van de transitie. Het fonds is met BSG een (wederzijdse) opzegtermijn van 12 maanden overeengekomen. Voor de uitvoering is een jaarlijks te indexeren gehanteerd.

Risico's:

Het risico dat BSG strategische keuze maakt waar de door BPL gewenst dienstverlening niet meer past en BPL de uitvoering van de regeling elders of anders moet inrichten.

Beheersmaatregelen:

- Lange termijn afspraken voor de dienstverlening (duur, opzeg termijn, kosten).
- Periodieke evaluatie van de dienstverlening en de strategische 'match', inclusief monitoren van de ontwikkelingen bij BSG.
- Het blijven waken voor toenemende complexiteit van de regeling.
- Periodieke evaluatie van de alternatieven.
- Stakeholder management.

Conclusie:

Gezien de ontwikkelingen in de sector en bij BSG is het niet geheel onmogelijk dat strategische heroriëntatie bij BSG impact kan hebben op de continuïteit van de dienstverlening aan BPL. In dat geval is de impact op korte termijn op alle domeinen groot tot zeer groot. Afhankelijk van het gekozen alternatief kan de lange termijn impact eveneens groot zijn.

2. Governance vereisten/administratieve druk

Scenario: Het BPL kan niet meer voldoen aan de governance vereisten

Het niet tegen aanvaarbare kosten kunnen voldoen aan toenemende eisen vanuit wet- en regelgeving, als gevolg van onder meer de beschikbaarheid van geschikte bestuurders of leden van het verantwoordingsorgaan binnen de eigen beroepsgroep.

Risico's:

- Het risico dat het fonds niet compliant is aan wet- en regelgeving;
- Het risico op operationele overbelasting;
- Het risico op ontoereikende middelen en resources, waaronder beschikbaarheid van bestuurders.
- Het risico dat de strategie niet of onvoldoende in lijn is en de druk om aan (gewijzigde) wet- en regelgeving te voldoen kan er toe leiden dat het fonds te sterk focust op compliance ten koste van strategische initiatieven en lange termijn doelstellingen.
- Het risico op extra werkdruk kan er toe leiden dat er geen/onvoldoende aandacht is voor andere onderwerpen/aandachtsgebieden.

Beheersmaatregelen:

- BPL houdt de wet- en regelgeving nauwlettend in de gaten. Het bestuur en het bestuursbureau ontvangen van verschillende partijen actualiteiten. Waar nodig acties initiëren en deze monitoren.
- BPL beschikt over een opleidingsplan. Er wordt ruim aandacht besteed aan de scholing van het bestuur en organen.
- BPL heeft zicht op de zittingstermijnen en werkt aan successieplanning.
- BPL onderhoudt nauw contact met de maatschappen en de NLC en licht daar de benodigde tijdbesteding toe.
- Regelmatig afstemmen met de Pensioenfederatie en regelmatige afstemming met andere fondsen en uitvoeringsorganisaties om te leren van hun aanpak in zowel de monitoring van wet- en regelgeving, impactanalyse als de opzet voor het aanpassen van bijvoorbeeld beleid.
- Toegang tot een flexibele schil adviseurs.
- Periodieke evaluatie.

Conclusie

De risicohouding op het gebied van besturing is kritisch. Het bestuur houdt dit risico dan ook nauwgezet in de gaten.

3. Implementatie WTP

Scenario: Operationele tekortkomingen en/of financiële tegenvallers in de transitie naar/implementatie Wtp (inclusief datakwaliteit).

BPL heeft eind 2023 begin 2024 een partiële ERB uitgevoerd met betrekking tot de transitie naar de Wtp. De geanalyseerde risico's op de strategisch doelstellingen kapitaal management, communicatie & reputatie en besturing zijn toen beoordeeld als aanvaardbaar op basis van de gestelde risicohouding. De risico's uit de partiële ERB zijn in de reguliere ERB nogmaals herhaald en geüpdatet.

Risico's:

- Het risico dat BPL als gevolg van wijzigingen in de wetgeving aanpassingen moet doen aan het gekozen beleid.
- Het risico op daling van de koopkracht. BPL heeft de ambitie om de uitkeringen voor 80% mee te laten stijgen met de inflatie. Het risico is dat dit niet lukt; hierdoor zal de reële uitkering dalen en de koopkracht van de deelnemer achteruitgaan.
- Het risico dat door macro-economische ontwikkelingen of achterblijvende beleggingsperformance de financiële ambitie m.b.t. prijscompensatie niet wordt gerealiseerd.
- Het risico dat de transitie niet evenwichtig is. Dit heeft als gevolg dat "geluk" of "pech" generaties kunnen ontstaan, bepaalde leeftijdsgroepen gaan meer of minder vooruit dan andere leeftijdsgroepen.
- Het risico dat door een negatieve financiële schok de invaardekkingsgraad bij invaren niet voldoende is om de ambitie ten aanzien van het behoud van de nominale uitkering en of een evenwichtige transitie te realiseren.
- Het risico dat binnen de voorgestelde financiële opzet het beleid niet voldoende evenwichtig is uit te voeren.
- Het risico dat de nieuwe regeling en de beleidskeuzes als gevolg van complexiteit niet uitlegbaar zijn.
- Het risico dat BPL en uitbestedingspartijen, de regeling niet effectief en voldoende efficiënt kunnen uitvoeren.
- Het risico dat de kosten als gevolg van complexiteit van de regeling en of hoge vergoeding van BSG voor de uitvoering van de regeling niet passen bij de ambitie van het fonds en geaccepteerd worden door de deelnemers.
- Het risico dat de datakwaliteit van BSG niet (tijdig) voldoende is om beheerst en integer in te varen in het nieuwe stelsel.
- Het risico dat de opdracht niet voldoet aan wet- regelgeving en of dat BPL en of bestuur aansprakelijk wordt gesteld met gevolgen voor de kosten en het vertrouwen in het fonds.
- Het risico dat de kosten van transitie naar de nieuwe regeling niet passen bij de ambitie van het fonds en niet geaccepteerd worden door de deelnemers.
- Het risico dat uitvoerders niet tijdig en beheerst in staat zijn om de nieuwe regeling uit te voeren als gevolg van vertraging bij de inrichting van de systemen en organisatie en of onvoldoende kwalitatieve en kwantitatieve transitiecapaciteit.

Beheersmaatregelen:

- Politieke ontwikkelingen worden nauwlettend in de gaten gehouden.
- De nominale uitkering wordt beschermd door de solidariteitsreserve.
- De pensioenvermogens delen voor 35% mee in het overrendement om opwaartse potentie te behouden.
- BPL monitor de maanden voor de transitie de transitie-effecten (pensioenverwachtingen en netto profijt) op ontwikkelingen van de dekkingsgraad en de DNB scenario'set. In onvoorziene gevallen treedt het bestuur van BPL in overleg met de NLc.
- BPL hanteert op het invaarmoment een compensatieregeling en twee kapitaal verschuivingen om te waarborgen dat de transitie evenwichtig is voor alle deelnemers.
- BPL toets regelmatig, bijvoorbeeld een 5 jarige risicopreferentieonderzoek, of de uitvoering van de regeling evenwichtig is.
- Het bestuur staat dicht tot de deelnemers en heeft goede banden met de NLc. De nieuwe regeling is in goede samenwerking overeengekomen. Hierdoor is het bestuur van mening dat de regeling ook goed uit te leggen valt.
- Een reguliere monitoring bij BSG zorgt ervoor dat de status van de uitvoerende systemen regelmatig besproken wordt. Deze systemen worden ook uitvoerig gecontroleerd.
- BPL blijft de datakwaliteit conform het kader van de Pensioenfederatie bewaken.
- Het bestuur van BPL hanteert een prudente kostenvoorziening om in de eerste jaren onvoorziene kosten op te kunnen vangen.

Conclusie:

De transitie op de WTP heeft een grote impact op de bedrijfsvoering van het fonds en raakt daardoor alle strategische domeinen. Het is niet uitgesloten dat na de transitie extra aandacht benodigd is voor onvoorziene obstakels.

4. Cybercriminaliteit

Scenario: Dit scenario onderzoekt de risico's en potentiële gevolgen van een cyberaanval of andere calamiteit op de IT-infrastructuur en systemen van het fonds op de continuïteit van de operationele dienstverlening.

De aanval kan leiden tot operationele verstoring, reputatieschade en bij nalatigheid aansprakelijkheidstelling en een mogelijke boete van de Autoriteit Persoonsgegevens.

Risico's:

- Bedreigingen van interne medewerkers
- Ransomware-aanval
- Zero-day-aanvallen
- Brute force-aanvallen
- Man-in-the-middle aanvallen
- Softwarekwetsbaarheid
- Onbeveiligde draadloze verbindingen

Beheersmaatregelen:

- Implementeren van een passende cybersecurity infrastructuur en een beveiligingsbeleid (mede op basis van DORA-wetgeving en de (vernieuwde) Good Practice Informatiebeveiliging van DNB).
- Aandacht voor awareness op het gebied van informatiebeveiliging.
- Leveranciersmanagement en due dilligence: voer grondige due dilligence uit op uitbestedingspartners (initieel en continu) en op de informatiebeveiliging van deze partijen. Hierbij wordt periodiek een uit-wijktest uitgevoerd en worden back-up procedures (inclusief restore) getest.
- Herstel van diensten: prioriteer het herstel van kritieke onderdelen van de dienstverlening om de continuïteit van de uitvoering zo veel mogelijk te borgen en de impact op deelnemers zo veel als mogelijk te minimaliseren.
- Ondersteuning aan getroffen.
- Incident Response Plan: zorg voor een incident response plan inclusief governance (wie is betrokken bij het adresseren van de cybersecurity incidenten?). Periodiek testen van dit plan.
- Effectieve communicatie: snelle en duidelijke communicatie (al dan niet met een externe communicatieadviseur) met alle betrokken partijen over de aard en omvang van de aanval en de genomen maatregelen.
- Regelmatig beoordelen van het cyberrisicoprofiel: het risicoprofiel van het fonds en uitbestedingspartners evalueren en bijwerken om adequaat te kunnen inspelen op technologische ontwikkelingen en bedreigingen.
- Actieve informatie uitwisseling over cyberdreigingen door deelname van de uitvoerder aan het netwerk Pensioen ISAC (Information sharing and analyses center).

Conclusie:

De impact op de dienstverlening is aanwezig. Een cyberaanval is niet uitgesloten en kan niet alleen de dienstverlening aan deelnemers verstoren, maar vereist ook aanzienlijke tijd en middelen om de aanval adequaat te adresseren. Dit omvat inspanningen voor incidentrespons en herstel, die ten koste kunnen gaan van andere operationele activiteiten. Bovendien vraagt dit om extra communicatie-inspanningen om deelnemers, toezichthouders en andere betrokkenen te informeren over de aard van het incident, de getroffen maatregelen en de impact ervan. Indien het fonds hier door wordt getroffen zal dat impact hebben op het vertrouwen in het fonds.

5. Klimaatverandering

Scenario: Ecologische, economische of maatschappelijke ontwikkelingen zijn van invloed op de waarde van beleggingen.

Het kan daarbij gaan om fysieke risico's, zoals overstromingen, waterschaarste of biodiversiteitsverlies. Het kan ook gaan om transitierisico's als gevolg van overheidsmaatregelen, technologische ontwikkelingen of veranderende consumentenvoorkeuren. Dit is van invloed op de verwachten en te behalen rendementen op de beleggingen, mede doordat economische groei hierdoor onder druk komt te staan

Risico's:

- Klimaat transitie risico's:
- Klimaat fysieke risico's: Fysiek klimaatrisico is het risico op verliezen als gevolg van directe fysieke impact van klimaatverandering.

Beheersmaatregelen:

- Het bestuur heeft beleid geformuleerd met betrekking tot maatschappelijk verantwoord beleggen.
- Alle managers hebben de UN PRI ondertekend.

Conclusie:

De risicohouding op het gebied van vermogensbeheer is gebalanceerd. De visie van het BPL is dat maatschappelijk verantwoord beleggen bijdraagt aan haar lange termijn doelstelling en onderdeel is van haar fiduciaire taak. Het BPL ziet het ontwikkelen van het MVB-beleid als een iteratief proces, waarvan het uiteindelijke eindpunt nog niet is bereikt. Het MVB-risico zal de komende jaren door het bestuur worden geëvalueerd en waar nodig aangescherpt. Gelijktijdig ontwikkelt ook de aanbiedersmarkt zich en komen er naar verwachting steeds meer en betere producten (van vermogensbeheerders) en tools (van dataproviders) waarmee het beleid van BPL verder kan worden vormgegeven en kan worden uitgevoerd.

Beoordeling van de totale financieringsbehoefte

Het bestuur van BPL monitort de beleggingsrisico's nauwgezet. Dit blijkt ook uit de uitwerking van scenario 1 in bijlage 7 (financiële stressscenario's). Er is geen aanvullende actie benodigd.

Beoordeling van belangenconflicten met de bijdragende onderneming

Er is geen sprake van een bijdragende onderneming. De premies worden betaald door de deelnemende loodsen. Er zijn dus geen sleutelfunctiewerkzaamheden uitbesteed aan de bijdragende ondernemingen. Dit geldt zowel voor de houder- als vervulleractiviteiten. Er is geen aanvullende actie benodigd.

Beoordeling mechanismen ter bescherming van de pensioenuitkeringen

Binnen BPL zijn geen garanties afgegeven door de beroepsvereniging (NLC) en er is geen sprake van bijstortverplichtingen.

Binnen BPL is een herverzekering van toepassing voor het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico. Periodiek evalueert het bestuur van BPL de herverzekeringscontracten op marktconformiteit en werking. Het bestuur is van mening op dit vlak in control te zijn en ziet geen vervolgacties.

Beoordeling effectiviteit en doelmatigheid van het risicobeheer

Als onderdeel van de ERB heeft een inventarisatie van het volwassenheidsniveau van het risicomanagement bij BPL plaatsgevonden op basis van het DNB referentiekader IRM. Uit de inventarisatie 2024 blijkt dat het IRM bij BPL momenteel een volwassenheidsniveau van 3 (uit 4) kent. Het bestuur is tevreden met deze score en is van mening dat het volwassenheidsniveau past bij een fonds met de omvang van BPL.

Op de volgende punten is verbetering mogelijk:

- Risicobeheer afstemmen op het nieuwe contract. Bijvoorbeeld de verandering van de regiefunctie.
- Duidelijkere afgrenzing van de positie van de sleutelfunctiehouder en de structuur van het risicobeheerssysteem.
- De verbetering van de ICT kennis en het tegengewicht bieden op dit gebied richting uitbestedingspartijen.
- De risicostrategie en -beleid afstemmen op het nieuwe contract.
- Risicoanalyse uitbreiden naar de periode na de transitie.
- Versterken van de aantoonbaarheid dat het fonds 'in control' is.
- Uitnodigen van externen om de laatste inzichten in risicomanagement te delen.

De bovenstaande verbeterpunten worden meegenomen in het risicomanagement jaarplan.

Sleutelfunctiehouder Actuarieel

De actuariële functie is belast met actuariële activiteiten. Dit betreft in ieder geval:

- het houden van toezicht op de berekening van de technische voorzieningen;
- het beoordelen van de betrouwbaarheid en adequaatheid van de berekening van de technische voorzieningen;
- het beoordelen van de algehele gedragslijn voor het aangaan van pensioenverplichtingen ingeval het pensioenfonds een dergelijke gedragslijn heeft;
- het beoordelen van de adequaatheid van de verzekeringsregelingen;
- het ertoe bijdragen dat het risicobeheer doeltreffend wordt toegepast.

De sleutelfunctiehouder Actuarieel levert ieder kwartaal een rapportage op waarin zijn bevindingen betreffende de controlewerkzaamheden zijn verwerkt. Deze rapportage wordt besproken door het bestuur en indien nodig wordt er opvolging aan gegeven.

Sleutelfunctiehouder Interne Audit

De interne auditfunctie betreft het uitvoeren van (interne) audits binnen de bedrijfsvoering van het pensioenfonds. Het BPL moet zijn beleid met betrekking tot de interne audit schriftelijk vastleggen en het pensioenfonds draagt zorg voor de uitvoering van dat beleid. Ten minste driejaarlijks moet het beleid geëvalueerd worden. Afgelopen jaar zijn door de sleutelfunctiehouder Interne Audit de volgende activiteiten uitgevoerd:

- Beoordelen van diverse audit-opdrachten & auditrapportages;
- Beoordelen assurance betreffende het jaarwerk;
- Uitvoeren audit m.b.t. beoordeling ISAE-rapportages;
- Beoordelen controleplan 2024 PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.;
- Participeren in het sleutelfunctiehouders interne audit-overleg van Blue Sky Group.

Op basis van de verkregen assurance (ISAE 3402 type II rapportages en beoordeelde audits) zijn naar het oordeel van de sleutelfunctiehouder de interne controlemechanismen en andere procedures en maatregelen ter waarborging van de beheerste en interne bedrijfsvoering doeltreffend en adequaat.

Focus 2025

In 2025 zullen naast de reguliere werkzaamheden, zoals de jaarlijkse SIRA en het monitoren van SLA's, de volgende punten worden opgepakt:

Operationeel risico

Het BPL zal zijn uitbestedingsrelaties blijven monitoren en daar waar wordt afgeweken van de afgesproken dienstverlening dit bespreekbaar maken.

Tevens zal het BPL komend jaar de kwaliteit van de data als onderwerp adresseren en de werking van het zogenaamde Target Operating Model. Dit laatste is van belang ten behoeve van de informatie-uitwisseling tussen BSG, BlackRock en NT.

Juridisch risico

Het bestuur dient compliant te zijn aan wet- en regelgeving en wil toekomstige wetgeving tijdig geïmplementeerd hebben.evens zal het fonds de politieke ontwikkeling blijven monitoren en beoordelen of dit enigszins impact heeft op BPL.

IT-risico

Het monitoren van de IT-beheersing (o.a. informatiebeveiliging) bij de uitbestedingspartijen. Dit ook in relatie met de toekomstbestendigheid van het IT-landschap bij de uitvoering van de solidaire premieregeling. Daarnaast dient BSG, net zoals het BPL, te voldoen aan DORA.

Markt- en matchingrisico

De implementatie van het beleggingsplan 2025 en het uitvoeren van een ALM-studie ter verfijning van de nieuwe beleggingsportefeuille onder de WTP.

Crisisplan

Het fonds beschikt over een geactualiseerd financieel crisisplan. Hierin heeft het fonds vastgelegd hoe het bestuur handelt als het fonds in een crisissituatie terecht komt

Alle beleggingsrisico's in de persoonlijk pensioenvermogens worden volledig gedragen door de (gewezen) deelnemers en pensioengerechtigden. Het is echter van belang dat het fonds zich realiseert dat er situaties kunnen ontstaan in het vermogensbeheer of andere essentiële onderdelen van de bedrijfsvoering, die direct interventie door het fonds vereisen vanwege de potentieel ingrijpende gevolgen voor de deelnemers.

Het gaat dan bijvoorbeeld om situaties die implicaties voor de beleggingsportefeuille kunnen hebben, situaties die kunnen leiden tot grote veranderingen in premie-inning, de operationele uitvoering van de regeling of de deelnemerssamenstelling van het fonds.

Het BPL heeft de volgende maatregelen ter beschikking, voornamelijk om te voorkomen dat zij in een crisissituatie terechtkomt, en in mindere mate om uit een crisissituatie te herstellen:

- a) Het aanpassen van het beleggingsbeleid;
- b) Het aanpassen van het solidariteitsbeleid;
- c) Het aanpassen van het uitkeringsbeleid.

De maatregelen zijn enkel toegestaan onder het voorwendsel dat de te ondernemen acties ingezet worden ter beperking van het aanwezige risico. De maatregelen die genomen worden kunnen resulteren in het ontstaan van andere, aanvullende risico's. Deze nieuwe risico's mogen op basis van inschattingen echter niet groter zijn dan de huidige risico's.

Het bestuur acht het aanpassen van het beleggingsbeleid alleen opportuun indien de economische omstandigheden naar de mening van het bestuur zodanig zijn gewijzigd dat aanpassing van het strategisch beleggingsbeleid noodzakelijk is.

Wanneer het fonds zich in een (crisis)situatie bevindt zal het bestuur besluiten welke maatregelen worden ingezet en in welke mate met betrekking tot aanpassingen van het beleggingsbeleid.

Het bestuur richt zich bij de vervulling van haar taak naar de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en hun partners en zorgt ervoor dat dezen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

Actuariële analyse

Actuariële analyse

Analyse van het resultaat (bedragen x 1.000 euro's)

In het boekjaar 2024 is een positief resultaat geboekt van 51.686. In onderstaande tabel wordt het resultaat uitgesplitst naar de diverse bronnen.

Resultaat op	2024	2023
1. Beleggingsopbrengsten	48.145	51.342
2. Pensioenopbouw (premie)	4.146	3.720
3. Wijziging uit hoofde van overdracht van pensioenaanspraken	-155	84
4. Uitvoeringskosten	-1.298	-767
5. Onttrekking voor pensioenuitkering	-7	-77
6. Technische grondslagen	3.103	63
7. Toeslagverlening	16	-747
8. Andere mutaties	-2.264	38
Totaal resultaat	51.686	53.656

1. Beleggingsopbrengsten	2024	2023
Directe beleggingsopbrengsten	7.812	8.292
Indirecte beleggingsopbrengsten	84.807	98.729
Vermogensbeheerkosten	-2.880	-2.413
Benodigde rente technische voorzieningen risico fonds	-28.256	-25.882
Wijziging marktrente (rentetermijnstructuur)	-13.338	-27.384
Wijziging technische voorziening risico deelnemer door rendement	62	69
Beleggingsresultaat risico deelnemer	-62	-69
Resultaat op beleggingsopbrengsten	48.145	51.342

Het beleggingsresultaat bestaat uit de behaalde directe en indirecte beleggingsopbrengsten. Het behaalde rendement is positief. De benodigde rentetoevoeging aan de TV is bepaald met 3,439%, de éénjaarsrente uit de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur aan het begin van het boekjaar (2023: 3,264%). De rentetermijnstructuur voor de vaststelling van de TV ultimo boekjaar is lager dan ultimo vorig boekjaar. Hierdoor is de TV gestegen en is er een negatief resultaat op deze post.

2. Pensioenopbouw (premie)	2024	2023
Benodigd voor jaarinkoop risico fonds	-13.898	-12.547
Storting flexioen	0	0
Benodigd voor risicopremies arbeidsongeschiktheid	-924	-1.272
Benodigd voor risicopremies overlijden	-327	-301
Ontvangen premie	19.985	18.604
Betaalde premie risicoherverzekering	-68	-79
In premie opgenomen kosten	-622	-685
Resultaat op pensioenopbouw (premie)	4.146	3.720

De feitelijk ontvangen premie is hoger dan de zuiver kostendeckende premie. Dit veroorzaakt het positieve resultaat op pensioenopbouw.

3. Wijziging uit hoofde van overdracht van pensioenaanspraken	2024	2023
Inkomende waardeoverdrachten		
Benodigd voor de technische voorzieningen	-996	-654
Ontvangen	841	738
Uitgaande waardeoverdrachten		
Vrijval uit de technische voorzieningen	514	373
Overgedragen	-514	-373
Resultaat op overdracht van pensioenaanspraken	-155	84

Het resultaat op waardeoverdrachten ontstaat door het verschil in de waarderingsgrondslagen (rekenrente en sterftegrondslagen) die het fonds hanteert en de wettelijk voorgeschreven grondslagen bij waardeoverdrachten. Inkoop uit Flexioenkapitaal is hierin ook meegenomen.

In het boekjaar zijn er 8 inkomende waardeoverdrachten geweest, waarvan 2 automatische waardeoverdrachten van klein pensioen en 6 reguliere waardeoverdrachten.

4. Uitvoeringskosten	2024	2023
Vrijval voor kosten uit technische voorzieningen	970	964
Toevoeging aan technische voorzieningen i.v.m. kostenvoorziening	-348	-314
In premie begrepen bedrag directe kosten	274	371
In premie begrepen bedrag toekomstige kosten	348	314
Gemaakte uitvoeringskosten	-2.542	-2.102
Resultaat op pensioenuitvoeringskosten	-1.298	-767

Het resultaat op pensioenuitvoeringskosten bestaat uit het saldo van de beschikbare middelen voor pensioenuitvoeringskosten en de werkelijk gemaakte uitvoeringskosten.

5. Onttrekking voor pensioenuitkering	2024	2023
Vrijgevallen uit de voorzieningen (exclusief excassokosten)	38.807	38.565
Uitbetaalde pensioenuitkeringen	-38.814	-38.642
Resultaat op pensioenuitkeringen	-7	-77

Het resultaat op uitkeringen geeft het saldo weer tussen de verwachte uitkeringen en de daadwerkelijke uitkeringen.

6. Technische grondslagen	2024	2023
Arbeidsongeschiktheid		
Benodigd wegens waargenomen nieuwe arbeidsongeschiktheid	-2.459	-1.196
Risicokoopsom arbeidsongeschiktheid	924	1.272
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-1.535	76
Sterfte (langlevenrisico)		
Werkelijke vrijval wegens overlijden	10.541	7.916
Risicopremie langlevensrisico	-7.976	-7.516
Resultaat op sterfte (langlevenrisico)	2.565	400

6. Technische grondslagen	2024	2023
Sterfte (kortlevenrisico)		
Risicokoopsom overlijden	327	301
Risicopremie kortlevenrisico	2.611	2.546
Werkelijke vrijval wegens overlijden	3.382	2.486
Benodigd voor ingang pensioen door overlijden	-5.137	-5.846
Resultaat op sterfte (kortlevenrisico)	1.183	-513
Resultaat op overige technische grondslagen	890	100
Resultaat op technische grondslagen	3.103	63

In het boekjaar is een bedrag beschikbaar van 924 voor nieuwe toekenningen. Er zijn geen nieuwe toekenningen, maar wel twee nieuwe zieken geweest in 2024. De voorziening, inclusief schadevoorziening is per saldo toegenomen met 2.459. Het resultaat op arbeidsongeschiktheid is hierdoor -1.535.

In 2024 waren er 34 overlijdensgevallen en zijn 20 partnerpensioenen toegekend. Hierdoor is 13.923 vrijgevallen uit de voorziening en is 5.137 aan de voorziening toegevoegd voor de toegekende partner- en wezenpensioenen. Verondersteld (of beschikbaar uit de voorziening voor sterfte) is -5.038. Dit leidt tot een winst van 1.183. Het resultaat op overige technische grondslagen wordt veroorzaakt door:

- Diverse mutaties bij pensionering (633)
- Conversie bij echtscheiding (21)
- Diverse correcties (21)

7. Toeslagverlening	2024	2023
Beschikbaar voor toeslagverlening uit premie	0	0
Toeslagverlening	16	-747
Resultaat op toeslagverlening	16	-747

Het resultaat op toeslagverlening betreft de toeslagverlening aan het eind van het boekjaar. Er is per 1 januari 2025 geen toeslag verleend. Het resultaat is veroorzaakt door de jaarlijkse aanpassing van de pensioengrondslag voor arbeidsongeschikte deelnemers.

Ondanks dat de beleidsdekkingsgraad per eind oktober 2024 hoog genoeg was, heeft het bestuur besloten om per 1 januari 2025 geen indexatie te verlenen. Met het oog op de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel per 1 januari 2025 gaf het bestuur de voorkeur aan het in stand houden van de dekkingsgraad boven het toekennen van een indexatie. Op deze manier zouden de deelnemers van het pensioenfonds op het invaarmoment een hogere buffer toegekend kunnen krijgen.

8. Andere mutaties	2024	2023
Benodigd door overgang naar nieuwe sterftegrondslagen	-335	0
Wijziging excasso opslag	-2.028	0
Wijziging AOW-leeftijd	0	0
Overige mutaties en baten en lasten	99	38
Resultaat op andere mutaties	-2.264	38

Het resultaat onder overige mutaties wordt veroorzaakt door de overgang op de nieuwe sterftegrondslagen, het wijzigen van de excasso-opslag van 2,50% naar 2,75% en de overige baten en lasten.

Kostenparagraaf

Kostentransparantie

In navolging van de Aanbevelingen Uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie geeft het BPL hieronder inzicht in de uitvoeringskosten over het boekjaar 2024.

Er wordt in genoemde publicaties onderscheid gemaakt tussen de volgende kostensoorten:

1. Kosten van pensioenbeheer;
2. Kosten van vermogensbeheer: dit betreft de integrale kosten voor vermogensbeheer, inclusief kosten begrepen in onderliggende fondsen, advieskosten en een deel van de algemene kosten;
3. Performance fee;
4. Transactiekosten: er worden drie categorieën onderscheiden, te weten:
 - in- en uitstapkosten van fondsen;
 - aan- en verkoopkosten bij directe beleggingen;
 - acquisitiekosten.

De gegevens zijn hieronder weergegeven in de door de Pensioenfederatie aanbevolen format.

Uitvoeringskosten

	2024	2023
Kosten pensioenbeheer in Euro's per deelnemer*	1.909	1.582
Kosten pensioenbeheer in Euro's**	2.541.500	2.102.000
Kosten pensioenbeheer in % van het gemiddeld belegd vermogen***	0,25	0,22
Kosten vermogensbeheer in % van het gemiddeld belegd vermogen****	0,43	0,42
Kosten vermogensbeheer in Euro's (incl. kosten bewaarbank)*****	4.470.405	4.061.180
Performance fee (Private Equity) in % van het gemiddeld belegd vermogen	0,00	0,01
Performance fee (Private Equity) in Euro's	13.881	69.192
Transactiekosten in % van het gemiddeld belegd vermogen (geschat)	0,08	0,09
Transactiekosten in Euro's	852.489	805.577
Totaal kosten vermogensbeheer in % van gemiddeld belegd vermogen	0,51	0,51
Totaal kosten vermogensbeheer in Euro's	5.322.895	4.866.757
Totaal kosten vermogensbeheer per deelnemer in Euro's	3.990	3.662
Kosten vermogensbeheer in Euro's, uitgesplitst naar beleggingscategorie:		
• Zakelijke waarden	554.035	528.410
• Vastrentende waarden	1.856.627	1.841.320
• Vastgoed beleggingen	5.856	4.997
• Valuta afdekking	-	13.917
Totaal kosten in % van gemiddeld belegd vermogen	0,76	0,74
Totale kosten in % van gemiddeld belegd vermogen (excl. transitiekosten)	0,68	0,65
Rendement (in procenten):		
• Fonds (netto)	8,7	11,8
• Benchmark (bruto)	9,5	12,6

* Bij de bepaling van de pensioenuitvoeringskosten in Euro's per deelnemer is uitgegaan van de som van deelnemers en pensioengerechtigden (2024: 1.334 en 2023: 1.329).

** Hierbij is uitgegaan van de kosten pensioenbeheer van € 2.541.500 over het boekjaar 2024 en € 2.102.000 over het boekjaar 2023.

*** Gemiddeld belegd vermogen in 2024: € 1.036.599.813

Gemiddeld belegd vermogen in 2023: € 946.286.102

**** Percentage vermogensbeheerkosten exclusief transactiekosten, inclusief performance fee.

***** Kosten bewaarbank waren in 2024 € 173.250 respectievelijk € 173.250 in 2023.

Kosten vermogensbeheer, verschil tussen bestuursverslag en jaarrekening

	2024		2023	
	In euro's	In %*	In euro's	In %*
Kosten zoals vermeld in de jaarrekening	2.880.000	0,28	2.413.000	0,25
Kosten vermogensbeheer verwerkt in de waarde van de beleggingen	2.442.895	0,24	2.453.757	0,26
Totale kosten vermogensbeheer, vermeld in bestuursverslag	5.322.895	0,51	4.866.757	0,51

* Van gemiddeld belegd vermogen.

Toelichting

De uitvoering van een pensioenregeling kost geld. Het BPL heeft derhalve te maken met uitvoeringskosten. Deze kunnen op hoofdlijnen onderverdeeld worden in kosten voor pensioenbeheer en kosten voor het vermogensbeheer. BPL vindt het belangrijk transparant te zijn over deze kosten en presenteert daarom deze kostenparagraaf over de uitvoeringskosten.

Kosten pensioenbeheer

Het BPL is een klein beroepspensioenfonds met een relatief klein aantal deelnemers en pensioengerechtigden, waarbij alle kosten pensioenbeheer ten laste komen van het BPL.

De kosten per deelnemer betreffende het pensioenbeheer zijn ten opzichte van het vorige jaar gestegen. Dit komt voornamelijk door de stijging van de uitvoeringskosten t.o.v. 2023. Deze stijging komt voornamelijk vanwege de incidentele kosten die zijn gemaakt ten behoeve van de transitie naar de nieuwe pensioenregeling. Deze kosten hebben onder meer betrekking op de extra vergaderingen van het bestuur en verantwoordingsorgaan, de aanvullende werkzaamheden van onze adviseurs, de gehouden informatiebijeenkomsten en de projectkosten die gemaakt worden door Blue Sky Group.

Het serviceniveau dat door de gehele keten betreffende het pensioenbeheer wordt nagestreefd sluit aan bij hetgeen waar het BPL voor staat: "van, voor en door". Dit betekent dat van het bestuur, bestuursbureau en pensioenadministrateur wordt verwacht dat zij dichtbij de deelnemers staan, betrokken en servicegericht zijn. Door het geringe deelnemersbestand zijn de kosten per deelnemer hoger vergeleken met pensioenfondsen met een grotere populatie. Door de organisatiestructuur en het serviceniveau dat het pensioenfonds nastreeft zijn deze kosten ook hoger dan de gemiddelde kosten per deelnemer van de overige beroepspensioenfondsen (2023: € 732). Hierbij opgemerkt dat op het pensioenfonds van de Roeiers na, alle andere pensioenfondsen meer deelnemers en pensioengerechtigden hebben dan het BPL.

Om het kostenniveau te beoordelen bekijkt het bestuur ook de pensioenbeheerkosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen (2024: 0,25%; 2023: 0,22%). Het bestuur is van oordeel dat het kostenniveau gezien de incidentele werkzaamheden in het kader van de implementatie van de WTP acceptabel is en in verhouding staat tot de pensioenaanspraken en -uitkeringen van de deelnemers. Zowel de pensioenaanspraken als de uitkeringen zijn bovengemiddeld vergeleken met andere pensioenfondsen.

De direct toe te rekenen kosten ten aanzien van de implementatie van de WTP bedroegen afgelopen jaar circa € 2,1 miljoen. In totaal bedraagt de implementatie WTP tot en met 2024 circa € 3,6 miljoen. Van beide genoemde bedragen wordt een deel toegerekend aan de vermogensbeheerkosten. Dit is exclusief transactiekosten die gemaakt zijn om de beleggingsportefeuille conform het nieuwe beleggingsbeleid in te richten.

Het bestuur blijft kritisch op de kostenontwikkeling en hecht waarde aan een kostenbewust bestuur.

Kosten per beleggingscategorie & transactiekosten (in Euro's)

	Kosten per beleggingscategorie	Transactiekosten (aan- en verkoopkosten, en kosten binnen de beleggingsfondsen)
2024		
Aandelen	135.179	174.329
Vastrentende waarden	1.181.591	675.035
Private Equity	230.647	-
Vastgoed	2.730	3.125
Overlay beleggingen	-	-
Totaal	1.550.147	852.489
2023		
Aandelen	147.641	81.902
Vastrentende waarden	1.133.390	707.930
Private Equity	298.867	-
Vastgoed	3.170	1.827
Overlay beleggingen	-	13.917
Totaal	1.583.068	805.577

Kosten vermogensbeheer

Ten opzichte van de jaarcijfers 2023 is in 2024 sprake geweest van hogere kosten in zowel absolute als procentuele termen ten opzichte van het gemiddeld vermogen.

	2024 (%)	2023 (%)	2024 (€)	2023 (€)
Management fee binnen fondsen verrekend	0,10%	0,11%	1.055.620	1.072.712
Overige beheerkosten binnen fondsen verrekend	0,05%	0,05%	494.527	510.356
Totaal beheerkosten binnen fondsen verrekend	0,15%	0,17%	1.550.147	1.583.068
Performance fee	0,00%	0,01%	13.881	69.192
Transactiekosten ex. directe aan- / verkopen	0,04%	0,07%	453.130	679.772
<i>Directe aan-/verkoopkosten</i>	0,04%	0,01%	339.360	125.805
Totaal transactiekosten	0,08%	0,09%	852.489	805.577
Kosten fonds en bestuur	0,15%	0,13%	1.534.700	1.239.025
Kosten fiduciair beheerder	0,05%	0,05%	497.288	453.019
Bewaarloon	0,02%	0,02%	173.250	173.250
Advieskosten	0,01%	0,01%	121.817	121.817
Overige kosten	0,06%	0,04%	579.322	421.810
Totaal overige vermogensbeheerkosten	0,28%	0,25%	2.906.377	2.408.921
Totaal kosten vermogensbeheer	0,51%	0,51%	5.322.895	4.866.757

Dit kostenstijging is gedreven door;

1. Hogere kosten toegerekend aan beheerkosten binnen de beleggingsfondsen.
2. Hogere kosten toegerekend aan overige vermogensbeheeractiviteiten in verband met de werkzaamheden gerelateerd aan de overgang naar de solidaire premieregeling.

De kosten van de overige categorieën zijn in percentage van het gemiddeld vermogen vrijwel allemaal gelijk gebleven of minder geworden.

De gemiddelde kosten vermogensbeheer als percentage van het gemiddeld belegd vermogen van de beroepspensioenfondsen is over 2023 0,38%.

Transactiekosten

De transactiekosten voor 2024 zijn berekend conform de aanbevelingen van de Pensioenfederatie.

De transactiekosten bestaan uit schattingen van de aankoop- en verkoopkosten die binnen de beleggingsfondsen zijn gemaakt als onderdeel van de gevolgde strategie. Daarbij is gebruik gemaakt van het cijfer dat door de managers zelf in het kader van MIFIDII moet worden gerapporteerd. Daarnaast zijn in de transactiekosten de kosten verantwoord die samenhangen met allocatiewijzigingen. Dit betreft eventuele in- en uitstapvergoedingen van beleggingsfondsen zoals door NT in de beleggingsadministratie is opgenomen.

De geschatte transactiekosten bedragen circa € 852 duizend, circa 0,08% op portefeuilleniveau. Dit is uitgedrukt in het percentage van het gemiddeld belegd vermogen lager dan vorig jaar (2023: 0,09%). De transactiekosten zijn in absolute zin wel gestegen (2023: € 805.577 duizend).

De gemiddelde transactiekosten als percentage van het gemiddeld belegd vermogen van de beroepspensioenfondsen is over 2023 0,07%.

Kosten in relatie tot rendement

Het fonds streeft naar een goede pensioenvoorziening, met waar mogelijk jaarlijks geïndexeerde uitkeringen. Voor het realiseren van deze doelstelling is het behalen van beleggingsrendement een belangrijke voorwaarde, uiteraard binnen een bij het fonds passend risicoprofiel. Het fonds is zich ervan bewust dat kosten een drukkend effect hebben op het beleggingsrendement. In de afweging van de verschillende beleggingsalternatieven speelt daarom de hoogte van de bijkomende kosten een belangrijke rol. Tegelijkertijd is het fonds van mening dat hogere kosten in sommige gevallen acceptabel zijn als daarmee een naar verwachting hoger (netto) rendement kan worden gerealiseerd. Dit is bijvoorbeeld de reden waarom er in private equity wordt belegd. Over het algemeen resulteert dit weliswaar in hogere vermogensbeheerkosten dan indien er beursgenoteerde aandelen wordt belegd, maar daar staat naar verwachting van het bestuur een hoger netto (na kosten) rendement tegenover.

Het bestuur is van mening dat er in de portefeuillesamenstelling een goede balans is gevonden tussen het verwachte rendement, de risico's en de kosten van het vermogensbeheer.

Wet toekomst pensioenen

Per 1 januari 2025 zijn de pensioenrechten 'ingevaren' in de nieuwe pensioenregeling, het Pensioenstatuut 2025.

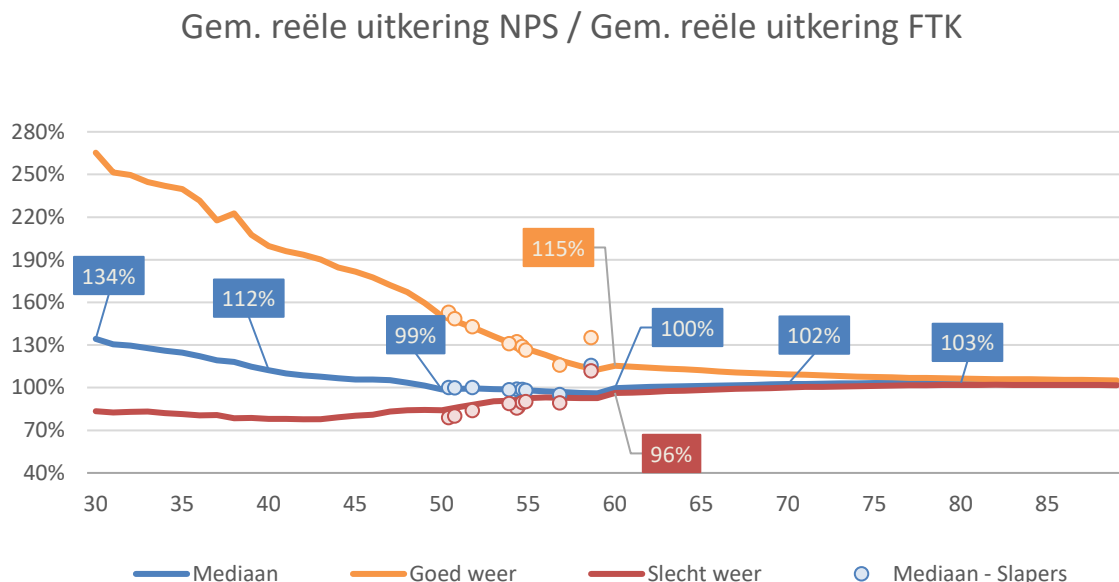
Evenwichtig invaren in de nieuwe pensioenregeling

Om het invaren op een zo evenwichtig mogelijke wijze te laten plaatsvinden, heeft het bestuur de evenwichtigheid vanuit verschillende invalshoeken beoordeeld.

Vanuit de NLc heeft het bestuur als doelstelling meegekregen dat iedereen bij de overgang naar de nieuwe pensioenregeling in enigszins gelijke mate erop vooruit of achteruit gaat. De doelstellingen worden getoetst aan de hand van meerdere (wettelijke) kwantitatieve maatstaven: pensioenverwachtingen en netto profijt.

Pensioenverwachtingen

De verwachte pensioenuitkomsten in het nieuwe pensioenstelsel, zowel in een gemiddeld, slecht als goed scenario, vallen voor alle leeftijden binnen de vastgestelde grenzen. Het bestuur voldeed hiermee aan de doelstelling dat iedereen in enigszins gelijke mate erop vooruit of achteruit gaat. In onderstaande grafiek worden de pensioenverwachtingen in de verschillende scenario's weergegeven gerelateerd aan de verschillende leeftijden.

NPS: nieuw pensioenstelsel | FTK: financieel toetsingskader

Netto profijt waarderingsmethode

Het netto profijt is het verschil tussen de waarde van de te verwachten toekomstige pensioenuitkeringen en de waarde van de toekomstige premie-inleg in een risiconeutrale omgeving. Dat laatste wil zeggen dat het extra nemen van risico niet wordt beloond.

Door het netto profijt van de huidige pensioenregeling af te zetten tegen het netto profijt van de nieuwe pensioenregeling, wordt de eventuele herverdeling tussen leeftijdscohorten inzichtelijk gemaakt. Deze herverdelingseffecten laten zien of de leeftijdscohorten erop voor- of achteruit gaan door de transitie. Het bestuur heeft geconstateerd dat al deze herverdelingseffecten binnen de vastgestelde grenzen ten behoeve van de beoordeling van de evenwichtigheid vallen.

Algehele conclusie van het bestuur

Het bestuur oordeelde dat het invaarverzoek van de NLc, als geheel evenwichtig is. Daarnaast is het invaarverzoek uitvoerbaar binnen de grenzen van een beheerste en integere bedrijfsvoering en voldoet het aan de wettelijke vereisten.

Bij deze beoordeling heeft het bestuur verschillende aspecten meegewogen. Het gaat daarbij onder meer om de keuze voor invaren op basis van de standaardmethode, de compensatie voor het afschaffen van de doorsneesystematiek, de specifieke kapitaalverschuiving voor deelnemers tussen de 40 en 60 jaar, evenals de extra kapitaalverschuiving ten gunste van deelnemers jonger dan 40 jaar. Ook de inzet van de solidariteitsreserve is in deze afweging betrokken, net als de besluiten die reeds zijn genomen tijdens de transitiefase, waaronder het gebruikmaken van de toeslag op grond van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB).

Het bestuur achtte het beleid in zijn geheel evenwichtig voor alle betrokken groepen: actieve deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en hun meeverzekerde partners en kinderen. Op basis van de huidige inzichten is er geen sprake van onevenredig nadeel voor een of meerdere groepen deelnemers.

In de beoordeling van de evenwichtigheid zijn alle relevante deelnemersgroepen betrokken, zowel op kwalitatieve als kwantitatieve wijze. Voor de groep jonge nabestaanden geldt dat zij vanwege hun beperkte omvang op individuele basis zijn beoordeeld op het moment van transitie. Ook de gewezen deelnemers zijn individueel meegenomen in de beoordeling van de effecten van de overgang naar het nieuwe stelsel.

Op basis van bovenstaande overwegingen concludeerde het bestuur dat alle deelnemersgroepen op zorgvuldige en evenwichtige wijze zijn meegenomen in de beoordeling en dat de voorgenomen transitie recht doet aan de belangen van alle betrokkenen.

In bijgaand overzicht staan de resultaten per fase:

	Actieven			Pensioengerechtigden		Slapers	NP
	30-40jr	41-50jr	51-60jr	60-75jr	>75 jr		
Huidig FTK (fase 1)							
Stabiliteit premie en opbouw	In het evenwichtigheidskader is aangegeven dat BPL het tot dusver gevoerde beleid evenwichtig vindt. Voorafgaand aan de transitie heeft het fonds gebruik gemaakt van de versoepelde toeslagregels (AMvB) voor de toeslag in 2022 en 2023. Het bestuur beoordeelt dat dit in combinatie met het overige gevoerde beleid evenwichtig is. Per saldo zijn de gepensioneerden iets beter af. Echter, voor de actieven is in dezelfde periode de premie meer stabiel gehouden door het bestuur. Dit was weer voordelig voor de actieve deelnemers.						
Zo veel mogelijk waardevast							
Korting laatste redmiddel							
Transitie (fase 2)							
Pensioenverwachting mediaan	++	+	+/-	+	+	+	+
Pensioenverwachting slecht weer	-	-	+/-	+/-	+	+	-
Pensioenverwachting goed weer	++	++	++	++	++	+	++
Netto profijt	-	-	+/-	-	-	-	-
Solidariteitsreserve	+	+	+	+	+	+	+
Uitkering op transitie hoger dan huidig	++	+	+	+	+	+	+
Kans uitkering SPR > huidig	++	+	+	+	++	+	+
Nieuw stelsel (fase 3)							
Ex-ante herverdeling	Ex-ante herverdeling wordt beperkt. Alle deelnemersgroepen hebben op korte of lange termijn profijt van de solidariteitsreserve. Uit de baten- en lastenanalyse blijkt dat er ex-ante scenario's zijn waarop ieder kan profiteren of bijdraagt. Onderdeel van de doelstelling van het fonds en de NLC onder de nieuwe regeling is het koopkrachtig pensioen. Deze doelstelling lijkt voldoende te kunnen worden behaald op basis van de scenarioanalyses. Zowel op de korte termijn als de lange termijn voegt de solidariteitsreserve waarde toe. De (bijna) ingegane uitkeringen worden beschermd tegen nominale dalingen.						
Koopkrachtig pensioen							
Solidariteitsreserve Bescherming ingegane pensioenen							

Legenda: ++ Fors positief effect, + Beperkt positief effect, +/- Nauwelijks effect, - Beperkt negatief effect, -- Fors negatief effect

¹Het toeslagbesluit voor de toeslag 2022 en 2023 waarbij gebruik is gemaakt van het toeslag AMvB heeft zowel betrekking op het huidige FTK (fase 1) als op de transitie (fase 2). Dit wordt nader toegelicht in paragraaf 5.3.

Uitlegbaarheid	
Uitlegbare besluiten	Bij een dekkingsgraad groter dan 110% is de transitie goed uitlegbaar voor alle deelnemersgroepen.
Uitvoerbaarheid	
Uitvoerbaarheid	Bij de ontwikkeling van de regeling wordt gekeken naar de marktstandaard en is iedere keuze die impact heeft op de uitvoering afgestemd met de uitvoerders (zowel administratief als vermogensbeheer).

Met betrekking tot de transitie (fase 2) uit bovenstaande tabel worden alle onderdelen meegewogen. Hiervoor is geen weging gespecificeerd. Ook worden plussen en minnen niet tegen elkaar weggestreept. BPL is zich ervan bewust dat een tabel met enkel '++' en '+' niet realistisch is. Derhalve is gekeken naar de zwaarte van de verschillende '+/-', '-' en '--' ten opzicht van de overige resultaten voor de betreffende deelnemersgroep. Indien een bepaalde deelnemersgroep negatief scoort op een van de onderdelen, maar (fors) positief scoort op de overige onderdelen, kan dit als evenwichtig worden beoordeeld door het bestuur. Het is hierbij van belang dat er geen concentratie van negatieve resultaten bij een bepaalde deelnemersgroep is, dit wordt door BPL dan ook niet als evenwichtig beoordeeld. Bovendien spelen de financiële risico's een belangrijke rol in de evenwichtigsbeoordeling. Hiervoor geldt ook dat positieve en negatieve resultaten niet tegen elkaar weggestreept worden en er bij de besluitvorming voldoende aandacht is geweest voor alle financiële risico's. Naast de analyse bij de start invaardekkingsgraad van 119%, zijn ook gevoeligheidsanalyses uitgevoerd bij een hogere en lagere dekkingsgraden en bij hogere en lagere rente.

Beoordeling IT-risico

Het bestuur heeft een integrale beoordeling uitgevoerd van de beheersing van IT-risico's. Deze IT-risico's staan omschreven in het implementatieplan over de implementatie van het Pensioenstatuut 2025 zoals overeengekomen met de Nlc. Daarnaast zijn de bijbehorende beslisriteria voor de go/no go-momenten getoetst. De focus lag hierbij op de technische uitvoerbaarheid van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel en de inrichting van het nieuwe Pensioenstatuut 2025.

In deze beoordeling is gebruikgemaakt van uitgebreide documentatie en de uitkomsten van diverse gesprekken met de betrokken uitbestedingspartijen. Op basis hiervan heeft het bestuur geconstateerd dat de voorbereidingen en benodigde activiteiten zorgvuldig en conform planning zijn uitgevoerd. De beheersmaatregelen die zijn getroffen ten aanzien van de IT-risico's worden als adequaat beschouwd.

Op grond van deze bevindingen heeft het bestuur vastgesteld dat de beheersing van de IT-risico's als acceptabel worden beoordeeld. Daarmee achtte het bestuur het verantwoord om de transitie en de invoering van de nieuwe pensioenregeling per 1 januari 2025 te laten plaatsvinden.

Datakwaliteit

Belangrijke voorwaarde om een soepele overgang naar het nieuwe Pensioenstatuut 2025 te bewerkstelligen, en de oude rechten correct te kunnen invaren, is een adequate datakwaliteit (de nauwkeurigheid van pensioenadministratiegegevens). Dit omdat het omzetten van onjuiste gegevens in het nieuwe Pensioenstatuut 2025 zou kunnen de nieuwe regeling kan leiden tot inaccuraat opgebouwde bedragen. BPL heeft daarbij het Kader Datakwaliteit van de Pensioenfederatie gevolgd om de kwaliteit van de gegevens te beoordelen.

Eind 2023 heeft het bestuur vastgesteld dat de datakwaliteit van een adequaat niveau was om 'mee in te varen'. Aangezien dit besluit een jaar voor de transitie is genomen heeft het bestuur activiteiten omschreven voor deze zogenaamde 'stay clean fase'. Het ging daarbij voornamelijk om de beoordeling en bespreking van de onderstaande rapportages van BSG:

- ISAE rapportage
- Rapportage datakwaliteit
- Incidentenrapportage
- Klachtenrapportage

Aanvullend is nog een aanvullende analyse verricht betreffende de juiste verwerking van de jaarmutaties van 2023 en 2024. Op basis van de uitgevoerde activiteiten oordeelde het bestuur in november 2024 dat de eerdere conclusie de datakwaliteit van een adequaat niveau was om 'mee in te varen' niet is gewijzigd.

Proces toezichthouders

In het transitiejaar 2024 heeft het bestuur intensief contact gehad met de toezichthouders.

DNB

In januari 2024 heeft het bestuur de formele invaarmelding ingediend bij DNB. Deze melding markeerde de start van het toetsingsproces van het voorgenomen invaren. In de periode die volgde, zijn er diverse gesprekken gevoerd met DNB en is aanvullende informatie aangeleverd om het verzoek te completeren. In april 2024 ontving het bestuur van DNB de bevestiging dat de compleetheidsfase was afgerond en dat de beoordelingsfase kon aanvangen.

Van mei tot en met november 2024 heeft het bestuur een intensief traject doorlopen met drie beoordelingsrondes van DNB. Tijdens deze rondes zijn aanvullende vragen gesteld en verduidelijkingen gevraagd ten aanzien van verschillende onderdelen van het invaarverzoek. In deze periode vonden ook meerdere expertsessies plaats met DNB, waarin dieper werd ingegaan op de volgende deelonderwerpen:

- Financiële risico's
- Niet-financiële risico's
- Contractuele aspecten
- Financiële effecten
- Risicohouding van het fonds

Op 8 november 2024 ontving het bestuur, als eerste pensioenfonds van Nederland, de officiële beschikking van DNB. Hierin werd vastgelegd dat DNB geen verbod op collectieve waardeoverdracht oplegt. Dit besluit was mede gebaseerd op de adequate risicobeheersing gedurende de transitie die door het bestuur is aangetoond. Daarbij stelde DNB enkele belangrijke voorwaarden, waaronder het waarborgen van de beheersbaarheid van IT-risico's, en het zorgvuldig monitoren van zowel de besluitvorming als de ontwikkeling van de dekkingsgraad gedurende het verdere transitieproces.

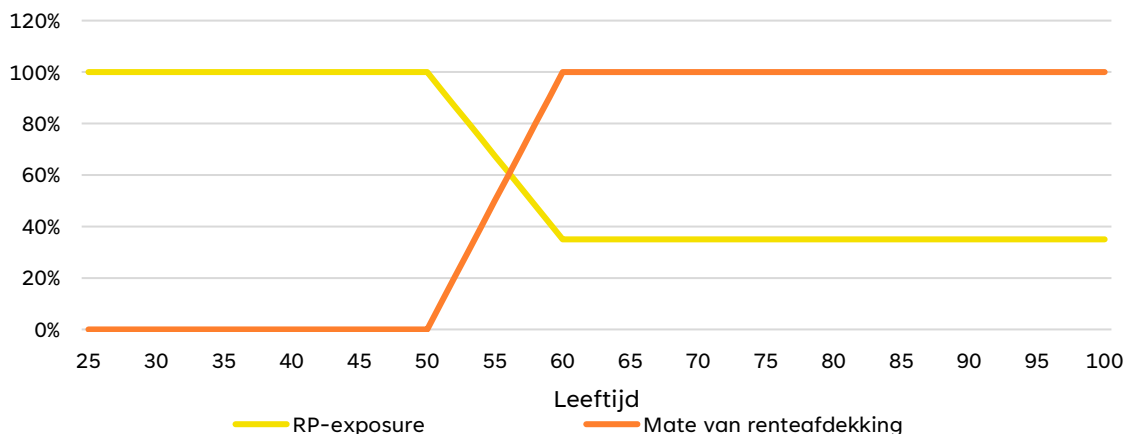
AFM

Parallel aan het beoordelingsproces met DNB voerde de AFM haar eigen toezichtwerkzaamheden uit. AFM richtte zich onder andere op het communicatieplan rondom de WTP, de opdrachtbevestiging en de transitieoverzichten. Deze overzichten zijn eind november 2024 aan alle deelnemers verzonden als onderdeel van de verplichte en transparante communicatie over de aankomende wijzigingen.

Nieuw in het Pensioenstatuut 2025

Lifecycles

Onder het Pensioenstatuut 2025 belegt BPL op basis van zogenoemde lifecycles. Dit betekent dat de wijze van beleggen wordt afgestemd op de leeftijd van de deelnemer. Voor deelnemers in de leeftijdscategorie van 30 tot 51 jaar wordt er gekozen voor een iets risicovollere beleggingsmix, met als doel om een hoger verwacht rendement te realiseren over de langere termijn. Naarmate de deelnemer ouder wordt, neemt het belang van zekerheid toe. Daarom wordt het beleggingsrisico vanaf de leeftijd van 51 jaar geleidelijk afgebouwd, met verdere risicoreductie tot aan de pensioendatum. Ook na pensionering blijft het opgebouwde pensioenvermogen belegd, waarbij uiteraard rekening wordt gehouden met de behoefte aan stabiliteit en zekerheid. Schematisch ziet dit er als volgt uit:

Collectieve uitkeringfase

Het BPL kent een collectieve uitkeringsfase. Dit houdt in dat de pensioenuitkeringen van alle pensioengerechtigden jaarlijks met hetzelfde percentage worden verhoogd of verlaagd. In tegenstelling tot een benadering per leeftijdscohort, zorgt deze collectieve benadering voor meer solidariteit binnen de groep pensioengerechtigden.

Solidariteitsreserve

In het nieuwe Pensioenstatuut 2025 bewegen de pensioenvermogens mee met de financiële markten. Dit betekent dat de uitkomsten van de beleggingen een meer directe invloed hebben op het uiteindelijke pensioenresultaat. Positieve of negatieve beleggingsrendementen hebben ook invloed op de pensioenuitkeringen. Deze stijgingen of dalingen worden uitgesmeerd over drie jaar. Om schommelingen in de uitkeringen te dempen, beschikt BPL over een solidariteitsreserve. Deze reserve maakt deel uit van het totale vermogen van het fonds, wordt eveneens belegd en dient als buffer voor minder gunstige economische omstandigheden. Bij de start van de nieuwe regeling bedraagt de solidariteitsreserve 7,5% van het collectief belegd pensioenvermogen.

Op momenten dat de marktomstandigheden aanleiding zouden geven tot een verlaging van de pensioenuitkeringen, wordt de solidariteitsreserve aangewend om de uitkeringen tijdelijk op peil te houden. Hiermee wordt voorkomen dat pensioengerechtigden direct worden geconfronteerd met een lagere uitkering. Het gebruik van de solidariteitsreserve draagt zo bij aan meer stabiliteit in de uitkeringsfase. Het is echter belangrijk te benadrukken dat dit geen garantie biedt dat pensioenen nooit kunnen dalen. Indien de solidariteitsreserve niet toereikend is, kan het alsnog noodzakelijk zijn om de pensioenuitkeringen te verlagen. Het bestuur draagt zorg dat de solidariteitsreserve voor de huidige pensioengerechtigden kan worden ingezet, maar ook voor de toekomstige generatie pensioengerechtigden.

Toekomstparagraaf

Toekomstparagraaf

Outlook financiële markten 2025

In april 2025 hebben de markten aanzienlijke schommelingen doorgemaakt, voornamelijk als gevolg van de handelsrestricties die door de Trump-administratie zijn ingevoerd. Op 2 april ondertekende president Trump een uitvoerend bevel dat een nieuw initieel tariefplan introduceerde, met een vast tarief van 10% op importen uit alle landen behalve Canada en Mexico, en extra tarieven op bepaalde landen gebaseerd op hun handelsbalans met de VS. Deze maatregelen hebben geleid tot een aanzienlijke stijging van de Amerikaanse tarieven, met name op Chinese goederen, wat resulteerde in een verhoging van de tarieven tot ongeveer 50%. China reageerde daarop met eigen heffingen van 34% op Amerikaanse goederen, wat de zorgen over een wereldwijde recessie verder vergrootte.

Op 9 april 2025 kondigde president Trump een 90-daagse pauze aan op de meeste van zijn voorgestelde internationale tarieven. Deze beslissing volgde op een periode van verhoogde marktspanning en wijdverspreide oproepen van handelspartners voor hernieuwde onderhandelingen. De pauze brengt tijdelijke verlichting voor Amerikaanse importeurs, maar creëert ook een kort moment om strategieën te herzien en zich voor te bereiden op toekomstige veranderingen in de handelsomgeving.

De markten hebben scherp gereageerd op deze ontwikkelingen. De S&P 500-index daalde met 9,1% in twee dagen, de grootste daling sinds het begin van de pandemie vijf jaar geleden. Ook andere regio's vertoonden vergelijkbare zwakte, met aanzienlijke verliezen in Europa en Azië. De volatiliteit op de markten heeft geleid tot een 'broad flight to safety', waarbij beleggers zich naar staatsobligaties en andere veilige havens verplaatsten. Dit heeft geleid tot dalingen in de rendementen op staatsobligaties en een verzwakking van de Amerikaanse dollar. De Amerikaanse dollar verzwakte tegen belangrijke valuta's, voornamelijk door de versterking van andere traditionele veilige haven valuta's. De rendementen op Amerikaanse Treasuries daalden scherp van hun hoogtepunten net voor het nieuws, met een daling van ongeveer 15 basispunten van hun intradaghoogte tot 4,06%.

De situatie blijft gespannen en de markten blijven volatiel, met beleggers die zich zorgen maken over de economische vooruitzichten en de mogelijke impact van de tarieven op de wereldeconomie. De Amerikaanse Treasuries hebben hun historische rol als stabilisator niet vervuld, wat wijst op de extreme onzekerheid en inflatiedruk die de markten momenteel ervaren. Europese staatsobligaties hebben ook een 'flight to safety' gezien, met dalende rendementen als gevolg van de verhoogde vraag naar veilige activa. De Europese markten blijven volatiel, maar profiteren van de aangekondigde fiscale stimulansen en de veerkrachtige economische fundamenteën.

In reactie op deze recente ontwikkelingen hebben verschillende regio's, met name China en Europa, fiscale en monetaire steunmaatregelen aangekondigd om de neerwaartse risico's voor de groei te verzachten. Ondanks de aanzienlijke stijging van de recessierisico's blijven de onderliggende groeifundamenteën solide, ondersteund door sterke balansen in de private sector en veerkrachtige arbeidsmarkten. Financiële markten blijven heen en weer geslingerd worden tussen hoop en vrees. Beleggers worden onrustig van onzekerheid. Dat economische activiteit in 2025 geraakt zal worden door verstoringen in 'supply chains' staat wel vast, maar beleggers zien ook dat de meest scherpe randjes van beleid (mede onder druk van financiële markten) worden gehaald wat de gevolgen voor de lange termijn mitigeert. Echter, zolang de onzekerheid en onvoorspelbaarheid blijft is een voorzichtige houding op dit moment gerechtvaardigd.

Naleving DORA

De Digital Operational Resilience Act (DORA) is een nieuwe Europese verordening. DORA zorgt voor meer cyber en ICT-bescherming in de financiële sector. Bijvoorbeeld tegen cyberdreigingen en datalekken. Financiële ondernemingen in EU-landen hadden tot 17 januari 2025 om aan de nieuwe regels te voldoen.

Met DORA zijn er strengere regels gekomen voor de veiligheid ten behoeve van IT. Deze regels zijn onder andere:

- Verplichte en regelmatige ethische hacktests.
- Het melden van een IT-incident zoals een datalek of cyberaanval bij de toezichthouder. Grote, essentiële IT-toeleveranciers (zoals cloud-dienstverleners) vallen direct onder toezicht van de Europese toezichthoudende autoriteiten.
- Financiële ondernemingen moeten in kaart brengen van welke IT-toeleveranciers zij gebruik maken en hoe weerbaar deze partijen zijn.
- DORA biedt daarnaast financiële ondernemingen de mogelijkheid om informatie over IT-incidenten uit te wisselen.

BPL heeft zich afgelopen jaar ingespannen om tijdig DORA-compliant te worden. Met ondersteuning van AF Advisors zijn diverse fondsdocumenten en registers aangepast dan wel opgesteld.

Beheersing ESG risico's

Pensioenfondsen hebben ESG-factoren stevig verankerd in hun beleggingsstrategieën, maar er is ruimte voor verbetering in de vertaling naar concrete, meetbare indicatoren. Bijna alle fondsen hebben ESG-risico's opgenomen in hun beleid en doelen vastgesteld voor klimaat, milieu, sociale verhoudingen en governance.

Er is een grote variatie in de risico-indicatoren die fondsen hanteren, wat enerzijds duidt op een gebrek aan standaardisatie en anderzijds op fondsspecifieke beleggingskeuzes. Veel gebruikte indicatoren zijn onder meer CO₂-gerelateerde metingen zoals de CO₂-voetafdruk en WACI, maar ook Climate VAR, biodiversiteitsvoetafdruk en watergebruik. Voor sociale en governance risico's hanteren fondsen indicatoren zoals naleving van arbeidsnormen, betrokkenheid bij kinderarbeid, en het aandeel bedrijven met een onafhankelijke raad van bestuur. Een verdere standaardisatie en integratie van ESG-risico-indicatoren kan bijdragen aan een effectievere beheersing en monitoring binnen pensioenfondsen.

BPL zal in 2025 het onderwerp maatschappelijk verantwoord beleggen weer op de agenda hebben en de daarbij behorende beheersing van de ESG risico's verder uitwerken.

Verdere invulling keuzebegeleiding

Het maken van weloverwogen pensioenkeuzes is essentieel voor een financieel stabiele toekomst. Gedragseconomisch onderzoek toont aan dat veel mensen moeite hebben met financiële beslissingen met lange termijngevolgen, waaronder pensioenkeuzes. Een niet-passende keuze kan leiden tot teleurstelling over het uiteindelijke pensioenresultaat.

Om dit te voorkomen, stelt de wet de keuzebegeleidingsnorm, die pensioenfondsen verplicht om deelnemers adequaat te begeleiden bij het maken van (voorlopige) keuzes binnen de pensioenregeling. Dit betekent dat deelnemers niet alleen goed geïnformeerd moeten worden over hun opties, maar ook over de mogelijke gevolgen van een combinatie van keuzes, zoals het gelijktijdig kiezen voor een hoog-laag-uitkering en een vervroegde uitkering. De verstrekte informatie moet deelnemers aansporen tot relevante actie.

Daarnaast is de inrichting van de keuzeomgeving een cruciaal onderdeel van keuzebegeleiding. Dit houdt in dat de presentatie van keuzes, standaardopties en bijbehorende informatie zodanig wordt vormgegeven dat deelnemers in staat worden gesteld een weloverwogen keuze te maken. De keuzeomgeving omvat het gehele traject vanaf het eerste moment van informatieverstrekking en kan bestaan uit verschillende kanalen, zoals brieven, telefonische ondersteuning en digitale platforms. Pensioenfondsen mogen binnen de regeling advies geven, maar zijn hiertoe niet verplicht, met uitzondering van advies bij beleggingsvrijheid.

Door deze maatregelen wordt ervoor gezorgd dat deelnemers beter worden ondersteund bij hun pensioenkeuzes en teleurstellingen zoveel mogelijk worden voorkomen.

BPL zal in 2025 samen met BSG de Mijnomgeving uitbreiden met een pensioenplanner. Hierdoor zal het fonds een verdere stap zetten met de inrichting van keuzebegeleiding.

Aanvullende onderwerpen 2025

Naast de reguliere werkzaamheden heeft het bestuur de volgende onderwerpen benoemd om dit jaar additioneel op te pakken:

- De afronding van de transitie naar de WTP. Dit betekent dat de certificerend actuaris en accountant nog hun controles uitvoeren en hier verklaringen over afgeven (toetsmoment 2). Dit is van belang bij het uitvoeren van de definitieve invaarberekeningen;
- Het verzenden van de Transitie-UPO. Hierin komt de definitieve beginstand te staan van het persoonlijke pensioenvermogen waarmee is gestart bij de uitvoering van het Pensioenstatuut 2025. Zodra de definitieve standen bekend zijn zullen deze maandelijks via de digitale Mijnomgeving inzichtelijk worden;
- Het uitvoeren van het periodieke risicopreferentieonderzoek. BPL onderzoekt eens in drie jaar wat de achterban belangrijk vindt bij de solidaire premieregeling en welke risico's ze daarbij bereid zijn te lopen. De uitkomsten van het onderzoek dienen als input voor het bestuur bij het vaststellen van de risicohouding. De risicopreferentie is van belang bij het bepalen van de strategische beleggingsmix en de verdere invulling van de nieuwe pensioenregeling.

Vaststelling door bestuur

Het jaarverslag 2024 is door het bestuur op 19 juni 2025 te Hoek van Holland vastgesteld.

Origineel getekend door:

M. Louwerens
Voorzitter

P.B. Schoe
Secretaris / penningmeester

W.T. Buitelaar

H.A. Witzier

J.H.P. Waasdorp

A.N.B. Eggink

N.R. Halfweeg

Jaarrekening

Jaarrekening

Balans per 31 december 2024

Na bestemming van het saldo van baten en lasten.
(bedragen in duizenden euro's).

Activa	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Beleggingen voor risico pensioenfonds		
· Aandelen (1)	392.660	360.134
· Vastrentende waarden (2)	787.645	641.280
· Derivaten (3)	21.245	24.397
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	1.201.550	1.025.811
Beleggingen voor risico deelnemers (4)	495	947
Vorderingen en overlopende activa (5)	26.324	32.275
Liquide middelen (6)	3.547	3.471
Totale activa	1.231.916	1.062.504

Passiva	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Stichtingskapitaal en reserves (7)		
· Overige reserves	220.924	169.238
Technische voorzieningen		
· Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds (8)	849.538	831.984
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers (9)	495	947
Derivaten (3)	53.121	53.949
Schulden en overlopende passiva (10)	107.838	6.386
Totale passiva	1.231.916	1.062.504

Toelichting op de verdeling van het pensioenvermogen op invaarmoment

Staat van baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Baten en lasten pensioenactiviteiten	2024	2023
Premiebijdragen voor risico pensioenfonds (11)	19.985	18.604
Waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds (12)	841	738
Waardeoverdrachten voor risico deelnemers (13)	-514	-373
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds		
· Pensioenopbouw (14)	-15.497	-14.434
· Indexering (15)	16	-747
· Rentetoevoeging (16)	-28.256	-25.882
· Wijziging rekenrente (17)	-13.338	-27.384
· Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (18)	39.777	39.529
· Pensioenrechten waardeoverdrachten, per saldo (19)	-996	-654
· Wijziging actuariële grondslagen (20)	-2.363	-
· Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen (21)	3.103	63
Totaal mutatie voorziening pensioenverplichtingen risico pensioenfonds	-17.554	-29.509
Pensioenuitkeringen voor risico pensioenfonds (22)	-38.814	-38.711
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers (23)	452	304
Herverzekeringen (24)	-68	-10
Pensioenuitvoeringskosten voor risico pensioenfonds (25)	-2.542	-2.102
Overige baten en lasten pensioenactiviteiten	99	38
Totaal baten en lasten pensioenactiviteiten	-38.115	-51.021

Baten en lasten beleggingsactiviteiten	2024	2023
Beleggingsresultaten risico pensioenfonds (26)	89.092	103.978
Overige baten en lasten beleggingsactiviteiten (27)	647	630
Totale beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	89.739	104.608
Totale beleggingsresultaten voor risico deelnemers (28)	62	69
Totaal baten en lasten beleggingsactiviteiten	89.801	104.677
Saldo baten en lasten	51.686	53.656

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de notes in de toelichting op de staat van baten en lasten.

Kasstroomoverzicht

(bedragen in duizenden euro's)

Kasstroom uit pensioenactiviteiten	2024	2023
Ontvangen premies voor risico pensioenfonds (11)	19.985	18.604
Ontvangen premies voor risico deelnemers	-	-
Ontvangen waardeoverdrachten voor risico pensioenfonds (12)	841	738
Betaalde waardeoverdrachten voor risico deelnemers (13)	-514	-373
Ontvangen uitkering herverzekeraar (24)	-	69
Betaalde pensioenuitkeringen voor risico pensioenfonds	-38.792	-38.566
Betaalde premies herverzekering voor risico pensioenfonds (24)	-68	-79
Betaalde pensioenuitvoeringskosten voor risico pensioenfonds	-2.864	-2.801
Betaalde pensioenuitvoeringskosten voor risico deelnemers	-	-
Overige mutaties pensioenactiviteiten voor risico pensioenfonds	-75	77
Totaal kasstroom uit pensioenactiviteiten	-21.337	-22.331

Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	2024	2023
Verkopen beleggingen voor risico pensioenfonds	1.086.093	292.317
Verkopen beleggingen voor risico deelnemers	998	252
Directe beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	5.906	6.427
Directe beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	11	16
Aankopen beleggingen voor risico pensioenfonds	-1.068.126	-291.855
Aankopen beleggingen voor risico deelnemers	-	-16
Betaalde kosten van vermogensbeheer voor risico pensioenfonds	-2.431	-1.361
Betaalde kosten van vermogensbeheer voor risico deelnemers	-	-
Overige mutaties uit beleggingsactiviteiten voor risico pensioenfonds	-572	802
Overige mutaties uit beleggingsactiviteiten voor risico deelnemers	-	-29
Totaal kasstroom uit beleggingsactiviteiten	23.023	6.553
Koers- en omrekeningsverschillen op geldmiddelen	2.647	1.906
Mutatie geldmiddelen	4.333	-13.872

Geldmiddelen	2024	2023
Liquide middelen pensioenrekeningen	3.471	2.275
Liquide middelen beleggingsrekeningen	673	2.506
Geldmarktfondsen	83.244	96.479
Saldo geldmiddelen per 1 januari	87.388	101.260
Liquide middelen pensioenrekeningen (6)	3.547	3.471
Liquide middelen beleggingsrekeningen	509	673
Geldmarktfondsen	87.665	83.244
Saldo geldmiddelen per 31 december	91.721	87.388
Mutatie liquide middelen	4.333	-13.872

De bij de posten vermelde nummers verwijzen naar de notes in de toelichting op de balans en de staat van baten en lasten.

Toelichting algemeen

Activiteiten

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen is een beroepspensioenfonds, statutair gevestigd in Rotterdam en kantoorhoudend aan de Berghaven 16 in Hoek van Holland. Het pensioenfonds is verantwoordelijk voor een goede uitvoering van de pensioenregelingen voor actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden in overeenstemming met wet- en regelgeving. Het pensioenfonds is ingeschreven in het Stichtingenregister van de Kamer van Koophandel onder nummer 41130603.

Missie, visie en strategie

Het pensioenfonds heeft de missie, visie en strategie beschreven. Het beleid van het bestuur is hiermee in overeenstemming. Het beleid is vastgelegd in beleidsdocumenten, waarvan de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) de belangrijkste is. Hierin zijn het beleid, waaronder de financiële opzet van het pensioenfonds, en de grondslagen waarop het beleid berust, gemotiveerd beschreven. Het beleid is erop gericht om, met een bij het karakter van het pensioenfonds passend risico, een optimaal resultaat te behalen, mede in aanmerking genomen de voorwaardelijk geïndexeerde pensioenverplichtingen.

Pensioenregeling Ouderdomspensioen

Het ouderdomspensioen is gelijk aan 1,875% per deelnemersjaar van de vastgestelde pensioengrondslag uitgaande van een pensioenrekendatum van 68 jaar. De pensioengrondslag is het fiscaal maximale pensioengevend inkomen minus de minimaal toegestane franchise.

De deelneming vangt aan op de eerste dag van de maand waarin betrokkene als registerloods is ingeschreven in het Loodsenregister en eindigt met ingang van de (vervroegde) pensioendatum. De pensioendatum is de eerste dag van de maand waarin de inschrijving van de loods in het Loodsenregister uiterlijk wordt doorgehaald, thans 60 jaar.

Partnerpensioen

Het partnerpensioen is gelijk aan 70% van het opgebouwde ouderdomspensioen. Bij overlijden van de deelnemer vóór de (vervroegde) pensioendatum bedraagt het partnerpensioen 70% van het op 68 jaar te bereiken levenslange ouderdomspensioen. Dit partnerpensioen wordt uitgekeerd zolang de nabestaande leeft. Indien en zolang de nabestaande jonger is dan haar AOW-datum wordt het partnerpensioen aangevuld met een tijdelijk partnerpensioen van € 15.441 per jaar.

Wezenpensioen

Het wezenpensioen bedraagt 14% van het ouderdomspensioen. Het wezenpensioen wordt verdubbeld voor volle wezen (in geval beide ouders zijn overleden). De uitkering stopt als het kind 21 jaar wordt. Voor wezen die studeren of een uitkering genieten op grond van de Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten stopt de uitkering bij het bereiken van de leeftijd van 27 jaar of als niet meer aan de voorwaarden voor de uitkering wordt voldaan.

Arbeidsongeschiktheidspensioen

Het op risicobasis gedekte arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op aanvraag van de deelnemer, met ingang van de dag, waarop hij/zij 104 weken beroepsongeschikt is en wordt uitgekeerd tot zijn/haar 60e, zo lang betrokkene leeft. Voor alle deelnemers geldt een arbeidsongeschiktheidspensioen op risicobasis dat uitgekeerd wordt indien en zolang de deelnemer beroepsongeschikt is.

Toeslagverlening

Het pensioenfonds heeft een voorwaardelijk toeslagbeleid, gebaseerd op de ambitie de pensioenen waardevast te houden. De daarbij gehanteerde maatstaf is om de opgebouwde pensioenen van de actieve en premievrije deelnemers alsmede de reeds ingegane pensioenen te verhogen met de relatieve stijging van de relevante consumentenprijsindex (CPI alle huishoudens (niet-afgeleid)).

Het bestuur beslist jaarlijks in hoeverre de pensioenrechten en de ingegane pensioenen worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd, maar deze wordt gefinancierd vanuit de algemene reserve. De toeslagverlening is afhankelijk van de financiële positie van het pensioenfonds en vindt alleen plaats voor zover deze toekomstbestendig is, dat wil zeggen dat de toeslag naar verwachting ook in de toekomst kan worden toegekend.

Bij de besluitvorming wordt uitgegaan van de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds. Bij een beleidsdekkingsgraad lager dan 110% wordt geen toeslag toegekend.

Financiering en premie

Jaarlijks stelt het bestuur de premie vast zijnde de hoogste van de beide hierna genoemde premies:

- a) De premie van het voorgaande jaar verhoogd met de ontwikkeling van de CBS-index "CPI alle bestedingen (niet afgeleid)", over de periode september tot september.
- b) De gedempte kostendekkende premie.

In de situatie dat het pensioenfonds een vermogenstekort heeft en de premiedekkingsgraad lager is dan de dekkingsgraad, kan het bestuur besluiten om de onder a en b van dit artikel genoemde premie te verhogen met een extra premie.

Indien de gedempte kostendekkende premie hoger is dan de premie genoemd onder a) of indien het bestuur besluit tot extra premie, kan de Nederlandse Loodsencorporatie (NLC) binnen 30 dagen na de datum van een besluit van het bestuur tot verhoging van de feitelijke premie per 1 januari besluiten de premie lager vast te stellen. Indien door een besluit van de NLC-ledenvergadering in enig jaar minder premie-inkomsten worden ontvangen dan noodzakelijk

is voor de financiering van de pensioenopbouw, stelt het bestuur, gehoord het advies van de adviserend actuaire, binnen 14 dagen na een besluit van de NLC-ledenvergadering, zoals hiervoor bedoeld, voor het betreffende jaar een pensioengrondslag vast die met deze verminderde premie-inkomsten rekening houdt.

Herverzekering

Het pensioenfonds heeft een herverzekeringsovereenkomst afgesloten ter dekking van het overlijdensrisico en het arbeidsongeschiktheidsrisico. Het overlijdensrisico voortvloeiende uit het reglementaire partnerpensioen, wezenpensioen en arbeidsongeschiktheidspensioen, alsmede de eenmalige uitkering bij overlijden van een deelnemer of pensioengerechtigde en het arbeidsongeschiktheidsrisico zijn op stop-loss basis verzekerd. De overeenkomst komt erop neer dat indien een totale schade in de contractperiode (vijf jaren) 125% van de totale risicopremie over deze periode overschrijdt, het meerdere door de herverzekeraar wordt uitgekeerd. Er is in deze overeenkomst geen winstdelingsregeling overeengekomen. De overeenkomst expireerde eind 2024 en is door de herverzekeraar opgezegd. Per 1 januari 2025 heeft het pensioenfonds, bij een andere verzekeraar, een quota share contract afgesloten voor een periode van drie jaar. Via dit nieuwe contract wordt alleen nog het arbeidsongeschiktheidsrisico (voor 100%) afgedekt.

Grondslagen voor de financiële verslaggeving

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en in overeenstemming met de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, in het bijzonder Richtlijn 610 Pensioenfondsen (RJ 610).

Continuïteitsbeginsel

De jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling, dat wil zeggen de veronderstelling dat de continuïteit gewaarborgd is en de activiteiten in de afzienbare toekomst zullen worden voortgezet.

De bedragen in de jaarrekening luiden in euro's.

Vergelijking met voorgaand jaar

Voor de bepaling van de pensioenverplichtingen is gebruikt gemaakt van de prognosetafels AG 2024 inclusief correctiefactoren. Voor 2023 is gebruik gemaakt van de prognosetafels AG 2022 inclusief correctiefactoren. De overig gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn niet gewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

De rubricering van het gegeven en ontvangen cash collateral ter afdekking van het kredietrisico van derivatentransacties is gewijzigd. Gegeven en ontvangen cash collateral wordt gerapporteerd onder Vorderingen en overlopende activa en Schulden en overlopende passiva. In 2023 werd het saldo van de gegeven en ontvangen cash collateral gerapporteerd onder Vastrentende waarden. De vergelijkende cijfers zijn aangepast. Per saldo heeft dit een belansverlengend effect van EUR 4,5 miljoen.

De wijziging van RJ 360 Kasstroomoverzicht, is meegenomen bij de opstelling van het kasstroomoverzicht. Investerings in geldmarktfondsen, die voldoen aan de definitie van RJ 360, worden meegenomen in de geldmiddelen. De vergelijkende cijfers zijn aangepast.

Schatting en veronderstellingen

Bij het opstellen van de jaarrekening is het maken van schattingen en veronderstellingen noodzakelijk. De schattingen en veronderstellingen hebben invloed op de toepassing van grondslagen en de waardering van activa en verplichtingen. De schattingen en daaraan ten grondslag liggende veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. Vooral de waardering van de voorziening pensioenverplichtingen en (in veel mindere mate) de waardering van de beleggingen zijn gebaseerd op schattingen en veronderstellingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Ten behoeve van de oordeelsvorming en het maken van schattingen wordt gebruik gemaakt van externe deskundigen. De aard van oordelen en schattingen en de onderliggende veronderstellingen is, voor zover noodzakelijk geacht voor het vereiste inzicht in het vermogen, vermeld in de toelichting bij de jaarrekening. Herzieningen van schattingen worden verwerkt in de periode waarin de schatting wordt herzien. Een herziening van een schatting heeft dikwijls ook gevolgen voor waardering en resultaatbepaling in toekomstige perioden.

Voor 2024 is de levensverwachting volgens prognosetafels AG 2024 met correctiefactoren gebaseerd op het verschil in levensverwachting tussen de werkende bevolking en de totale bevolking op basis van verschillende inkomensklassen. Voor 2023 is de levensverwachting gebaseerd op de prognosetafels AG 2022 inclusief correctiefactoren.

Verwerking

De belangrijkste activa en verplichtingen van het pensioenfonds zijn respectievelijk de beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen. De beleggingen zijn in de balans opgenomen en bestaan uit aandelen, vastrentende waarde en derivaten. Deze worden in de balans opgenomen respectievelijk van de balans verwijderd op transactiedatum (datum van koop of verkoop). Dit is het moment waarop de toekomstige economische voordelen en de risico's verbonden aan het financiële instrument worden overgedragen. Pensioenverplichtingen worden in de balans opgenomen op het moment van toekenning of overdracht van de

pensioenrechten. Zij worden van de balans verwijderd op het moment van uitkering (of eventueel overdracht van de pensioenrechten).

Saldering

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd en als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Presentatie beleggingen en beleggingsopbrengsten

Beleggingsresultaten zijn aan de periode toegerekend waarop ze betrekking hebben. Directe en indirecte opbrengsten en aan de verslagperiode toe te rekenen (gefactureerde of nog te factureren) kosten van beleggingen, worden afzonderlijk gepresenteerd. Onder de directe beleggingsopbrengsten worden opbrengsten uit rente en dividend gerapporteerd. Dividend wordt op het moment van betaalbaarstelling verantwoord. Waardeveranderingen zijn indirecte beleggingsopbrengsten en worden aan de periode toegerekend waarin zij optreden.

Waardering beleggingen

Beleggingen worden op het moment van verkrijging gewaardeerd tegen de marktprijs vermeerderd met de transactiekosten. Vervolgens worden de beleggingen gewaardeerd tegen marktwaarde. De marktwaarde is het bedrag waarvoor een actief of een verplichting kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde, tot een transactie bereid zijnde partijen die onafhankelijk zijn. De marktwaarde is gebaseerd op actuele marktprijzen, tenzij anders vermeld.

Participaties in (niet-beursgenoteerde) beleggingsfondsen worden gewaardeerd tegen de berekende intrinsieke waarde op balansdatum of de meest recent beschikbare intrinsieke waarde. De intrinsieke waarde wordt vastgesteld op basis van de marktwaarde van de onderliggende activa en verplichtingen. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde vastgoedbeleggingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van de niet-beursgenoteerde vastgoedbelegging per balansdatum. De marktwaarde van niet-beursgenoteerde aandelen en participaties in beleggingsinstellingen is gebaseerd op het aandeel dat het pensioenfonds heeft in het eigen vermogen van het niet-beursgenoteerde aandeel per balansdatum.

Waardeverandering beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen, inclusief derivaten. Alle waardeveranderingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsresultaten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta

Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Deze waardering is onderdeel van de intrinsieke waarde van de participaties in (niet-beursgenoteerde) beleggingsfondsen. Transacties in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum. Valutakoersverschillen bij de omrekening van activa en verplichtingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen onder de post waarop de activa en verplichtingen betrekking hebben.

De koers op balansdatum van de euro ten opzichte van de belangrijkste valuta's is:

	2024	2023
Amerikaanse dollar	1,0355	1,1047
Canadese dollar	1,4893	1,4566
Australische dollar	1,6725	1,6189
Japanse yen	162,7392	155,7336
Britse pond	0,8268	0,8665
Zwitserse frank	0,9384	0,9297

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Aandelen

De marktwaarde van onderliggende beursgenoteerde aandelen van aandelenfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum. Indien de koersvorming van beursgenoteerde aandelen niet representatief is, wordt de marktwaarde getaxeerd. De taxatie is gebaseerd op recente marktinformatie. De marktwaarde van onderliggende niet-beursgenoteerde aandelen (private equity) wordt getaxeerd door de externe managers op basis van richtlijnen die algemeen worden toegepast in de private equity en venture capital branche.

Vastrentende waarden

De marktwaarde van onderliggende beursgenoteerde vastrentende waarden van beleggingsfondsen is gebaseerd op de beurskoers per balansdatum, verhoogd met de lopende rente. De marktwaarde van onderliggende niet-beursgenoteerde vastrentende beleggingen wordt bepaald door te ontvangen rente en aflossingen contant te maken op basis van actuele marktrente, rekening houdend met het risicoprofiel en de looptijd van de belegging. De marktwaarde van directe vastrentende beleggingen wordt eveneens bepaald door te ontvangen rente en aflossingen contant te maken op basis van actuele marktrente, rekening houdend met het risicoprofiel en de looptijd van de belegging.

Derivaten

Derivaten zijn afgeleide financiële instrumenten, waarvan de waarde afhankelijk is van één of meer onderliggende primaire financiële instrumenten. Derivaten bevatten rechten en verplichtingen waardoor één of meer van de financiële risico's waaraan de onderliggende primaire financiële instrumenten onderhevig zijn tussen partijen worden overgedragen.

Derivaten leiden bij het aangaan van de transactie niet of tot een relatief gering vermogensbeslag. Basisvormen van derivaten zijn swaps, forwards, futures en opties. Het onderliggende primaire financiële instrument kan onder meer een valutaproduct, een aandelenproduct of een renteproduct zijn.

Het pensioenfonds maakt gebruik van valutatermijncontracten en interest rate swaps.

Een valutatermijncontract is een contract waarbij de verplichting wordt aangegaan om een bepaalde valuta te verkopen en een andere valuta te kopen op een vooraf vastgestelde datum en tegen een vooraf vastgestelde (termijn)koers.

Een interest rate swap of renteswap is een contract waarbij wordt overeengekomen om gedurende een vooraf vastgestelde periode rentestromen in dezelfde valuta te ruilen. Bij de meeste renteswaps wordt een variabele rente geruild tegen een vaste rente. De variabele rente is gebaseerd op de geldmarktrente, waarbij als referentie €STR wordt gehanteerd. De vaste rente is meestal gebaseerd op de marktrente van staatsobligaties.

Derivaten worden gewaardeerd tegen marktwaarde. Voor beursgenoteerde contracten is dit de beursprijs per balansdatum. Voor niet-beursgenoteerde contracten is de waardering gebaseerd op recente marktinformatie (zoals valutakoersen, rentecurves en indexen), als input voor de gehanteerde gangbare waarderingsmodellen. Derivaten met een positieve marktwaarde zijn als een actiefpost in de balans opgenomen en derivaten met een negatieve marktwaarde zijn onder de verplichtingen opgenomen.

Vorderingen en overlopende activa

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Onder de liquide middelen zijn opgenomen die kas en banktegoeden die onmiddellijk opeisbaar

zijn dan wel een looptijd korter dan twaalf maanden hebben.

Stichtingskapitaal en reserves

Stichtingskapitaal en reserves worden bepaald door het bedrag dat resteert nadat alle actiefposten en posten van het vreemd vermogen, inclusief de voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het pensioenfonds en overige technische voorzieningen, volgens de van toepassing zijnde waarderingsgrondslagen in de balans zijn opgenomen.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

De voorziening voor pensioenverplichtingen wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. De voorziening pensioenverplichtingen wordt actuarieel berekend en wordt vastgesteld op basis van de nominaal verworven pensioenrechten, voor zover zij onvoorwaardelijk zijn. Dit betekent dat de voorwaardelijke toekomstige toeslagen niet in de voorziening zijn begrepen, maar de op balansdatum toegezegde toeslagen wel hierin wordt opgenomen. De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum.

De voorziening met betrekking tot ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen is de contante waarde van de beste inschatting van de toekomstige uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de tot balansdatum opgebouwde onvoorwaardelijke pensioenrechten.

De voorziening met betrekking tot arbeidsongeschiktheidspensioen is de contante waarde van de verwachte uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de verplichtingen aan bij het pensioenfonds aangemelde arbeidsongeschikte deelnemers, nog niet aangemelde arbeidsongeschikte deelnemers en zieke deelnemers die naar verwachting arbeidsongeschikt zullen worden verklaard.

De belangrijkste actuariële grondslagen en veronderstellingen zijn:

- rekenrente volgens actuele rentetermijnstructuur DNB (ongewijzigd);
- levensverwachting volgens prognosetabels AG 2024 met correctiefactoren gebaseerd op het verschil in levensverwachting tussen de werkende bevolking en de totale bevolking op basis van verschillende inkomensklassen (gewijzigd);
- gehuwdheidsfrequentie actieve en gewezen deelnemers 100% en gehuwdheidsfrequentie pensioengerechtigden op basis van bepaalde partner (ongewijzigd);
- verschil leeftijd man en vrouw drie jaar (ongewijzigd);
- administratie- en excassokosten 2,75% van de voorziening (gewijzigd).

Uit de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2024 kan voor het pensioenfonds een gemiddelde rekenrente van 2,2% (2023: 2,3%) worden afgeleid.

Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers heeft betrekking op de flexioenregeling. De voorziening wordt gewaardeerd tegen de reële waarde van de daarmee samenhangende beleggingen.

Schulden en overlopende passiva

Schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de schulden in de staat van baten en lasten als interestlast verwerkt.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen voor resultaatbepaling vloeien voor het merendeel voort uit de voor de beleggingen en de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds gehanteerde waarderingsgrondslagen. Voor een aantal posten worden de grondslagen voor resultaatbepaling hierna (nader) uiteengezet.

Premiebijdrage voor risico pensioenfonds

Premies worden ten gunste van het resultaat gebracht in de periode waarin de daarmee samenhangende pensioenrechten worden opgebouwd.

Waardeoverdrachten

Waardeoverdrachten worden in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

Pensioenopbouw

De pensioenopbouw met betrekking tot ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt toegerekend aan de periode waarin de opbouw van de pensioenrechten plaatsvindt.

Indexering

De toevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van indexering wordt in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarin het bestuursbesluit wordt genomen.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur per balansdatum. Aan de voorziening pensioenverplichtingen wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode. De rentetoevoeging wordt berekend over het gemiddelde van de stand van de voorziening primo periode en de stand van de voorziening ultimo periode, de laatste exclusief het effect van de toeslagverlening en het effect van wijzigingen in de actuariële grondslagen.

Wijziging rekenrente

Het effect van de verandering van de rekenrente op de voorziening pensioenverplichtingen wordt ultimo verslagperiode in de staat van baten en lasten opgenomen.

Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

De vrijval van de voorziening pensioenverplichtingen wordt ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in de periode waarin de lasten bij de berekening van de voorziening waren voorzien.

Pensioenrechten waardeoverdrachten

De met waardeoverdrachten samenhangende toevoeging en onttrekking aan de voorziening pensioenverplichtingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen op het moment van overdracht van de pensioenverplichtingen.

Wijziging actuariële grondslagen

Het effect van wijzigingen in de actuariële grondslagen op de voorziening pensioenverplichtingen wordt ultimo verslagperiode in de staat van baten en lasten opgenomen.

Pensioenuitkeringen voor risico pensioenfonds

Pensioenuitkeringen worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

De mutatie in de voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers bestaat voornamelijk uit inleg van premies, een toevoeging uit hoofde van het rendement op het pensioenkapitaal en onttrekkingen uit hoofde van omzetting van het pensioenkapitaal in

pensioenrechten. Mutaties wordt in de staat van baten en lasten verwerkt in de periode waarop zij betrekking hebben.

Herverzekeringen

Herverzekeringspremies en herverzekeringsuitkeringen worden in de staat van baten en lasten opgenomen in de periode waarop zij betrekking hebben.

Pensioenuitvoeringskosten voor risico pensioenfonds

Pensioenuitvoeringskosten voor risico pensioenfonds worden ten laste van het resultaat gebracht in de periode waarop zij betrekking hebben.

Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

Beleggingsresultaten zijn aan de periode toegerekend waarop ze betrekking hebben. Directe en indirecte resultaten en aan de verslagperiode toe te rekenen (gefactureerde of nog te factureren) kosten van beleggingen, worden afzonderlijk gepresenteerd. Onder de directe resultaten worden opbrengsten uit rente en dividend gepresenteerd. Dividend wordt op het moment van betaalbaarstelling verantwoord. Waardeveranderingen zijn indirecte beleggingsresultaten en worden aan de periode toegerekend waarin zij optreden.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en kasstromen uit beleggingsactiviteiten.

Kasstromen in vreemde valuta worden omgerekend tegen de koers op transactiedatum.

Onder geldmiddelen worden verstaan banktegoeden en beleggingen in geldmarktfondsen die worden aangehouden voor cashmanagement doeleinden en direct opvraagbaar zijn. In de balans worden banktegoeden van beleggingsrekeningen en beleggingen in geldmarktfondsen gerapporteerd als onderdeel van de vastrentende waarden onder de beleggingen. Deze banktegoeden en geldmarktfondsen vallen binnen het mandaat van de externe vermogensbeheerder.

Afrondingen

Door afrondingen kunnen er kleine verschillen ontstaan in tellingen en is de aansluiting tussen tabellen soms niet geheel mogelijk door afronding per tabel.

Toelichting op de balans per 31 december

(bedragen in duizenden euro's)

Activa

1. Aandelen

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Beursgenoteerde aandelenbeleggingsfondsen	353.481	314.798
Private equity aandelen	39.179	45.336
Totaal	392.660	360.134

Het pensioenfonds heeft in totaal EUR nihil (2023: EUR nihil) aan aandelen uitgeleend. De onderliggende fondsen doen wel aan uitlening.

De onderliggende aandelenportefeuille op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) kan als volgt worden gespecificeerd per sector:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Basisindustrieën	2,6%	3,3%
Cyclische consumentengoederen	6,9%	7,1%
Niet-Cyclische consumentengoederen	8,5%	9,0%
Energie	3,5%	4,1%
Farmacie	9,1%	10,5%
Financiële instellingen	26,0%	25,9%
Industriële ondernemingen	7,6%	7,5%
Informatietechnologie	18,5%	18,5%
Nutsbedrijven	1,6%	1,5%
Telecommunicatie	13,9%	12,6%
Vastgoed	1,9%	0,0%
Totaal	100%	100%

De samenstelling van de totale portefeuille naar regio op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) is als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Europa	13,7%	15,2%
Afrika	0,3%	0,3%
Noord-Amerika	60,1%	55,0%
Midden- en Zuid-Amerika	2,4%	2,5%
Midden-Oosten	0,8%	0,7%
Azië	5,8%	5,6%
Oceanië	6,4%	7,3%
Overige	10,5%	13,4%
Totaal	100%	100%

2. Vastrentende waarden

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Staatsobligaties	259.846	171.715
Obligaties van semioverheidsinstellingen	35.528	25.642
Totaal door overheid gegarandeerde obligaties	295.374	197.357
Niet-beursgenoteerde beleggingsinstellingen	399.121	357.165
Geldmarktfondsen en kortlopende vorderingen op banken	87.665	83.244
Liquide middelen en overlopende activa	5.485	3.514
Totaal	787.645	641.280

De specificatie van de portefeuille vastrentende waarden naar type op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) is als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Staatsobligaties	47,4%	46,0%
Bedrijfsobligaties	28,3%	36,8%
Hypotheekfondsen	12,7%	17,1%
Geldmarktfondsen en kortlopende vorderingen op banken	11,7%	0,0%
Leningen	0,0%	0,1%
Totaal	100,0%	100,0%

De resterende looptijd gebaseerd op de contractuele aflossingsdata op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) is als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Korter dan 1 jaar	26,7%	19,3%
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	11,8%	15,2%
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	18,7%	20,7%
Vanaf 10 jaar tot 15 jaar	6,3%	5,8%
Vanaf 15 jaar tot 20 jaar	8,8%	8,1%
Langer dan 20 jaar	27,6%	30,9%
Totaal	100,0%	100,0%

De kredietwaardigheid van de totale portefeuille op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) kan als volgt worden weergegeven:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
AAA-rating	46,1%	41,2%
AA-rating	12,0%	17,8%
A-rating	16,2%	11,1%
BBB-rating	14,1%	16,8%
Lagere rating dan BBB	9,3%	11,8%
Geen rating	2,3%	1,3%
Totaal	100,0%	100,0%

De indeling van de portefeuille is gebaseerd op de gepubliceerde credit ratings van één van de volgende ratingbureaus: Standard & Poor's, Moody's en Fitch. In geval alle drie bureaus een rating geven, is de op één na hoogste gehanteerd. In geval twee van deze kredietbeoordelaars een rating geven, is de hoogste van de twee gehanteerd. Indien slechts één van deze bureaus een rating geeft, is vanzelfsprekend deze rating gehanteerd.

De samenstelling naar regio op basis van doorkijk (uitgedrukt in percentages) is als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Europa	92,5%	82,5%
Afrika	0,8%	0,9%
Noord-Amerika	-0,8%	8,6%
Midden- en Zuid-Amerika	2,6%	3,6%
Azië	1,9%	2,0%
Oceanië	0,9%	1,2%
Midden-Oosten	2,1%	1,2%
Overig	0,0%	0,0%
Totaal	100,0%	100,0%

De exposure op de volgende tegenpartijen, op basis van doorkijk, zijn groter dan 5% van de totale obligatieportefeuille. De tabel is in vergelijking met 2023 opgesteld op basis van doorkijk, vergelijkende cijfers zijn aangepast.

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Netherlands Government Bond	128.684	66.554
Bundesrepublik Deutschland Bundesanleihe	94.574	36.243
PVF Particulier Hypotheekfonds	59.055	56.190
Goldman Sachs Dutch Residential Mortgage fund	42.138	38.908

3. Derivaten

Derivaten met een positieve marktwaarde zijn als een actiefpost in de balans opgenomen en derivaten met een negatieve marktwaarde zijn onder de verplichtingen opgenomen. De contractomvang van de valuta- en rentederivaten is in 2023 niet juist gerapporteerd, de bedragen zijn aangepast.

	Activa	Passiva	Per saldo	Contract- omvang
Valutaderivaten	-	-7.143	-7.143	148.434
Rentederivaten	21.245	-45.978	-24.733	591.676
Totaal per 31 december 2024	21.245	-53.121	-31.876	740.109
Valutaderivaten	4.741	-291	4.450	161.143
Rentederivaten	19.656	-53.658	-34.002	500.204
Totaal per 31 december 2023	24.397	-53.949	-29.552	661.347

Valutatermijncontracten zijn afgesloten met het doel om het valutarisico af te dekken, voornamelijk long in euro's en short in vreemde valuta. De interest rate swaps zijn zogenoemde receiver swaps, waarbij een vaste rente wordt ontvangen en een variabele rente wordt betaald. Door middel van de interest rate swaps wordt het rentemismatchrisico verkleind.

De valutatermijncontracten en interest rate swaps zijn niet-beursgenoteerde contracten.
De valutatermijncontracten hebben een looptijd korter dan een jaar.

De looptijd van de portefeuille interest rate swaps is als volgt samengesteld:

	Per 31 december 2024		Per 31 december 2023	
	Contract- omvang	Marktwaaarde	Contract- omvang	Marktwaaarde
Korter dan 1 jaar	66.210	1.360	-	-
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	43.736	2.185	105.646	6.779
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	85.881	1.374	43.907	629
Vanaf 10 jaar tot 15 jaar	44.374	-702	34.660	-14
Vanaf 15 jaar tot 20 jaar	65.286	-3.588	64.809	-5.063
Langer dan 20 jaar	286.189	-25.362	251.182	-36.333
Totaal	591.676	-24.733	500.204	-34.002

Voor derivatencontracten met een negatieve marktwaaarde zijn zekerheden gegeven tot een bedrag van totaal EUR 24.581 duizend (2023: EUR 30.304 duizend).

4. Beleggingen voor risico deelnemers

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Vastgoed	-	46
Aandelen	-	240
Vastrentende waarden	495	661
Totaal	495	947

Het volgende overzicht geeft inzicht in het aantal deelnemers en de waarde van de beleggingen per beleggingsmix:

	Per 31 december 2024		Per 31 december 2023	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Mix 10	-	-	1	14
Mix 11	-	-	4	13
Mix 12	-	-	17	235
Mix 13	-	-	25	553
Overige profielen	-	-	2	14
Eigen beheer	-	-	4	100
Overige activa	35	495	1	18
Totaal	35	495	54	947

5. Vorderingen en overlopende activa

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Cash collateral derivaten	24.581	30.304
Bronbelastingen	1.669	1.846
Af te wikkelen beleggingstransacties	59	110
Overige vorderingen en overlopende activa	15	15
Totaal	26.324	32.275

De vorderingen hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

6. Liquide middelen

Liquide middelen worden onderscheiden van banktegoeden. Liquide middelen die het karakter hebben van beleggingen of direct beschikbaar zijn om te worden belegd, worden gepresenteerd onder de vastrentende waarden.

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Banktegoeden in rekening-courant	3.547	3.471
Totaal	3.547	3.471

De liquide middelen zijn vrij opeisbaar.

Passiva

7. Stichtingskapitaal en reserves

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Stand begin van het jaar	169.238	115.582
Saldo baten en lasten	51.686	53.656
Stand eind van het jaar	220.924	169.238

De vermogenspositie wordt toegelicht in de risicoparagraaf op pagina 26.

8. Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds

	Per 31 december 2024		Per 31 december 2023	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Actieve deelnemers*	466	295.245	468	291.514
Arbeidsongeschikte deelnemers	7	7.581	8	8.507
Gewezen deelnemers	9	3.462	8	2.556
Pensioengerechtigden	861	520.513	853	509.115
Schadereserve zieken	-	-	-	-
Overig	-	-	-	-
Totaal pensioenuitkeringen	1.343	826.801	1.337	811.692
Pensioenuitvoeringskosten (excassokosten)	-	22.737	-	20.292
Totaal	1.343	849.538	1.337	831.984

* inclusief schadereserve zieken

De schadereserve wordt opgebouwd gedurende de periode van ziekte. Uit onderstaande tabel blijkt de totale reservering schadereserve zieken ultimo boekjaar, rekening houdend met overige mutaties welke toegerekend behoren te worden aan de schadereserve zieken:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Stand begin van het jaar	228	2.231
Opvoer schadereserve nieuwe zieken	1.395	219
Opvoer schadereserve bestaande zieken (verstrijken wachttijd)	1.064	763
Vrijval schadereserve zieken	-	-2.992
Wijziging rekenrente	62	7
Wijziging actuariële grondslagen	-	-
Totaal	2.749	228

De waarde van de voorziening pensioenverplichtingen naar resterende looptijd is als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Korter dan 1 jaar	39.389	38.779
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	146.391	143.446
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	154.973	154.187
Vanaf 10 jaar tot 20 jaar	231.201	230.803
Vanaf 20 jaar tot 30 jaar	147.759	144.181
Vanaf 30 jaar tot 40 jaar	84.726	79.346
Langer dan 40 jaar	45.099	41.242
Totaal	849.538	831.984

De mutaties in de voorziening zijn als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Stand begin van het jaar	831.984	802.475
Pensioenopbouw actieve deelnemers	15.149	14.120
Premievrije pensioenopbouw en ao-pensioen arbeidsongeschikten	348	314
Inkomende waardeoverdrachten	996	654
Rentetoevoeging	28.256	25.882
Wijziging rekenrente	13.338	27.384
Indexering	-16	747
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-38.807	-38.565
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-970	-964
Wijziging actuariële grondslagen	2.363	-
Overige mutaties	-3.103	-63
Stand eind van het jaar	849.538	831.984

Uit de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo 2024 kan voor het pensioenfonds een gemiddelde rekenrente van 2,2% (2023: 2,3%) worden afgeleid.

9. Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

De voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers betreft de flexioenregeling. De deelnemers in de flexioenregeling hebben vanaf de (vervroegde) pensioendatum de keuze om het kapitaal om te zetten in een maandelijkse uitkering ten laste van het pensioenfonds.

	Per 31 december 2024		Per 31 december 2023	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Gewezen deelnemers	35	495	55	947
Totaal	35	495	55	947

De mutaties kunnen als volgt worden weergegeven:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Stand begin van het jaar	947	1.251
Uitgaande waardeoverdrachten	-514	-373
Beleggingsresultaat	62	69
Stand eind van het jaar	495	947

10. Schulden en overlopende passiva

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Cash collateral derivaten	226	4.531
Repurchase agreement	105.133	-
Belastingen en premies sociale verzekeringen	880	888
Overige schulden en overlopende activa beleggingen	1.163	240
Overige schulden en overlopende passiva pensioenen	436	727
Totaal	107.838	6.386

De schulden hebben een resterende looptijd korter dan een jaar.

Overige informatie beleggingen

Beleggingen voor risico pensioenfonds

De totale beleggingsportefeuille voor risico pensioenfonds bedraagt EUR 1.068.215 duizend (2023: EUR 999.590 duizend) en is als volgt samengesteld:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Aandelen	392.660,0	360.134
Vastrentende waarden	787.645,0	641.280
Derivaten activa	21.245,0	24.397
Derivaten passiva	-53.121,0	-53.949
Totaal exclusief vorderingen en schulden	1.148.429,0	971.862
Vorderingen en schulden, per saldo	-80.214,0	27.728
Totaal	1.068.215	999.590

Een bedrag van EUR 4.898 duizend (2023: EUR 4.941 duizend) heeft betrekking op saldi op margin accounts die worden aangehouden in verband met aandelen en vastrentende waarden. De saldi op deze bankrekeningen staan niet ter vrije beschikking van het pensioenfonds.

Beleggingen voor risico deelnemers

De beleggingen voor risico deelnemers bedragen totaal EUR 495 duizend (2023: EUR 947 duizend):

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Vastgoed	-	46
Aandelen	-	240
Vastrentende waarden	495	661
Totaal	495	947

Marktwaaarde beleggingen voor risico pensioenfonds

De beleggingen kunnen overeenkomstig RJ 290.916 als volgt worden ingedeeld naar de categorieën afgeleid van genoteerde marktprijzen, onafhankelijke taxaties, netto-contantewaardeberekeningen en andere geschikte methoden.

Beleggingen met genoteerde marktprijzen worden verhandeld op een actieve markt. De netto contante waarde methode wordt gehanteerd voor de derivatenportefeuille. Voor fondsbeleggingen in aandelen (private equity fondsen) en vastrentende waarden wordt de waardering bepaald op basis van de nettovermogenswaarde zoals blijkt uit de laatst ontvangen fondsrapportages en deze worden in de tabel gerapporteerd in de kolom 'Andere geschikte methoden'.

	Genoteerde markt- prijzen	On- afhankelijke taxaties	Netto contante waarde	Andere geschikte methoden	Totaal
Aandelen	353.481	-	-	39.179	392.660
Vastrentende waarden	388.524	-	-	399.121	787.645
Derivaten activa	-	-	21.245	-	21.245
Derivaten passiva	-	-	-53.121	-	-53.121
Totaal per 31 december 2024	742.005	-	-31.876	438.300	1.148.429
Aandelen	314.798	-	-	45.336	360.134
Vastrentende waarden	199.865	-	-	441.415	641.280
Derivaten activa	-	-	24.397	-	24.397
Derivaten passiva	-	-	-53.949	-	-53.949
Totaal per 31 december 2023	514.663	-	-29.552	486.751	971.862

Marktwaaarde beleggingen voor risico deelnemers

De beleggingsportefeuille is als volgt ingedeeld naar de vier onderscheiden categorieën:

	Genoteerde markt- prijzen	On- afhankelijke taxaties	Netto contante waarde	Andere geschikte methoden	Totaal
Per 31 december 2024					
Vastgoed	-	-	-	-	-
Aandelen	-	-	-	-	-
Vastrentende waarden	495	-	-	-	495
Totaal per 31 december 2024	495	-	-	-	495
Per 31 december 2023					
Vastgoed	46	-	-	-	46
Aandelen	240	-	-	-	240
Vastrentende waarden	661	-	-	-	661
Totaal per 31 december 2023	947	-	-	-	947

Mutaties beleggingen voor risico pensioenfondsen

De mutaties in de portefeuilles aandelen en vastrentende waarden zijn als volgt:

	Aandelen	Vastrentende waarden	Totaal
Balanswaarde begin van het jaar	360.134	641.280	1.001.414
Aankopen	5.031	667.182	672.213
Verkopen	-44.191	-539.070	-583.261
Waardeveranderingen	71.686	18.913	90.599
Mutatie deposito's en liquiditeiten	-	-660	-660
Balanswaarde per 31 december 2024	392.660	787.645	1.180.305
Balanswaarde begin van het jaar	340.652	582.876	923.528
Aankopen	11.410	571.816	583.226
Verkopen	-45.684	-546.048	-591.732
Waardeveranderingen	53.756	32.636	86.392
Mutatie deposito's en liquiditeiten	-	-	-
Balanswaarde per 31 december 2023	360.134	641.280	1.001.414

De mutaties in de portefeuille derivaten (valutatermijncontracten) zijn als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Balanswaarde begin van het jaar	4.450	8.022
Aankopen	6.620	10.972
Verkopen	-7.280	-17.443
Waardeveranderingen	-10.934	2.899
Balanswaarde eind van het jaar	-7.143	4.450
Derivaten activa	-	4.741
Derivaten passiva	-7.143	-291
Per saldo	-7.143	4.450

De mutaties in de portefeuille rentederivaten (interest rate swaps) zijn als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Balanswaarde begin van het jaar	-34.002	-42.186
Aankopen	10.025	108.298
Verkopen	-8.568	-109.551
Waardeveranderingen	7.812	9.437
Balanswaarde eind van het jaar	-24.733	-34.002
Derivaten activa	21.245	19.656
Derivaten passiva	-45.978	-53.658
Per saldo	-24.733	-34.002

Mutaties beleggingen voor risico deelnemers

De mutaties in de portefeuilles vastgoed, aandelen en vastrentende waarden zijn als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Balanswaarde begin van het jaar	947	1.251
Aankopen	-	16
Verkopen	-514	-252
Waardeveranderingen	62	69
Mutatie spaarrekening	-	-137
Balanswaarde eind van het jaar	495	947

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Langlopende contracten

Het pensioenfonds heeft per 1 januari 2025 een herverzekeringsovereenkomst afgesloten ter dekking van het arbeidsongeschiktheidsrisico. Het contract heeft een looptijd van 3 jaar. De totale verplichting voor de resterende looptijd bedraagt EUR 4.680 duizend.

Investerings- en stortingsverplichtingen

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Private equity	375	821
Totaal	375	821

Achterstand in toeslagverlening

De actuariële waarde van de achterstand in toeslagverlening bedraagt totaal EUR 173.061 duizend (2023: EUR 174.626 duizend). De cumulatieve achterstand bedraagt per 1 januari 2025 31,42%. (1 januari 2024: 26,98%). De achterstand in toeslagverlening is een voorwaardelijke verplichting.

De ontwikkeling van de prijsindex en toegekende toeslagen van de laatste 10 jaar zijn in onderstaande tabel weergegeven.

Jaar	Prijsindex	Toegekend	Verschil
1 januari 2025	3,50%	0,00%	3,50%
1 januari 2024	0,21%	0,07%	0,14%
1 januari 2023	14,53%	11,30%	3,23%
1 januari 2022	2,69%	2,69%	0,00%
1 januari 2021	1,12%	0,00%	1,12%
1 januari 2020	2,65%	0,00%	2,65%
1 januari 2019	1,88%	0,15%	1,73%
1 januari 2018	1,45%	0,00%	1,45%
1 januari 2017	0,07%	0,00%	0,07%
1 januari 2016	0,60%	0,00%	0,60%
1 januari 2015	0,88%	0,26%	0,62%

Jaarlijks neemt het bestuur een besluit over de toeslagverlening, inclusief de inhaal van de ontstane achterstand.

Risicobeheer

In het bestuursverslag worden de belangrijke risico's die het pensioenfonds loopt besproken en wordt ingegaan op het beleid dat wordt gevoerd om deze risico's te beheersen. In deze paragraaf van de jaarrekening worden voornamelijk de financiële risico's beschreven en gekwantificeerd.

Het belangrijkste risico van het pensioenfonds is het solvabiliteitsrisico. Dit is het risico dat het fonds op lange termijn de pensioenverplichtingen niet kan nakomen. De solvabiliteit wordt gemeten aan de hand van het verschil tussen het aanwezig eigen vermogen en het vereist eigen vermogen. Daarnaast wordt de dekkinggraad als solvabiliteitsratio gehanteerd. De dekkinggraad is de verhouding tussen de nettoactiva en het totaal van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds.

Het vereist eigen vermogen wordt in beginsel berekend op basis van een scenarioanalyse zoals gebruikt in de standaardmethode voor de solvabiliteitstoets van DNB.

Het overschot van het aanwezig eigen vermogen ten opzichte van het vereist eigen vermogen, berekend op basis van de strategische beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar, bedraagt EUR 77.427 duizend (2023: EUR 15.315 duizend):

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Vereiste buffers		
· Rentemismatchrisico	3.135	13.370
· Aandelenrisico	112.426	112.877
· Valutarisico	37.745	37.341
· Commodityrisico	-	-
· Kredietrisico	37.594	43.837
· Verzekeringstechnisch risico	29.621	28.843
· Liquiditeitsrisico	-	-
· Concentratierisico	-	-
· Operationeel risico	-	-
· Actief risico	-	-
Totaal	220.521	236.268
Diversificatie van risico's	-77.024	-82.345
Totaal vereist eigen vermogen	143.497	153.923
Aanwezig eigen vermogen	220.924	169.238
Saldo	77.427	15.315

Het vereist eigen vermogen van EUR 143.497 duizend (2023: EUR 153.923 duizend) is gebaseerd op de strategische beleggingsportefeuille ultimo verslagjaar. De hiermee overeenkomende nominale dekkinggraad bedraagt 116,9% (2023: 118,5%). De actuele nominale dekkinggraad bedraagt 126,0% (2023: 120,3%). De nominale dekkinggraad is de verhouding tussen de netto activa en de totale pensioenverplichtingen (risico pensioenfonds en risico deelnemers).

Het vereist eigen vermogen, berekend op basis van de feitelijke beleggingsportefeuille, bedraagt EUR 142.839 duizend (2023: EUR 146.206 duizend). De hiermee overeenkomende dekkinggraad bedraagt 116,8% (2023: 117,6%). Het vermogenoverschot op basis van de feitelijke portefeuille bedraagt EUR 78.085 duizend (2023: EUR 23.032 duizend).

Het minimaal vereist eigen vermogen bedraagt EUR 35.656 duizend (2023: EUR 34.984 duizend). Dit komt overeen met een nominale dekkinggraad van 104,2% (2023: 104,2%).

De beleidsdekkingsgraad bedraagt 124,6% (2023: 119,1%). De beleidsdekkingsgraad is de (voortschrijdend) gemiddelde nominale dekkingsgraad van de laatste 12 maanden.

De beleidsdekkingsgraad is bepalend voor de toetsing aan het (strategisch) vereist eigen vermogen, het toepassen van eventuele kortingen en het indexeringsbeleid.

Op basis van de toetsing van de beleidsdekkingsgraad aan de met het (strategisch) vereist vermogen overeenkomende dekkingsgraad wordt vastgesteld of het pensioenfonds in een tekortsituatie verkeert en een herstelplan moet indienen bij DNB. Het herstelplan wordt gedurende de tekortsituatie jaarlijks geactualiseerd.

De beleidsdekkingsgraad is 7,7 procentpunten (2023: 0,6 procentpunten) hoger dan de met het (strategisch) vereist vermogen overeenkomende dekkingsgraad.

De wettelijke reële dekkingsgraad van het pensioenfonds bedraagt 94,8% (2023: 89,8%). De wettelijke reële dekkingsgraad zoals bedoeld in artikel 128b Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) is gelijk aan de actuele beleidsdekkingsgraad gedeeld door de beleidsdekkingsgraad die ingevolge artikel 132 lid 2b Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) is vereist voor voorwaardelijke toeslagverlening (indexering) ter hoogte van de minimale verwachtingswaarde voor de groeivoet van het prijsindexcijfer, bedoeld in artikel 23a lid 1a en lid 2 Besluit financieel toetsingskader (FTK) pensioenfondsen. Een wettelijke reële dekkingsgraad van 100% betekent dat het pensioenfonds de pensioenen en pensioenrechten kan verhogen met de verwachte stijging van de prijzen.

Het solvabiliteitsrisico wordt hierna toegelicht aan de hand van de in de solvabiliteitstoets van DNB onderkende risico's. Met uitzondering van het operationele risico, worden deze risico's aangemerkt als financiële risico's.

Rentemismatchrisico

Rentemismatchrisico is het verschil in rentegevoeligheid tussen de portefeuille vastrentende waarden en de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen. De rentegevoeligheid van de verplichtingen is als gevolg van de langere looptijden hoger dan die van de portefeuille vastrentende waarden. Een daling van de marktrente leidt tot een stijging van de waarde van de pensioenverplichtingen, die slechts voor een deel wordt gecompenseerd door een stijging van de waarde van de portefeuille vastrentende waarden.

Door afdekking van het rentemismatchrisico is de vermogenspositie van het pensioenfonds minder gevoelig voor de ontwikkeling van de marktrente.

Het volgende overzicht van de looptijden van de portefeuille vastrentende waarden en de technische voorziening geeft op hoofdlijnen inzicht in het rentemismatchrisico:

	Vast- rentende waarden	Technische voorziening	Netto positie
Korter dan 1 jaar	208.115	-39.389	168.726
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	91.735	-146.391	-54.656
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	145.853	-154.973	-9.120
Vanaf 10 jaar tot 15 jaar	49.440	-231.201	-181.761
Vanaf 15 jaar tot 20 jaar	68.965	-147.759	-78.794
Langer dan 20 jaar	215.403	-84.726	130.677
Langer dan 40 jaar	-	-45.099	-45.099
Totaal per 31 december 2024	779.511	-849.538	-70.027
Korter dan 1 jaar	189.061	-38.779	150.282
Vanaf 1 jaar tot 5 jaar	83.391	-143.446	-60.055
Vanaf 5 jaar tot 10 jaar	113.982	-154.187	-40.205
Vanaf 10 jaar tot 15 jaar	32.041	-230.803	-198.762
Vanaf 15 jaar tot 20 jaar	44.631	-144.181	-99.550
Langer dan 20 jaar	169.869	-79.346	90.523
Langer dan 40 jaar	-	-41.242	-41.242
Totaal per 31 december 2023	632.975	-831.984	-199.009

De bedragen van vastrentende waarden zijn op basis van doorkijk. De bedragen van de vergelijkende cijfers zijn daarop aangepast.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten aan de hand van de modified duration. Dit is de met de contante waarde van rente en aflossing gewogen gemiddelde looptijd in jaren. De duration mismatch is het verschil tussen de duration van de pensioenverplichtingen en de naar omvang (ten opzichte van de pensioenverplichtingen) gewogen duration van de vastrentende waarden.

De modified duration van de portefeuille vastrentende waarden en de voorziening pensioenverplichtingen en de duration mismatch zijn als volgt:

	Per 31 december 2024	Per 31 december 2023
Vastrentende waarden (zonder derivaten)	9,1	7,3
Vastrentende waarden (met derivaten)	18,3	21,6
Totale beleggingen	12,9	10,8
(Nominale) pensioenverplichtingen	15,7	15,5

Bij de berekening van de modified duration van de totale beleggingen is aan equities en private equity geen duration toegekend.

Het pensioenfonds heeft het renterisico eind 2024 strategisch voor 100% (eind 2023: 80,0%) (op basis van markrente) afgedekt door gebruikmaking van investmentgradebedrijfsobligaties, Nederlandse Woninghypotheken, Euro Staatsobligaties (AAA en AA) en swaps.

De effectiviteit van de afdekking bedraagt ultimo 2024 ongeveer 100% (2023: ongeveer 81%).

Hierbij moet worden opgemerkt dat de toepassing van de UFR-methodiek voor de discontering van de pensioenverplichtingen een positief effect heeft op dit percentage. Op basis van de markrente bedraagt de effectiviteit van de afdekking ultimo 2024 ongeveer 100% (2023: ongeveer 81%), binnen de gestelde bandbreedte van 77% tot 83%.

Aandelenrisico

Aandelenrisico is het risico dat de waarde van aandelen verandert als gevolg van veranderingen in de desbetreffende marktprijzen. Informatie over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balanspost aandelen. De aandelenportefeuille maakt ongeveer 36% (2023: ongeveer 39%) uit van de totale beleggingsportefeuille.

In de solvabiliteitstoets van DNB wordt uitgegaan van een waardeschok van beursgenoteerde aandelen ontwikkelde markten (inclusief beursgenoteerde aandelen vastgoedondernemingen) van 30%, beursgenoteerde aandelen opkomende markten van 40% en niet-beursgenoteerde aandelen (private equity) van eveneens 40%.

Een hiermee overeenkomende waardedaling van de totale portefeuille aandelen resulteert in een daling van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 14% procentpunten (2023: ongeveer 14 procentpunten). Een hiermee overeenkomende waardestijging van de aandelenportefeuille resulteert in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 14% procentpunten (2023: ongeveer 14 procentpunten).

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van beleggingen verandert als gevolg van veranderingen in valutakoersen. Van de totale beleggingen op basis van doorkijk luidt omgerekend EUR 421.639 duizend (2023: EUR 370.295 duizend) in een andere valuta dan de euro.

De valutapositie op basis van doorkijk (uitgedrukt in euro's) kan als volgt worden geanalyseerd:

	Bruto positie	Valuta-afdekking	Netto positie
Euro	653.718	148.434	802.152
Amerikaanse dollar	300.712	-155.576	145.135
Canadese dollar	8.988	-	8.988
Australische dollar	4.959	-	4.959
Japanse yen	17.463	-	17.463
Britse pond	14.715	-	14.715
Zwitserse frank	6.966	-	6.966
Overige valuta's	67.837	-	67.837
Totaal per 31 december 2024	1.075.357	-7.143	1.068.215
Euro	624.846	161.143	785.989
Amerikaanse dollar	252.044	-129.598	122.446
Canadese dollar	8.265	-	8.265
Australische dollar	5.500	-	5.500
Japanse yen	18.658	-15.299	3.359
Britse pond	13.206	-11.796	1.410
Zwitserse frank	7.371	-	7.371
Overige valuta's	65.250	-	65.250
Totaal per 31 december 2023	995.140	4.450	999.590

Een groot deel van de aandelen en een kleiner deel van de vastrentende waarden luidt in vreemde valuta's. Het valutarisico op beleggingen in Amerikaanse dollars wordt voor ongeveer 50% afgedekt. Na de eerdere afbouw van de valutahedge van de Zwitserse franken werd in de loop van 2024 ook de valutahedge voor beleggingen in Japanse yens en Britse ponden afgebouwd naar nul. Het resterende valutarisico in overige valuta's wordt daarmee niet meer afgedekt.

In de solvabiliteitstoets van DNB wordt uitgegaan van een waardeschok van de na afdekking resterende positie in vreemde valuta's van ontwikkelde markten ten opzichte van de euro van 20%. De positie in vreemde valuta's van opkomende markten wordt geschokt met 35%. Hiermee overeenkomende dalingen van de valutakoersen ten opzichte van de euro resulteren in een daling van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 7% procentpunten (2023: ongeveer

6 procentpunten). Hiermee overeenkomende stijgingen van de valutakoersen resulteren in een verbetering van de nominale dekkingsgraad met ongeveer 7% procentpunten (2023: ongeveer 6 procentpunten).

Grondstoffenrisico

Grondstoffenrisico is het risico dat de waarde van grondstofbeleggingen verandert als gevolg van veranderingen in de marktprijzen van desbetreffende (onderliggende) grondstoffen. Het pensioenfonds belegt niet in grondstoffen of grondstofderivaten, zodat geen sprake is van grondstoffenrisico.

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico dat tegenpartijen hun contractuele verplichtingen aan het pensioenfonds of de beleggingsfondsen waarin het pensioenfonds participeert niet nakomen. Informatie over de kredietwaardigheid van de portefeuille op basis van credit ratings en over de spreiding van de portefeuille naar sector en regio is opgenomen in de toelichting op de balansposten vastrentende waarden. Ongeveer 46% (2023: ongeveer 41%) van de totale portefeuille heeft de hoogste rating AAA en ongeveer 12% (2023: ongeveer 18%) van de portefeuille heeft de AA-rating. De bucket 'Lagere rating dan BBB' is voor 74% gerelateerd aan het Europese en Amerikaanse High Yield mandaat.

Verzekeringstechnisch risico

Het belangrijkste verzekeringstechnisch risico is het langlevensrisico. Dit is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld bij de vaststelling van de premie en de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen. Door toepassing van de AG-prognosetabels 2024 met correcties voor ervaringssterfte wordt rekening gehouden met een toekomstige verbetering van de levensverwachting.

Het overlijdensrisico is het risico dat deelnemers overlijden vóór pensioendatum, in welk geval het pensioenfonds levenslang partnerpensioen en tijdelijk wezenpensioen moet uitkeren, waarvoor geen voorziening pensioenverplichtingen is gevormd. Dit risico is op stop-loss basis herverzekerd bij een onder toezicht van DNB staande verzekeraar.

Tenslotte wordt het arbeidsongeschiktheidsrisico onderscheiden. Dit is het risico dat meer deelnemers arbeidsongeschikt worden dan gemiddeld verondersteld bij de vaststelling van de risicopremie voor arbeidsongeschiktheid, met andere woorden dat de toekomstige premievrije pensioenopbouw en het toekomstige arbeidsongeschiktheidspensioen hoger zijn dan de hiervoor ontvangen risicopremie. Ook dit risico is op stop-loss basis herverzekerd bij een onder toezicht van DNB staande verzekeraar.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat onvoldoende liquide middelen beschikbaar zijn om op korte termijn aan de verplichtingen (voornamelijk de pensioenuitkeringen) te kunnen voldoen. Dit risico is onder normale omstandigheden nagenoeg afwezig, omdat de pensioenuitkeringen nog langdurig kunnen worden voldaan uit de ontvangen premies en directe beleggingsopbrengsten en bovendien nagenoeg de gehele beleggingsportefeuille bestaat uit liquide vermogenstitels. Dit neemt niet weg dat ingenomen derivatenposities kunnen leiden tot de contractuele verplichting tot bijstorting. Feitelijk is het liquiditeitsrisico geen onderdeel van het solvabiliteitsrisico, namelijk het risico dat het pensioenfonds op lange termijn de pensioenverplichtingen niet kan nakomen. Wel is het zo dat een gedwongen verkoop op korte termijn van illiquide beleggingen veelal een ongunstige prijs tot gevolg heeft, waardoor op de verkoop verlies wordt geleden. Het totaal van de illiquide beleggingen maakt ongeveer 13% (2023: ongeveer 14%) uit van de totale portefeuille beleggingen. Het liquiditeitsrisico wordt overeenkomstig het standaardmodel van DNB op nihil gesteld.

Concentratierisico

Concentratierisico kan optreden als een goede spreiding van beleggingen of pensioenverplichtingen ontbreekt. In het standaardmodel van DNB voor de bepaling van het vereist eigen vermogen is het concentratierisico gelijkgesteld aan nihil. Het pensioenfonds voldoet aan deze veronderstelling van een voldoende gediversifieerde beleggingsportefeuille en een voldoende evenwichtige demografische opbouw van de populatie. In de toelichting op de balanspost vastrentende waarden zijn de posten die meer dan 5% uitmaken van de totale portefeuille vermeld. Nederlandse, Duitse staatsleningen en twee woninghypotheekfondsen maken gezamenlijk ongeveer 41% uit van de totale portefeuille vastrentende waarden. De totale marktwaarde van de derivatencontracten komt overeen met ongeveer 4% (2023: ongeveer 1%) van de marktwaarde van de obligatieportefeuille. Voor de derivatenposities zijn in het algemeen voldoende zekerheden verkregen. Het concentratierisico wordt overeenkomstig het standaardmodel van DNB op nihil gesteld.

Operationeel risico

Het operationeel risico is het risico dat optreedt bij de uitvoering van de pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten, als gevolg van niet afdoende of falende interne processen, menselijk gedrag en systemen of als gevolg van externe gebeurtenissen.

Dit risico wordt beperkt door de ISAE 3402-rapportages die het pensioenfonds van de diverse uitvoerders ontvangt. Op grond van de Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) mag het operationeel risico in de solvabiliteitstoets van DNB op nihil worden gesteld, mits geen sprake is van een verhoogd risico. In 2024 (en 2023) is aan deze voorwaarde voldaan.

Actief risico

Actief risico is het risico dat het rendement van een beleggingsportefeuille afwijkt van de voor deze beleggingsportefeuille gehanteerde benchmark. Op basis van een ALM-studie wordt een strategische beleggingsmix bepaald. Ter beoordeling van de relatieve beleggingsresultaten wordt voor de afzonderlijke beleggingscategorieën binnen de totale beleggingsportefeuille een benchmark bepaald, die worden geaggregeerd op portefeuilleniveau. Door middel van zowel actief beheer van de onderscheiden afzonderlijke beleggingsportefeuilles per assetcategorie (selectie van individuele vermogenstitels) als actief beheer van de totale portefeuille (afwijking van de strategische mix) wordt actief risico aangegaan. De benchmarkportefeuille dient dus als referentiekader voor de beoordeling van de relatieve beleggingsresultaten.

Toelichting op de staat van baten en lasten

Baten en lasten pensioenactiviteiten

11. Premiebijdrage voor risico pensioenfonds

	2024	2023
Premies registerloodsen	19.985	18.604
Totaal	19.985	18.604

De pensioenregeling wordt gefinancierd door een voor iedere deelnemer gelijke jaarpremie. De premie wordt jaarlijks door het bestuur vastgesteld als de hoogste van a) de premie van het voorgaande jaar verhoogd met de ontwikkeling van de CBS-prijsindex CPI alle huishoudens (niet-afgeleid) en b) de gedempte kostendekkende premie.

De feitelijke premie bedraagt EUR 19.985 duizend (2023: EUR 18.604 duizend).

De kostendekkende premie overeenkomstig artikel 123 lid 1 Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) bedraagt EUR 18.638 duizend (2023: EUR 17.721 duizend).

De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:

	2024	2023
Pensioenopbouw	14.246	12.861
Risicopremies overlijden	327	301
Risicopremies invaliditeit	924	1.272
Opslag voor pensioenuitvoeringskosten	274	371
Solvabiliteitsopslag	2.867	2.916
Totaal	18.638	17.721

De kostendekkende premie wordt berekend op basis van de door DNB vastgestelde en gepubliceerde rentetermijnstructuur ultimo vorig verslagjaar. De afgeleide gemiddelde marktrente voor de kostendekkende premie bedraagt 2,2% (2023: 2,2%).

De gedempte kostendekkende premie volgens artikel 123 lid 2 Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb) bedraagt EUR 15.391 duizend (2023: EUR 18.591 duizend).

De gedempte kostendekkende premie is als volgt samengesteld:

	2024	2023
Pensioenopbouw	6.999	9.099
Risicopremies overlijden	239	276
Risicopremies invaliditeit	924	1.272
Opslag voor pensioenuitvoeringskosten	274	371
Solvabiliteitsopslag	1.510	2.151
Voorwaardelijke toekomstige indexering	5.445	5.422
Totaal	15.391	18.591

De gedempte kostendekkende premie over 2023 wordt vastgesteld op basis van het verwacht rendement. De afgeleide gemiddelde rente is 2,2%.

De feitelijke premie is EUR 1.347 duizend hoger (2023: EUR 883 duizend hoger) dan de kostendekkende premie en EUR 4.594 duizend hoger (2023: EUR 13 duizend hoger) dan de gedempt kostendekkende premie.

12. Waardeoverdrachten voor risico pensioenfondsen

Hieronder is opgenomen het saldo van inkomende bedragen uit hoofde van overgenomen pensioenverplichtingen en uitgaande bedragen uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen.

	2024	2023
Inkomende waardeoverdrachten	841	738
Uitgaande waardeoverdrachten	-	-
Saldo	841	738

13. Waardeoverdrachten voor risico deelnemers

Hieronder is opgenomen het saldo van inkomende bedragen uit hoofde van overgenomen pensioenverplichtingen en uitgaande bedragen uit hoofde van overgedragen pensioenverplichtingen voor risico deelnemers.

	2024	2023
Inkomende waardeoverdrachten	-	-
Uitgaande waardeoverdrachten	-514	-373
Saldo	-514	-373

14. Pensioenopbouw

Onder pensioenopbouw is opgenomen de actuarieel berekende waarde van de diensttijdopbouw. Dit is het effect op de voorziening pensioenverplichtingen van de in het verslagjaar opgebouwde nominale rechten ouderdomspensioen en partnerpensioen. De pensioenopbouw wordt berekend op basis van de rentetermijnstructuur DNB primo verslagjaar.

	2024	2023
Pensioenopbouw actieve deelnemers	15.149	14.120
Premievrije pensioenopbouw en ao-pensioen arbeidsongeschikten	348	314
Totaal	15.497	14.434

15. Indexering

De pensioenrechten van actieve deelnemers, de premievrije pensioenrechten van gewezen deelnemers en de ingegane pensioenen zijn per 1 januari 2025 niet verhoogd (1 januari 2024: verhoogd met 0,07%). Het besluit over de toeslagverlening is voor het einde van het boekjaar genomen, zowel voor 2023 als 2024. De toeslagverlening per 1 januari 2024 is daarom verwerkt in het boekjaar 2023.

	2024	2023
Indexering actieve deelnemers	17	-215
Indexering gewezen deelnemers	-	-182
Indexering ingegane pensioenen	-1	-350
Totaal	16	-747

16. Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen worden contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur DNB per balansdatum. Aan de voorziening pensioenverplichtingen wordt rente toegevoegd op basis van de éénjaarsrente volgens deze rentetermijnstructuur primo verslagperiode.

	2024	2023
Totaal	-28.256	-25.882

De in het verslagjaar aan de voorziening pensioenverplichtingen toegevoegde rente is gebaseerd op de éénjaarsrente van 3,44% (2023: 3,26%).

17. Wijziging rekenrente

De waarde van de pensioenverplichtingen verandert onder invloed van veranderingen in de rekenrente.

	2024	2023
Totaal	-13.338	-27.384

Het totaal effect van wijziging van de rentetermijnstructuur op de voorziening pensioenverplichting is -13.338. De afgeleide rekenrente is in 2024 gedaald van 2,3% naar 2,2%.

18. Onttrekking pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitkeringen en pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuarieel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De hieronder opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen en kosten van de verslagperiode.

	2024	2023
Onttrekking pensioenuitkeringen	38.807	38.565
Onttrekking pensioenuitvoeringskosten	970	964
Totaal	39.777	39.529

19. Pensioenrechten waardeoverdrachten, per saldo

Hieronder zijn opgenomen de toevoeging aan de voorziening pensioenverplichtingen uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot inkomende waardeoverdrachten en de onttrekking aan de voorziening uit hoofde van pensioenrechten met betrekking tot uitgaande waardeoverdrachten.

	2024	2023
Pensioenrechten inkomende waardeoverdrachten	-996	-654
Pensioenrechten uitgaande waardeoverdrachten	-	-
Saldo	-996	-654

20. Wijziging actuariële grondslagen

De actuariële grondslagen zijn de uitgangspunten en veronderstellingen waarop de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen is gebaseerd. Onder wijziging actuariële grondslagen is het effect van aanpassing van de bestandsgrondslagen, economische grondslagen en kostengrondslagen op de voorziening opgenomen.

	2024	2023
Levensverwachting	-335	-
Kostenvoorziening	-2.028	-
Overig	-	-
Totaal	-2.363	-

Het effect van de wijziging van de levensverwachting is als volgt samengesteld:

	2024	2023
Overgang op prognosetafels AG 2024	1.304	-
Wijziging correctiefactoren	-1.639	-
Totaal	-335	-

21. Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

Onder overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen zijn opgenomen: actuariële resultaten en mutaties in de pensioenverplichtingen die niet onder een ander hoofd zijn opgenomen.

	2024	2023
Actuariële resultaten	3.103	63
Totaal	3.103	63

De actuariële resultaten zijn als volgt samengesteld:

	2024	2023
Kortlevenrisico	1.183	-513
Langlevenrisico	2.565	400
Resultaat op sterfte	3.748	-113
Resultaat op arbeidsongeschiktheid	-1.535	76
Flexibele keuzemogelijkheden	632	71
Overig	258	29
Totaal	3.103	63

Het resultaat op arbeidsongeschiktheid bestaat uit:

- Een benodigde toevoeging aan de voorziening van 2.459 (waarvan 2.459 dotatie schadereserve) (voor 2023: 3.206 dotatie TV en -2.010 onttrekking schadereserve).
- De ontvangen risicokoopsom arbeidsongeschiktheid van 924 (2023: 1.272), per saldo een resultaat op arbeidsongeschiktheid van -1.535 (2023: 76).

22. Pensioenuitkeringen voor risico pensioenfonds

	2024	2023
Ouderdomspensioen	32.272	32.529
Partnerpensioen	5.800	5.562
Wezenpensioen	127	95
Arbeidsongeschiktheidspensioen	615	525
Totaal	38.814	38.711

23. Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

	2024	2023
Uitgaande waardeoverdrachten	514	373
Beleggingsresultaat	-62	-69
Totaal	452	304

24. Herverzekeringen

	2024	2023
Premies herverzekering	-68	-79
Uitkering herverzekering	-	69
Totaal	-68	-10

25. Pensioenuitvoeringskosten voor risico pensioenfonds

Onder pensioenuitvoeringskosten voor risico pensioenfonds zijn opgenomen de kosten met betrekking tot de uitvoering van de pensioenregelingen. De kosten van vermogensbeheer zijn hierin niet begrepen. De kosten van bestuur en financieel beheer worden toegerekend aan pensioenuitvoering en vermogensbeheer.

	2024	2023
Kosten pensioenuitvoering	550	644
Kosten bestuursondersteuning	676	652
Kosten bestuur	447	525
Kosten verantwoordingsorgaan en visitatiecommissie	33	60
Advies- en controlekosten	2.055	1.241
Overige kosten	231	219
Totaal vóór toerekening aan vermogensbeheer	3.992	3.341
Toegerekend aan vermogensbeheer	-1.450	-1.239
Totaal	2.542	2.102

Een deel van de kosten van bestuur en financieel beheer kan direct worden toegerekend aan pensioenuitvoering of vermogensbeheer. De kosten die niet direct toerekenbaar zijn, worden door middel van verdeelsleutels verdeeld over pensioenuitvoering en vermogensbeheer.

Baten en lasten beleggingsactiviteiten

26. Beleggingsresultaten risico pensioenfonds

	Directe beleggingsresultaten	Indirecte beleggingsresultaten	Kosten	Totaal
Aandelen	4.235	71.686	-	75.921
Vastrentende waarden	6.572	16.242	-	22.814
Rentederivaten	-3.642	7.812	-	4.170
Valutaderivaten	-	-10.934	-	-10.934
Vermogensbeheerkosten	-	-	-2.880	-2.880
Totaal 2024	7.165	84.807	-2.880	89.092
Aandelen	589	53.756	-	54.345
Vastrentende waarden	6.277	32.636	-	38.913
Rentederivaten	796	9.437	-	10.233
Valutaderivaten	-	2.899	-	2.899
Vermogensbeheerkosten	-	-	-2.412	-2.412
Totaal 2023	7.662	98.728	-2.412	103.978

De directe beleggingsopbrengsten betreffen rente en door beleggingsfondsen uitgekeerd dividend.

De indirecte beleggingsopbrengsten betreffen waardeveranderingen inclusief valutakoersverschillen.

De hiervoor weergegeven kosten van vermogensbeheer betreffen de rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte kosten. De kosten die ten laste van beleggingsfondsen komen zijn hierin niet begrepen, maar zijn onderdeel van de waardeveranderingen. De ten laste van de beleggingsfondsen komende kosten kunnen worden onderscheiden in kosten van vermogensbeheer (vergoeding beheer beleggingen, bewaarloon en overige kosten) en transactiekosten. In de waardeveranderingen van de valutaderivaten zijn eveneens transactiekosten begrepen.

De kosten van vermogensbeheer toegerekend aan de beleggingscategorieën kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	2024	2023
Fiduciaire kosten en managersfee	1.115	874
Northern Trust (bewaarloon, FTK rapportage en accounting)	214	178
Beleggingsadvieskosten S&V	101	122
Totaal vóór toerekening kosten bestuur en financieel beheer	1.430	1.174
Toegerekende kosten bestuur en financieel beheer	1.450	1.238
Totaal	2.880	2.412

De niet rechtstreeks aan het pensioenfonds in rekening gebrachte kosten, die onderdeel zijn van de waardeveranderingen van de beleggingen, zijn door middel van schattingen vastgesteld en zijn als volgt gespecificeerd:

	Kosten vermogens- beheer	Transactie- kosten fondsen	Toe- en uittreed- vergoeding
Aandelen	382	162	15
Vastrentende waarden	1.182	291	384
Totaal beleggingsfondsen	1.564	453	399
Totaal 2024	1.564	453	399

	Kosten vermogens- beheer	Transactie- kosten fondsen	Toe- en uittreed- vergoeding
Aandelen	450	60	24
Vastrentende waarden	1.133	620	88
Totaal beleggingsfondsen	1.583	680	112
Valutaderivaten	-	-	14
Totaal 2023	1.583	680	126

27. Overige baten en lasten beleggingsactiviteiten

	2024	2023
Fee Rebates	647	630
Totaal	647	630

28. Totaal beleggingsresultaat voor risico deelnemers

	Direct	Waarde- verandering	Totaal
Vastgoed	2	6	8
Aandelen	8	29	37
Vastrentende waarden	1	16	17
Totaal vóór kosten	11	51	62
Kosten van vermogensbeheer	-	-	-
Totaal 2024	11	51	62
Vastgoed	3	3	6
Aandelen	12	21	33
Vastrentende waarden	1	29	30
Totaal vóór kosten	16	53	69
Kosten van vermogensbeheer	-	-	-
Totaal 2023	16	53	69

Overige informatie

Verbonden partijen

De loodsorganisaties, de bestuursleden en hun nauwe verwanten, alsmede de functionarissen van het bestuursbureau worden aangemerkt als verbonden partijen.

Tussen het pensioenfonds en de loodsorganisaties is een uitvoeringsovereenkomst inzake de financiering en de uitvoering van de pensioenregeling gesloten.

Het pensioenfonds heeft geen leningen verstrekt aan bestuursleden en/of functionarissen van het bestuursbureau en heeft ook anderszins geen vorderingen op hen. Inzake de beloning van bestuurders wordt verwezen naar de paragraaf Bezoldiging bestuurders hierna.

Medewerkers

Het pensioenfonds heeft geen personeel in dienst. De medewerkers van het bestuursbureau zijn gedetacheerd bij het pensioenfonds.

Bezoldiging bestuurders

De bezoldiging van de leden van het bestuur bedraagt totaal EUR 392 duizend (2023: EUR 381 duizend).

Naam/functie	Presentie- gelden	Km- vergoeding	Overige kosten- vergoedingen	Totaal
M. Louwerens , voorzitter	63.600	5.496	1.200	70.296
P.B. Schoe, secretaris/penningmeester	50.000	10.330	1.200	61.530
A.N.B. Eggink, lid	50.800	14.666	620	66.086
W.T. Buitelaar, lid	31.200	3.374	620	35.194
J.H.P. Waasdorp, lid	51.600	7.088	620	59.308
N.R. Halfweeg, lid	44.427	7.980	620	53.026
H. Witzier, lid.	43.175	2.351	620	46.146
Totaal 2024	334.802	51.284	5.500	391.586

Naam/functie	Presentie- gelden	Km- vergoeding	Overige kosten- vergoedingen	Totaal
M. Louwerens , voorzitter	59.600	5.111	1.200	65.911
P.B. Schoe, secretaris/penningmeester	55.200	12.532	1.200	68.932
M.A. van Kuik, lid	5.600	599	310	6.509
A.N.B. Eggink, lid	39.200	12.330	620	52.150
W.T. Buitelaar, lid	36.000	3.159	620	39.779
J.H.P. Waasdorp, lid	51.200	9.330	620	61.150
N.R. Halfweeg, lid	42.400	1.997	620	45.017
H. Witzier, asp.-lid.	39.200	2.147	620	41.967
Totaal 2023	328.400	47.205	5.810	381.415

Honorarium onafhankelijke accountant

Het accountants honoraria zoals bedoeld in artikel 382a Boek 2 BW is hieronder weergegeven.

	2024	2023
Controle jaarrekening en jaarstaten DNB	83	90
Overig advieswerk	-	-
Totaal	83	90

De vermelde honoraria hebben betrekking op het gehele netwerk waarvan de accountantsorganisatie die is belast met de wettelijke jaarrekeningcontrole deel uitmaakt. De getoonde bedragen zijn inclusief BTW.

Belastingen

Het pensioenfonds is op grond van de aard van de activiteiten vrijgesteld van belastingheffing voor de vennootschapsbelasting.

Toezichthouder

Evenals vorig jaar is geen sprake van door DNB genomen corrigerende maatregelen ingevolge artikel 104 Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb).

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 juli 2023 is de Wet toekomst pensioenen (Wtp) van Kracht. BPL is per 1 januari 2025 ingevaren, hetgeen inhoudt dat BPL dan alle opgebouwde aanspraken en rechten per 31 december 2024 collectief heeft overgedragen naar de pensioenregeling onder het nieuwe stelsel. Via deze transitie zijn alle pensioenverplichtingen en activa van BPL herrekend en overgedragen naar het nieuwe pensioencontract onder Wtp. De pensioenverplichtingen gerapporteerd onder het Financieel Toetsingskader (FTK) per 31 december 2024 zijn herrekend en omgeboekt naar de Wtp-openingsbalans. Dit omvat de aanpassingen van de verplichtingen aan de nieuwe rekenregels en de verdeling van de persoonlijke pensioenvermogens. Het aanwezig pensioenvermogen op het invaarmoment van 1 januari 2025, is hierbij verdeeld over eigen vermogenscomponenten, bestemmingsfondsen en persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers.

Hieronder volgt een overzicht van de collectieve voorzieningen en reserves die op het moment van invaren apart onderscheiden worden binnen het pensioenvermogen. Het restant is het beschikbare pensioenvermogen dat volgens de zogenaamde standaard regel is verdeeld over de persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers.

1. Het minimaal vereist eigen vermogen (hierna: MVEV) zoals dat bepaald is op basis van de wettelijke maatstaven na transitie.
2. De voorziening operationele reserve (hierna: VOR) is na transitie gevuld op het minimale niveau dat nodig is voor de afzonderlijke onderdelen van de reserve.
3. De solidariteitsreserve is na de transitie gevuld op het minimale gewenste niveau van 5,0% van het vermogen na aftrek van het DC-vermogen, de VOR en het MVEV.
4. Het persoonlijk pensioenvermogen voor (gewezen) deelnemers, ex-partners en pensioengerechtigden is onmiddellijk na invaren minimaal gelijk aan de voorziening pensioenverplichtingen voorafgaand aan invaren.
5. De compensatie van de afschaffing van de doorsneesystematiek is volledig gefinancierd tot de gewenste omvang.
6. De solidariteitsreserve is gevuld tot aan het gewenste niveau van 7,5% van het vermogen na aftrek van het DC-vermogen, de VOR en het MVEV.

Het pensioenvermogen (eigen vermogen en technische reserves) van het fonds wijzigt niet door het invaren per 1 januari 2025. De huidige reserves die gevormd moesten worden onder FTK zijn vervallen en zijn vervangen door nieuwe reserves op basis van Wtp regelgeving. Het resterende vermogen is herverdeeld volgens de door het bestuur gekozen systematiek over de persoonlijke pensioenvermogens. Onder het nieuwe stelsel wijzigt wel het eigen vermogen door een verschuiving van het eigen vermogen naar bestemmingsfondsen en persoonlijke pensioenvermogen. Het eigen vermogen daalt door voorgaande hierdoor met naar schatting 50 - 60%.

Hoek van Holland, 19 juni 2025

M. Louwerens
Voorzitter

P.B. Schoe
Secretaris/penningmeester

W.T. Buitelaar

A.N.B. Eggink

H.A. Witzier

N.R. Halfweeg

J.H.P. Waasdorp

Overige gegevens

OVERIGE GEGEVENS

Statutaire regeling omtrent de bestemming van het saldo van baten en lasten

Bestemming van het resultaat

In de statuten is geen bepaling opgenomen over de wijze waarop het resultaat moet worden verdeeld. Het resultaat wordt jaarlijks geheel ten gunste dan wel ten laste van de reserves gebracht.

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Hoek van Holland is aan Triple A – Risk Finance Certification B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Wet verplichte beroepspensioenregeling over het boekjaar 2024.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaire ben ik onafhankelijk van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen, zoals vereist conform artikel 143 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 8.490.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 424.500 te rapporteren. Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 142 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luiden. De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:

- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen. Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrechte artikelen 121 tot en met 135 van de Wet verplichte beroepspensioenregeling gelden, zoals deze tot inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luidden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amsterdam, 27 juni 2025
drs. J.J.M. Tol AAG RBA
verbonden aan Triple A – Risk Finance Certification B.V

Controle verklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring over de jaarrekening 2024

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen ('de stichting' of 'het pensioenfonds') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de stichting op 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024 van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen te Rotterdam gecontroleerd. De jaarrekening bestaat uit:

- de balans per 31 december 2024;
- de staat van baten en lasten over 2024; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort. Wij verwijzen naar het hoofdstuk 'Risicobeleid' van het bestuursverslag, waarin het bestuur haar frauderisicoanalyse heeft opgenomen.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisico-analyse van het bestuur (Systematische Integrale Risico Analyse, hierna: SIRA), de gedragscode, de incidenten- en klokkenluidersregeling, en voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, de werking getoetst van deze interne beheersmaatregelen..

Wij hebben om inlichtingen gevraagd bij de leden van het bestuur en medewerkers van het bestuursbureau of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Daarnaast hebben wij de rapportages van de sleutelfunctiehouders risicobeheer, interne audit, actuarieel, en de compliance officer geëvalueerd. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's	Onze controlewerkzaamheden en observaties
<i>Doorbreken van de interne beheersingsmaatregelen door het bestuur</i> Volgens de controlestandaarden is het risico dat het bestuur de interne beheersingsmaatregelen doorbreekt in alle entiteiten aanwezig. Inherent bevindt het bestuur van een entiteit zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door het bestuur met betrekking tot: • journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt; • schattingen; • significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening. Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van het bestuur.	Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en, waar nodig, hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Wij hebben getoetst of de journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht aanvaardbaar zijn. Wij zijn ook alert geweest op mogelijke significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering van de stichting of die in een ander opzicht ongebruikelijk lijken in het licht van zowel ons inzicht in de stichting en de omgeving als andere tijdens de controle verkregen informatie. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsvoering geïdentificeerd. Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd van de maatregelen van interne beheersing en de werking van de maatregelen getoetst voor het maken van schattingen. Daarnaast hebben wij de beheersmaatregelen ten aanzien van de toegangsbeveiliging in de IT-systemen getoetst door het verkrijgen van inzicht in de ISAE3402-rapportage's van relevante serviceorganisaties. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij aandacht voor belangrijke schattingsposten, die zijn gebaseerd op subjectieve input, zoals de fondsspecifieke elementen in de waardering van de technische voorzieningen en de waardering van niet-beursgenoteerde beleggingen. Wij hebben naar aanleiding van onze controle en de uitkomsten daarvan, deze schattingsposten beoordeeld op aanwijzingen van tendenties die mogelijk een risico vormen op een afwijking van materieel belang die het gevolg is van fraude.

	Daarbij hebben wij onder meer de volgende werkzaamheden uitgevoerd: • Wij hebben voor niet-beursgenoteerde fondsbeleggingen de waardering gevalideerd aan de hand van de nettovermogenswaarde conform de gecontroleerde jaarrekening over 2024 van het beleggingsfonds of wanneer deze niet (tijdig) beschikbaar is hebben wij alternatieve werkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben daarnaast de rente- en valutaderivaten zelfstandig gewaardeerd. • Evaluatie van de gehanteerde actuariële grondslagen en eventuele wijzigingen hierin, de uitkomsten van de actuariële analyse, en bespreking hiervan met het pensioenfonds en de certificerend actuaaris. • Kennisname van de toelichting op de financiële positie en het toetsen aan de (toelichtings)vereisten uit de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving. Wij hebben bij onze controle van de schattingsposten geen aanwijzingen van tendenties als gevolg van belangen van het bestuur geïdentificeerd. Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door het bestuur.
--	---

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen van correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties voor fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

Pensioenfondsen zijn op grond van de wetgeving gehouden om een adequate vermogensdekking, het vereist eigen vermogen, aan te houden. Het vereist eigen vermogen wordt op basis van het financieel toetsingskader bepaald. Als de dekkingsgraad van een pensioenfonds lager is dan het vereist eigen vermogen, moet een herstelplan worden opgesteld waaruit blijkt hoe het pensioenfonds het eigen vermogen op het vereiste niveau brengt. Als het pensioenfonds niet kan voldoen aan het herstel zullen aanvullende maatregelen moeten worden getroffen. Daar waar nodig zullen de rechten van de (gewezen) deelnemers moeten worden aangepast zodat weer aan het vereist eigen vermogen wordt voldaan.

Zoals toegelicht in de hoofdstukken 'Continuïteitsrisico' van het bestuursverslag en 'Stichtingskapitaal en reserves' van de jaarrekening bevindt het pensioenfonds zich op balansdatum niet in een (reserve) tekortsituatie. Het is de verwachting van het bestuur dat het pensioenfonds over voldoende potentieel beschikt om uit een situatie van reservetekort te blijven.

Het bestuur heeft de continuïteitsbeoordeling van de stichting voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gerede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de stichting om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van het bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van het bestuur alle relevante informatie bevat waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hebben gekregen en door het bestuur te bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten. Het bestuur heeft hierbij onder andere aandacht besteed aan:
 - de financiële positie van het pensioenfonds ten opzichte van het (minimaal) vereist eigen vermogen;
 - de kwartaalijkse monitoring van de kwetsbaarheid van het pensioenfonds op een aantal financiële en niet-financiële risico-indicatoren;
 - de continue monitoring van de beleggingsportefeuille, het (rente) afdekkingsbeleid en beheersing van het liquiditeitsrisico;
 - politieke, demografische, geografische, alsmede operationele ontwikkelingen, voor zover deze impact hebben op het pensioenfonds.
- Inwinnen van inlichtingen bij het bestuur over kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door het bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Daarnaast hebben wij de correspondentie met relevante toezichthoudende instanties geïnspecteerd.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Benadrukking van gebeurtenissen na balansdatum in de jaarrekening als gevolg van het invaren naar de Wtp-pensioenregeling op 1 januari 2025

Wij vestigen de aandacht op het onderdeel 'Gebeurtenissen na balansdatum' in de toelichting van de jaarrekening, waarin beschreven is dat de stichting per 1 januari 2025 is overgegaan tot het invaren van de oude pensioenrechten in de nieuwe regeling. Dit houdt in dat het pensioenfonds alle opgebouwde aanspraken en rechten per 31 december 2024 collectief heeft overgedragen naar de nieuwe pensioenregeling onder de Wtp. Het aanwezig pensioenvermogen op het invaarmoment van 1 januari 2025 is hierbij herverdeeld over eigen vermogenscomponenten, collectieve voorzieningen en persoonlijke pensioenvermogens van de deelnemers. Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheid.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 27 juni 2025
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. N.C. Doets RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2023 van Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing

Bijlagen

BIJLAGEN

Bijlage 1

Rapport visitatiecommissie over beroepspensioenfonds loodsen 2024 (samenvatting)

Inleiding

De taak van visitatiecommissie (hierna VC) bestaat uit het toezicht houden op het beleid van het bestuur van de Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (hierna het fonds), op de algemene gang van zaken in het fonds en het toezien op adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur. De VC heeft de periode 2024 onderzocht. De VC volgt bij het uitvoeren van haar rol de nieuwe Code Pensioenfonds.

De VC is door het bestuur benoemd voor drie opeenvolgende visitaties. Het selectieproces is door het bestuur uitgevoerd. Over de keuze is advies gevraagd aan het verantwoordingsorgaan (hierna VO). De VC legt jaarlijks haar bevindingen vast in een rapport en legt verantwoording af aan het VO, aan het bestuur en aan de werkgever.

Het functioneren van de governance

Oordeel

De VC is van oordeel dat de verschillende organen, commissies en werkgroepen van het fonds goed zijn bemenst en dat de inrichting en verantwoordelijkheden ervan afdoende zijn gedocumenteerd. Hierover wordt tevens adequaat en transparant gerapporteerd in het jaarverslag.

In het zeer intensieve jaar 2024 (met name door de voorbereidingen voor de Wtp-transitie) hebben de goede samenwerking en de "korte lijnen" tussen bestuur en VO bijgedragen aan het succesvol afronden van de Wtp-transitie.

De VC oordeelt positief over de door het bestuur genomen actie om de missie, visie en strategie voor de periode na de transitie al voor te bereiden.

Aanbevelingen

Geen

Het functioneren van het bestuur

Oordeel

De VC is van oordeel dat het bestuur goed functioneert. De attendance van de verschillende bestuursleden is zeer goed te noemen, en het grote aantal vergaderingen heeft niet geleid tot beperktere deelname of participatie. De VC oordeelt positief over het feit dat het bestuur zich (waar nodig en relevant) laat adviseren door externe deskundigen (bijv. bij het Wtp-traject, maar ook bij de implementatie van DORA).

De VC is van oordeel dat het bestuur adequate opvolging heeft gegeven aan de vragen en onderzoeken van toezichthouders.

De VC is van mening dat de verslaglegging van goed niveau is. De voorleggers die bij de diverse stukken zijn gevoegd, kunnen aan kracht winnen door hierin een risicobeoordeling en een evenwichtigheidsweging op te nemen.

Aanbevelingen

De VC beveelt aan om de bij de vergaderstukken opgenomen voorleggers uit te breiden met een risico- en evenwichtigheidsparagraaf.

Het beleid van het bestuur

Oordeel

De VC is van mening dat het bestuur het fonds in dit intensieve Wtp-jaar integer en beheerst heeft bestuurd, zowel ten aanzien van de Wtp-werkzaamheden (change) als de overige activiteiten (run). Alle relevante rollen en gremia zijn intensief betrokken geweest bij alle beleidszaken.

Aanbevelingen

Geen

Algemene gang van zaken in het fonds

Oordeel

De VC is van mening dat het bestuur de beheerste en integere bedrijfsvoering goed aanpakt conform de IORP II-regels. De fondsdocumenten en managementrapportages zijn op orde. De beleggingscommissie en de werkgroepen hebben in 2024 veel opgepakt en goed gefunctioneerd. Hetzelfde geldt voor de bestuursondersteuning van het fonds. Het fonds voldoet grotendeels aan de DORA-wetgeving die per 17 januari 2025 in werking is getreden. Bij de PUO is wat vertraging opgetreden en worden nog acties verder opgepakt. De VC constateert dat het bestuur overall in control is, zelfs toen er eind 2024 nog sprake was van een kort geding met alle onzekerheden die dat meebracht. De VC heeft respect voor de wijze waarop het bestuur hiermee is omgegaan en omgaat, gelet op de hierboven genoemde aangifte.

Aanbevelingen

Geen

Adequate risicobeheersing

Oordeel

De VC is van mening dat er sprake is van een goed opgezet en actueel risicomanagementproces. De taken en verantwoordelijkheden inzake het risicomanagementproces zijn duidelijk beschreven en belegd. Het bestuur is zich goed bewust van de risico's en handelt daar ook naar. De beschikking van de DNB om in te mogen varen impliceert dat de onderkende risico's en de evenwichtigheidsafwegingen op een zorgvuldige wijze door het bestuur zijn gewogen. De IT-risico's bij de uitbestedingpartners, mede in samenhang met DORA, zijn een punt dat blijvend aandacht nodig heeft.

Aanbeveling

De VC beveelt aan om scherp toe te zien op de IT-risico's bij de uitbestedingspartner(s), mede in samenhang met DORA (aantoonbaar DORA-compliant door uitbestedingspartners).

Evenwichtige belangenafweging

Oordeel

De evenwichtigheidsweging, met name in het kader van het Wtp-traject, is uitgebreid besproken. De VC is van oordeel dat voor wat betreft de "evenwichtigheid als geheel" het proces, ook met de laatste aanpassingen in het vierde kwartaal van 2024, door het bestuur met veel aandacht is doorlopen en dat daarbij de belangen van de verschillende deelnemersgroepen zijn meegewogen in de besluitvorming. Met betrekking tot de toeslagverlening voor 2025 is de VC van mening dat de evenwichtigheid explicieter in de verslaglegging had kunnen worden verantwoord.

Aanbevelingen

De VC beveelt aan om de evenwichtigheidsweging expliciet in de verslaglegging op te nemen.

Communicatie

Oordeel

De VC is van mening dat het fonds op een transparante wijze communiceert met alle betrokkenen en de deelnemers zeer goed heeft meegenomen in het hele transitieproces.

Aanbevelingen

Geen

Naleving Code Pensioenfondsen

Oordeel

De VC oordeelt positief over de gestructureerde behandeling binnen het bestuur van de naleving van de Code Pensioenfondsen. De vastlegging ervan zou nadrukkelijker de overwegingen en achtergronden kunnen bevatten volgens het "pas toe of leg uit" principe.

Aanbevelingen

De VC beveelt aan om in de vastlegging van de bestuurlijke behandeling van de naleving van de Code Pensioenfondsen de motivatie voor het niet of gedeeltelijk voldoen aan de normen op te nemen.

Cultuur en gedrag

Oordeel

De VC is van oordeel dat het bestuur zich kenmerkt als een deskundig en bijzonder gedreven bestuur dat 'hands on', oplossingsgericht en met veel daadkracht werkt. Dit is afgelopen jaar o.a. gebleken door als eerste pensioenfonds met een succesvolle transitie 25 inzake de WTP per 1 januari 2025 over te gaan naar het nieuwe stelsel. De VC heeft veel waardering voor de wijze waarop dit hele proces is opgepakt en succesvol is verlopen. De sfeer in het bestuur is goed, waarbij eenieder de ruimte krijgt en neemt om zijn rol in te vullen. Er wordt constructief samengewerkt en gecommuniceerd. Het bestuur heeft een zelfkritische houding, gaat respectvol met elkaar om en heeft zelflerend vermogen. Voor zover de VC heeft kunnen vaststellen, is er geen sprake van ongewenste groepsprocessen en zijn moeilijke onderwerpen, in het bijzonder de WTP, gestructureerd en zorgvuldig opgepakt. Het bestuur voldoet aan de gestelde eisen uit het geschiktheids- en opleidingsplan. De VC concludeert uit de stukken en de gesprekken met het bestuur en het VO dat de relatie tussen het bestuur en het VO afgelopen jaar in een uitstekende samenwerking vloeiend is verlopen.

Aanbevelingen

Geen

Opvolging van eerdere aanbevelingen van het interne toezicht

Oordeel

De VC stelt vast dat het bestuur gestructureerd aandacht geeft aan de aanbevelingen van de VC, en hierover adequaat rapporteert.

Aanbevelingen

Geen

Reactie bestuur op rapport visitatiecommissie 2024

Het bestuur dankt de Visitatiecommissie wederom voor haar constructieve bijdrage in 2024.

De bevindingen die de Visitatiecommissie in haar rapport heeft gedaan, zijn besproken tijdens de gezamenlijke vergadering met het Verantwoordingsorgaan van 3 april 2025. Het is prettig dat de Visitatiecommissie heeft geconstateerd dat er opvolging is gegeven aan de eerdere bevindingen. Het bestuur waardeert de concrete aanbevelingen van de Visitatiecommissie over 2024 en zal daar waar mogelijk in 2025 wederom opvolging aan geven.

Het bestuur dankt de Visitatiecommissie tevens voor de eerdere beoordeling van het besluitvormingsproces tot invaren. Deze extra werkzaamheden heeft de Visitatiecommissie zorgvuldig en tijdig uitgevoerd wat heeft bijgedragen aan het verkrijgen van de beschikking van DNB.

Het bestuur stelt de samenwerking en de dialoog met de Visitatiecommissie op prijs. Het bestuur weet zich gesteund door de inhoudelijke expertise van de leden van de Visitatiecommissie.

Het bestuur is dan ook ingenomen met het positieve rapport van de Visitatiecommissie, waaruit blijkt dat het bestuur "in control" is.

Verslag Verantwoordingsorgaan 2024

Oordeel & bevindingen

Het Verantwoordingsorgaan (VO) heeft tot taak tijdig een oordeel te geven over het door het bestuur in 2024 gevoerde beleid en de beleidskeuzes voor de toekomst. Het bestuur legt verantwoording af aan het VO over het beleid en de wijze waarop het is uitgevoerd. Het oordeel van het VO wordt gepubliceerd in het jaarverslag en daarmee ook op de website van het fonds. Op basis van de wet, de statuten van het BPL en het door het bestuur vastgestelde reglement-VO brengt het VO advies uit over (voorgenomen) besluiten van het bestuur voor zover het VO daar wettelijk adviesrecht over heeft.

In 2024 is het VO dertienmaal (digitaal) bijeengekomen. Van deze vergaderingen stonden vijf vergaderingen in het teken van WTP. Tijdens deze extra WTP-vergaderingen ontving het VO onder andere informatie vanuit de adviserend actuaire van Sprenkels en het bestuursbureau. Het VO werd inhoudelijk bijgestaan door een onafhankelijk adviseur, mevrouw Hoekstra. Om haar taak goed te vervullen is het VO ondersteund door het bestuursbureau.

Tevens heeft het VO driemaal vergaderd met het bestuur en eenmaal met de Visitatiecommissie. De overige vergadering stonden in het teken van de reguliere taken en verantwoordelijkheden van het VO.

Door het VO werd in 2024 drie een positief advies uitgebracht. Deze adviezen betroffen:

- De statuten per 1 januari 2025
- Het Pensioenstatuut 2025
- De vergoedingsregeling per 1 januari 2025

Daarnaast heeft het VO een bindende voordracht gegeven voor het nieuwe VC lid, mevrouw Van Loon.

Tijdens de verschillende besprekingen kwam het VO tot de conclusie dat de nadere onderbouwing van de risicohouding en evenwichtigheid, zoals opgesteld door het bestuur, geen aanleiding gaf om het eerder gegeven positieve advies over het invaarbesluit te wijzigen.

Het VO is tevens in de gelegenheid gesteld zich een mening te vormen over niet-adviesplichtige onderwerpen en daarover met het bestuur van gedachten te wisselen en op deze manier ook haar inbreng te leveren. Het VO is voor haar functioneren mede afhankelijk van de informatievoorziening door of namens het bestuur. Belangrijk is dat het bestuur het VO proactief en vroegtijdig door middel van regulier en zo nodig incidenteel overleg betreft. Onderwerpen betreffen (in ontwikkeling zijnde) beleidsissues en andere belangrijke zaken en het bestuur geeft in het algemeen het VO daarmee ruimte om haar oordeelsvorming voor te bereiden en (eventueel) vroegtijdig input te leveren.

Het oordeel van het VO is gebaseerd op de argumentatie verwoord in de (voorgenomen) besluiten, op conclusies die het VO trekt uit overleggen met het (dagelijks) bestuur en de Visitatiecommissie. Verder vormt het VO haar oordeel door bestudering van alle relevante fondsdocumenten en periodieke rapportages alsmede het (concept) bestuursverslag en de jaarrekening. Tenslotte laat het VO zich informeren door de accountant, adviserend actuaire, waarmede actuaire en het bestuursbureau.

Aandachtsgebieden 2024

Het VO heeft voor de Visitatiecommissie onderstaande speerpunten geformuleerd:

- Deelnemerscommunicatie voor transitie;
- Opvolging door het bestuur van onderzoeken en vragen toezichthouders.

Het VO heeft aan de hand van het rapport van de Visitatiecommissie over 2024 kunnen constateren dat, naar het oordeel van de Visitatiecommissie, zowel de deelnemerscommunicatie voor transitie als de opvolging van onderzoeken en vragen van de toezichthouders adequaat zijn ingevuld door het bestuur.

Bevindingen

Governance

Het VO is van mening dat de governance van het BPL op orde is en dat het bestuur de Code Pensioenfondsen toepast. Afwijken van de norm over de diversiteit wordt door het bestuur verklaard, waarnaast wordt aangegeven dat een stappenplan is opgesteld om de diversiteit blijvend te bevorderen. Het VO heeft zijn mening hierover gevormd op basis van een nadere analyse die is verstrekt inzake de naleving van de nieuwe normen uit de Code Pensioenfondsen.

Risico's

Het risicomanagement is door het bestuur op de juiste wijze ingericht en het VO neemt waar dat het bestuur hier goed mee omgaat. De WTP-risico's zijn integraal onderdeel van de verantwoordingsrapportage inzake de WTP. Deze kwartaalrapportages zijn aan het VO ter beschikking gesteld.

Beleggingsbeleid

Het VO is geïnformeerd over de uitvoering van het beleggingsplan 2024.

Bestuursverslag

Het VO toetst of besluiten voor alle (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden evenwichtig door het bestuur zijn genomen. Het VO vindt het belangrijk dat dit bij bestuursbesluiten voldoende gemotiveerd is. Het VO heeft vastgesteld dat het bestuursverslag, de beschikbaar gestelde notulen en het overleg met de bestuursleden voldoende inzicht geeft in de gedachtegang van het bestuur die ten grondslag ligt aan de besluitvorming.

Financiële positie

Het VO heeft geconstateerd dat de beleidsdekkingsgraad van het BPL per ultimo 2024 124,6% bedraagt en daarmee hoger is dan de vereiste dekkingsgraad van 116,9%. De financiële positie is daarmee voldoende om de transitiedoelstellingen te realiseren betreffende de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel.

Premie- en toeslagenbeleid

Het VO heeft kennisgenomen van het feit dat vanuit de NLC, vanaf het Pensioenstatuut 2025, de opdracht aan het bestuur is meegegeven om een fiscaal maximale premie te hanteren. Doordat deze fiscaal maximale premie vanaf 2025 het uitgangspunt is brengt het VO in beginsel geen adviezen meer uit over de premie.

Voor wat betreft de toeslagverlening heeft het VO kennisgenomen van het feit dat het bestuur, in verband met de overgang naar het nieuwe pensioenstelsel, voor 2025 geen toeslag heeft verleend. In plaats daarvan is ervoor gekozen om een gedeelte van het surplus in de dekkingsgraad te gebruiken om de uitkeringen en de pensioenvermogens in het nieuwe stelsel te verhogen.

Communicatie

Een belangrijk onderdeel van de missie, visie, strategie en beleid van het bestuur is het verzorgen van een transparante en heldere communicatie naar de (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden. Naast de informatie over opgebouwde pensioenrechten en -aanspraken heeft het bestuur naar de mening van het VO voldoende aandacht besteed aan de informatieverstrekking naar de (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden over het nieuwe pensioencontract. In het jaar 2024 werd dit vormgegeven door middel van presentaties aan NLC-ledenvergadering en VNoL, nieuwsbrieven en de brieven met de prognoseberekningen.

Uitbestedingen

Het VO constateert dat het bestuur de nodige zorg besteed aan uitbestedingen. Het pensioenfonds heeft een uitbestedingsbeleid, het bestuur heeft getoetst in hoeverre uitbestedingspartijen aan alle gestelde (wettelijke) eisen voldoen waaronder de implementatie DORA. Daarnaast monitort het bestuur de diverse uitbestedingspartijen op de naleving van de diverse overeenkomsten.

Uitvoeringskosten

Het VO heeft aan de hand van het kostenoverzicht 2024 en het meerjaren kostenoverzicht (2020 t/m 2024) met de WTP kosten vast kunnen stellen dat de kosten per deelnemer relatief hoog zijn vergeleken andere pensioenfondsen. Dit komt echter ook door het geringe aantal deelnemers en pensioengerechtigden. Gegeven de doorlopen transitie is het VO echter van mening dat de relatief hogere uitvoeringskosten te verklaren zijn. Het VO verwacht voor de komende jaren een scherpe daling van de uitvoeringskosten.

Evenwichtigheid

Het VO heeft de bestuursbesluiten die in 2024 zijn genomen beoordeeld als evenwichtig. Het VO hecht er belang aan om het inzicht te behouden in de manier waarop het bestuur doorgaans keuzes maakt tussen verschillende opties en scenario's, en welke criteria als basis worden gebruikt om tot een weloverwogen beslissing te komen. Een keuze die op deze manier kan worden uitgelegd, kan in sommige gevallen zelfs de acceptatie bevorderen bij de (ex-)deelnemers en pensioengerechtigden, zelfs als zij liever een andere beslissing hadden gezien. Voor wat betreft de evenwichtigheid van de transitie heeft het VO kennisgenomen van het gewijzigde beleidsdocument met daarin de onderbouwing van de evenwichtigheid. Het VO heeft geconstateerd dat voor deze wijzigingen ten opzichte van het oorspronkelijke plan de hiervoor geldende procedure zoals vastgelegd in het transitieplan is gevolgd. Het VO onderschrijft de beoordeling van het bestuur dat dit geen invloed heeft op de beoordeling van de evenwichtigheid van de transitie.

Oordeel

Het VO vindt dat het beleid van het bestuur over het verslagjaar 2024 op duidelijke en transparante wijze is verwoord in het jaarverslag en dat het bestuur een beleid heeft gevoerd in overeenstemming met de vastgestelde doelstellingen, uitgangspunten en kernwaarden van het BPL en daarbij in de besluitvorming steeds rekening heeft gehouden met de evenwichtige belangenafweging van alle belanghebbenden.

Het VO oordeelt dan ook positief over het in 2024 gevoerde beleid door het BPL-bestuur.

Namens het Verantwoordingsorgaan van BPL:

J.N. Muntjewerff, Voorzitter

R.M. Hesselink, Secretaris

Reactie van het bestuur op het oordeel van het verantwoordingsorgaan over het gevoerde beleid in 2024

Het bestuur dankt de Visitatiecommissie wederom voor haar constructieve bijdrage in 2024.

De bevindingen die de Visitatiecommissie in haar rapport heeft gedaan, zijn besproken tijdens de gezamenlijke vergadering met het Verantwoordingsorgaan van 3 april 2025. Het is prettig dat de Visitatiecommissie heeft geconstateerd dat er opvolging is gegeven aan de eerdere bevindingen. Het bestuur waardeert de concrete aanbevelingen van de Visitatiecommissie over 2024 en zal daar waar mogelijk in 2025 wederom opvolging aan geven.

Het bestuur dankt de Visitatiecommissie tevens voor de eerdere beoordeling van het besluitvormingsproces tot invaren. Deze extra werkzaamheden heeft de Visitatiecommissie zorgvuldig en tijdig uitgevoerd wat heeft bijgedragen aan het verkrijgen van de beschikking van DNB.

Het bestuur stelt de samenwerking en de dialoog met de Visitatiecommissie op prijs. Het bestuur weet zich gesteund door de inhoudelijke expertise van de leden van de Visitatiecommissie.

Het bestuur is dan ook ingenomen met het positieve rapport van de Visitatiecommissie, waaruit blijkt dat het bestuur "in control" is.

Verslag compliance officer 2024(samenvatting)

Het Nederlands Compliance Instituut (NCI) heeft, in opdracht van het bestuur, gedurende 2024 de rol van externe compliance officer (ECO) voor Beroepspensioenfonds Loodswezen (BPL) vervuld. Het NCI monitort onder andere de integere bedrijfsvoering van BPL waar het Integriteitbeleid en de Gedragscode een belangrijk onderdeel van uitmaken. Daarnaast treedt de ECO op als adviseur met betrekking tot compliance, integriteit, gedragsregels, belangenverstrengeling en incidentbehandeling.

In 2024 heeft BPL de inrichting van haar integere bedrijfsvoering versterkt door het herijken van verschillende procedures, codes en regelingen. Wij hebben hierbij een begeleidende, adviserende danwel monitorende rol vervuld. Daarnaast hebben wij de naleving van de Gedragscode door verbonden personen gemonitord. In 2024 heeft BPL tevens een nadere analyse op de integriteitrisico's en de beheersing hiervan uitgevoerd onder begeleiding van de compliance officer.

Tijdens onze monitoring zijn geen inhoudelijke onregelmatigheden geconstateerd ten aanzien van de naleving van de Gedragscode door verbonden personen. Er zijn geen signalen van (potentiële) belangenverstrengeling of de schijn hiervan. Als incidentmeldpunt hebben wij geen meldingen ontvangen van integriteitincidenten noch zijn wij gevraagd te adviseren inzake potentiële incidenten. Wij constateren dat binnen BPL een integere bedrijfsvoering bestaat en dat haar Governance is gericht op adequate beheersing van integriteitrisico's.

Ruud van der Mast
31 januari 2025

Ecologisch en/of sociale kenmerken (E/S-kenmerken)

Duurzame belegging:

een belegging in een economische activiteit die bijdraagt aan het behalen van een milieudoelstelling of een sociale doelstelling, mits deze belegging geen ernstige afbreuk doet aan milieu- of sociale doelstellingen en de ondernemingen waarin is belegd praktijken op het gebied van goed bestuur toepassen.

De **EU-taxonomie** is een classificatiesysteem dat is vastgelegd in Verordening (EU) 2020/852. Het gaat om een lijst van **ecologisch duurzame economische activiteiten**. Die verordening bevat geen lijst van sociaal duurzame economische activiteiten. Duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling kunnen wel of niet op de taxonomie zijn afgestemd.

De periodieke informatieverstopping voor de financiële producten als bedoeld in artikel 8, leden 1, 2 en 2 bis, van Verordening (EU) 2019/2088 en artikel 6, lid 1, van Verordening (EU) 2020/852

Productbenaming: Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen

Identificatiecode voor juridische entiteiten (LEI): 0RA4XDT47367OL841O88

Had dit financiële product een duurzame beleggingsdoelstelling?

☒ ☐ **Ja**

☐ Er zijn **duurzame beleggingen met een milieudoelstelling** gedaan: ____%

☐ in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ Er zijn **duurzame beleggingen met een sociale doelstelling** gedaan: ____%

☒ ☐ **Nee**

☐ Het product **promootte ecologische/sociale (E/S) kenmerken** en hoewel het geen duurzame beleggingen als doelstelling had, had het een minimaal aandeel duurzame beleggingen van ____%

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ met een milieudoelstelling in economische activiteiten die niet als ecologisch duurzaam zijn aangemerkt in de EU-taxonomie

☐ met een sociale doelstelling

☒ Het product promootte E/S-kenmerken, maar deed geen duurzame beleggingen

In hoeverre is voldaan aan de ecologische en/of sociale kenmerken die dit financiële product promoot?

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen (BPL) heeft de volgende ecologische en sociale kenmerken gepromoot:

1. BPL wilde niet bijdragen aan controversieel gedrag en controversiële activiteiten en paste daarom een uitsluitingsbeleid toe.

BPL heeft conform haar uitsluitingsbeleid niet belegd in ondernemingen die betrokken waren bij controversieel gedrag en/of controversiële activiteiten. Dat wil zeggen dat BPL niet heeft belegd in ondernemingen die:

- zich schuldig maakten aan ernstige en structurele schendingen van de UN Global Compact Principles;
- betrokken waren bij controversiële wapens; of
- 5% of meer van hun omzet behaalden uit productie, distributie of verkoop van nucleaire wapens

BPL heeft conform haar uitsluitingsbeleid tevens niet belegd in staatsobligaties van landen of in bedrijven die hun hoofdvestiging hebben in landen waaraan sanctiemaatregelen zijn opgelegd of die onder het wapenembargo van de Verenigde Naties vielen.

De fiduciair manager van BPL heeft bovenstaande uitsluitingen gemonitord en hierover gerapporteerd. De naleving van dit kenmerk is gemeten met de eerste indicator in de volgende vraag.

1. BPL wilde bedrijven stimuleren in lijn te handelen met internationale verdragen en gedragscodes en selecteerde daarom externe vermogensbeheerders die in gesprek zijn gegaan met ondernemingen waarin ze beleggen en die hebben gestemd op aandeelhoudersvergaderingen.

BPL heeft bij het beleggen in beleggingsfondsen beperkte mogelijkheden om een eigen stem- en engagementbeleid te voeren en heeft daarom het stem- en engagementbeleid van de geselecteerde vermogensbeheerders gevolgd.

Bij de selectie en monitoring van beleggingsfondsen is het stem- en engagementbeleid van het beleggingsfonds expliciet meegenomen als één van de selectie- en monitoringcriteria. Voor 9 fondsen is aan engagement gedaan en voor 4 fondsen aan stemmen. Er is voor minder fondsen gestemd omdat stemmen alleen kan voor aandelenportefeuilles. In totaal belegde BPL in 4 aandelenfondsen en is er dus voor alle aandelenfondsen gestemd. BPL is periodiek op de hoogte gehouden van de uitkomsten van het stem- en engagementbeleid. De naleving van dit kenmerk is gemeten met de tweede indicator in de volgende vraag.

1. BPL vindt het belangrijk dat niet alleen financiële informatie wordt meegewogen bij het nemen van beleggingsbeslissingen maar ook hoe bedrijven omgaan met ecologische, sociale en governance factoren (ESG).

Voor de beleggingen die passief worden beheerd heeft BPL daarom voor een benchmark gekozen waarin ESG-aspecten zijn verwerkt. Dit betreft de portefeuilles aandelen Noord-Amerika, Europa, Azië en opkomende landen. Er is voor deze portefeuilles gekozen voor ESG-screened MSCI benchmarks. Dat betekent dat er diverse uitsluitingen in de benchmark zijn toegepast. Voor de portefeuille met obligaties van opkomende landen, in harde valuta, is ook een benchmark gekozen waarin ESG-aspecten zijn verdisconteerd. Dit betreft de JPMorgan ESG EMBI Global Diversified Index. In deze index wordt een ESG-score en screeningmethodologie toegepast om emittenten die beter scoren op ESG-criteria en groene obligatie-emissies te overwegen, en om emittenten die lager scoren te onderwerpen. Ook kent de index diverse uitsluitingen.

Voor de beleggingscategorieën die niet passief worden beheerd heeft BPL de voorkeur gegeven aan beleggingsfondsen die een artikel 8 SFDR classificatie hebben (nagenoeg alle geselecteerde fondsen hebben inmiddels een artikel 8 classificatie) en aan externe vermogensbeheerders die voorlopen op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen. Om dit te bepalen is gebruik gemaakt van inzichten van de fiduciair manager.

Periodiek zijn de ESG-scores van de ondernemingen waarin BPL belegt heeft, gerapporteerd aan BPL door de fiduciair manager. Zo kon BPL dit kenmerk monitoren. De naleving van dit kenmerk is gemeten met de derde indicator in de volgende vraag.

Duurzaamheids-indicatoren meten hoe de ecologische of sociale kenmerken die het financiële product promoot, worden verwezenlijkt.

● **Hoe hebben de duurzaamheidsindicatoren gepresteerd?**

Indicatoren	2024
1. Het aantal uitgesloten ondernemingen en landen waarin belegd wordt	0
2. Het aantal beleggingsfondsen en mandaten waarvoor wordt gestemd en waarvoor aan engagement wordt gedaan.	Engagement: 9 Stemmen: 4
3. De ESG-scores van de beleggingen in bedrijven en van eventueel van toepassing zijnde benchmarks.	ESG-score beleggingen in bedrijven: 6.7 ESG-score van beleggingen in bedrijven van de betreffende benchmark: 6.8

● **...en in vergelijking tot voorafgaande perioden?**

Indicatoren	2022	2023	2024
1. Het aantal uitgesloten ondernemingen en landen waarin belegd wordt	0	0	0
1. Het aantal beleggingsfondsen en mandaten waarvoor wordt gestemd en waarvoor aan engagement wordt gedaan.	Engagement: 10 Stemmen: 4	Engagement: 9 Stemmen: 4	Engagement: 9 Stemmen: 4
1. De ESG-scores van de beleggingen in bedrijven en van eventueel van toepassing zijnde benchmarks.	ESG-score beleggingen in bedrijven: 6.5 ESG-score van beleggingen in bedrijven van de betreffende benchmark: 6.3	ESG-score beleggingen in bedrijven: 6.78 ESG-score van beleggingen in bedrijven van de betreffende benchmark: 6.75	ESG-score beleggingen in bedrijven: 6.7 ESG-score van beleggingen in bedrijven van de betreffende benchmark: 6.8

In bovenstaande tabel zijn de prestaties op duurzaamheidsindicatoren van de huidige en vorige referentieperiode opgenomen. Ten aanzien van de indicatoren valt het volgende op:

- Het aantal uitgesloten ondernemingen en landen waarin belegd wordt, is ten opzichte van 2023 gelijk gebleven.
- De ESG-score van beleggingen in bedrijven van de betreffende benchmark is gestegen ten opzichte van 2023. De ESG-score van de beleggingen in bedrijven is daarentegen licht gedaald ten opzichte van 2023.
- De indicatoren zijn niet onderworpen aan een betrouwbaarheidsverklaring van een accountant of een toetsing door derden.

In de EU-taxonomie is het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” vastgesteld, dat inhoudt dat op taxonomie afgestemde beleggingen geen ernstige afbreuk mogen doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie en dat vergezeld gaat van specifieke EU-criteria.

Het beginsel “geen ernstige afbreuk doen” is alleen van toepassing op de onderliggende beleggingen van het financiële product die rekening houden met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten. De onderliggende beleggingen van het resterende deel van dit financiële product houden geen rekening met de EU-criteria voor ecologisch duurzame economische activiteiten.

Andere duurzame beleggingen mogen ook geen ernstige afbreuk doen aan milieu-of sociale doelstellingen.

Hoe is in dit financiële product rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren?

Er is in de pensioenregeling geen rekening gehouden met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren.

De belangrijkste ongunstige effecten zijn de belangrijkste negatieve effecten van beleggingsbeslissingen op duurzaamheidsfactoren die verband houden met ecologische en sociale thema's en arbeidsomstandigheden, eerbiediging van de mensenrechten en bestrijding van corruptie en omkoping.

De lijst bevat de beleggingen **die het grootste aandeel** beleggingen van het financiële product vormen tijdens de referentieperiode, te weten op **31-12-2024**

Wat waren de grootste beleggingen van dit financiële product?

Grootste Beleggingen	Sector	% Activa	Land
Ccf North America Esg Index X1 Eur	Mutual Funds / Unit Investment Trust	23.0%	Ireland
Bluebay Inv Grade Bond Fund I Eur	Mutual Funds / Unit Investment Trust	8.8%	Luxembourg
Robeco Euro Credit Bonds I Eur	Mutual Funds / Unit Investment Trust	8.8%	Luxembourg
Blk Leaf Fund Premier Acc T0 Eur	Cash Securities	8.1%	Ireland
Achmea Pvf Particuliere Hypotheken Prvt	Other	5.6%	Netherlands
Wellington Gbl Hy Bd Fd S Eur Acc	Mutual Funds / Unit Investment Trust	5.2%	Ireland
Ccf Europe Esg Index Fund X1 Eur	Mutual Funds / Unit Investment Trust	4.4%	Ireland
Nn Dutch Residential Mortgage I	Mutual Funds / Unit Investment Trust	3.9%	Netherlands
Ish Em Scr Eq Idx (Ie) Flx Acc Eur	Mutual Funds / Unit Investment Trust	3.4%	Ireland
L&G Esg Em Govt Bd Usd Idx Z Eur	Mutual Funds / Unit Investment Trust	2.7%	Ireland
Stafford European Private V Cv Prvt	Other	2.6%	Netherlands
Nb Em Debt Loc Curr Fund Eur Y Acc	Mutual Funds / Unit Investment Trust	2.4%	Ireland
Ccf Pacific Esg Index Fund X1 Eur	Mutual Funds / Unit Investment Trust	2.4%	Ireland
Stafford Global Private Equity Iv Prvt	Other	1.1%	Netherlands
BLK ICS EUR ULTRA SH BD PREMIER	Mutual Funds / Unit Investment Trust	0.1%	Ireland

De activa-allocatie beschrijft het aandeel beleggingen in specifieke activa.

Om te bepalen of aan de EU-taxonomie wordt voldaan, bevatten de criteria voor **fossiel gas** emissiegrenswaarden en de omschakeling naar hernieuwbare energie of koolstofarme brandstoffen tegen eind 2035. Voor **kernenergie** bevatten de criteria uitgebreide regels inzake veiligheid en afvalbeheer.

Faciliterende activiteiten maken het rechtstreeks mogelijk dat andere activiteiten een substantiële bijdrage leveren aan een ecologische doelstelling.

Transitieactiviteiten zijn activiteiten waarvoor nog geen koolstofarme alternatieven beschikbaar zijn en die onder meer broeikasgasemissieën uit hebben die overeenkomen met de beste prestaties.

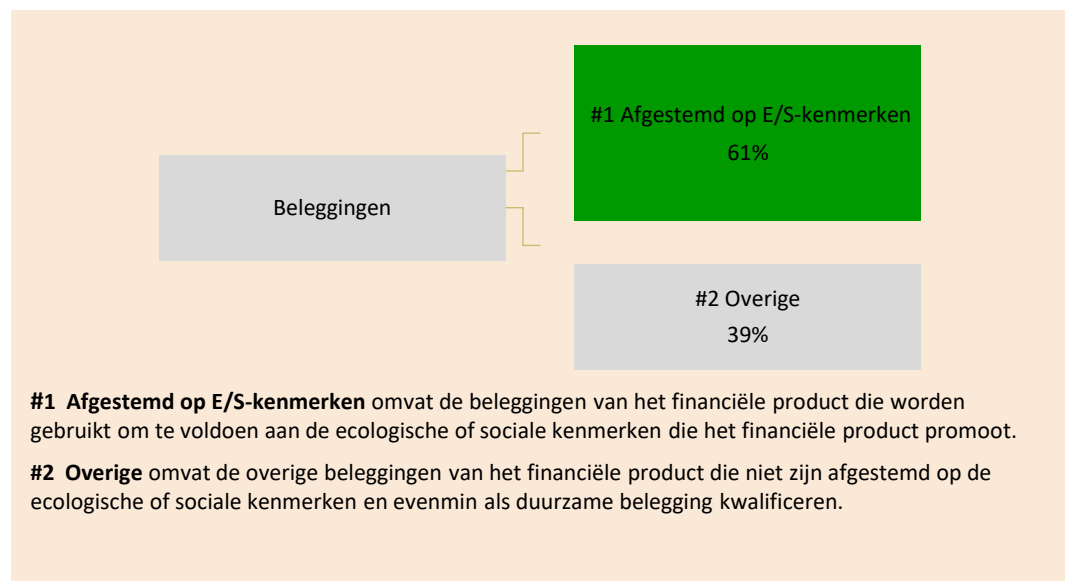
De percentages zijn gebaseerd op de stand per 31-12-2024 en gebaseerd op de totale portefeuille van BPL. Derivaten en contanten zijn niet opgenomen in de tabel. Er is niet doorgekeken in beleggingsfondsen. Als de belegging in een beleggingsfonds tot de grootste 15 beleggingen behoorde, is dit fonds opgenomen in bovenstaand overzicht.

Wat was het aandeel duurzaamheidsgerelateerde beleggingen?

BPL promootte ecologische en sociale kenmerken zonder dat het een duurzame beleggingsdoelstelling heeft nagestreefd. BPL kende gedurende de referentieperiode geen minimumallocatie naar duurzame beleggingen in de zin van SFDR of naar beleggingen in ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de Taxonomie-Verordening. BPL heeft het percentage duurzame beleggingen in de zin van SFDR niet gemeten gedurende de referentieperiode en had 0% exposure naar ecologisch duurzame activiteiten in de zin van de Taxonomie-Verordening.

Het grootste deel van de beleggingen van BPL (61%) was afgestemd op ecologische en of sociale kenmerken. Deze beleggingen hadden betrekking op aandelen, bedrijfsobligaties (kredietwaardige en hoogrentende), obligaties van opkomende landen en liquiditeiten. De overige beleggingen waren niet afgestemd op deze kenmerken en zijn belegd in staatsobligaties, derivaten, hypotheek en private equity (39%). Voor deze categorieën golden geen ecologische of sociale minimumwaarborgen. De percentages zijn gebaseerd op de daadwerkelijk allocatie naar deze beleggingen.

Hoe zag de activa-allocatie eruit?

In welke economische sectoren werd belegd?

BPL belegt in fondsen waardoor de onderstaande sectorverdeling van de beleggingen is gedaan op basis van doorkijk in de fondsen.

Op de taxonomie afgestemde activiteiten worden uitgedrukt als aandeel van:

- de **omzet** die het aandeel van de opbrengsten uit groene activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeeft;
- de **kapitaaluitgaven** (CapEx) die laten zien welke groene beleggingen worden gedaan door de ondernemingen waarin is belegd, bv. voor een transitie naar een groene economie;
- de **operationele uitgaven** (OpEx) die groene operationele activiteiten van ondernemingen waarin is belegd, weergeven.

Sector	% Market Value
Openbaar bestuur en defensie	29%
Financiële en verzekeringsactiviteiten	19%
Overig/onbekend	18%
Industrie (vervaardiging van goederen)	16%
Informatie en communicatie	8%
Groot- en detailhandel	3%
Productie en distributie van elektriciteit, gas, stoom en gekoelde lucht	2%
Winning van delfstoffen	1%
Vervoer en opslag	1%
Vastgoedactiviteiten	1%
Administratieve en ondersteunende dienstverlening	1%
Activiteiten van extraterritoriale organisaties en lichamen	1%

De sectorverdeling is gemaakt op basis van doorkijk in onderliggende beleggingsfondsen voorzover er data hierover beschikbaar was (hetgeen doorgaans voor alle liquide beleggingen het geval is).

In welke mate waren de duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling afgestemd op de EU-taxonomie?

0%. Tijdens de rapportageperiode waren er onvoldoende betrouwbare gegevens beschikbaar om dit te meten.

Heeft het financiële product belegd in activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen¹?

☐

Ja

☐

In fossiel gas

☐

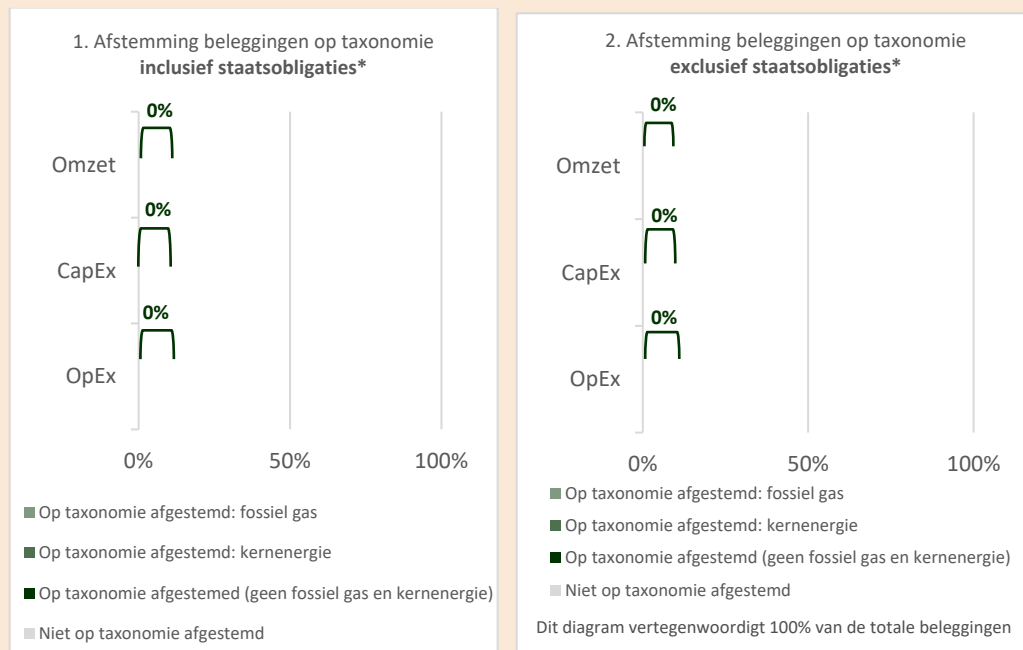
In kernenergie

☒

Nee

1. Activiteiten in de sectoren fossiel gas en/of kernenergie zullen alleen aan de EU-taxonomie voldoen indien zij bijdragen aan het beperken van de klimaatverandering ("klimaatmitigatie") en geen ernstige afbreuk doen aan de doelstellingen van de EU-taxonomie – zie de toelichting in de linkermarge. De uitgebreide criteria voor economische activiteiten in de sectoren fossiel gas en kernenergie die aan de EU-taxonomie voldoen, zijn vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2022/1214 van de Commissie.

De onderstaande diagrammen geven in het groen het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen. Er is geen geschikte methode om te bepalen in hoeverre staatsobligaties* op de taxonomie zijn afgestemd. Daarom geeft het eerste diagram de mate van afstemming voor alle beleggingen van het financiële product inclusief staatsobligaties, terwijl het tweede diagram alleen voor de beleggingen van het financiële product in andere producten dan staatsobligaties aangeeft in hoeverre die op de taxonomie zijn afgestemd.

* In deze diagrammen omvat 'staatsobligaties' alle blootstellingen aan overheden.

Wat was het aandeel beleggingen in transitie- en faciliterende activiteiten?

0%. Tijdens de rapportageperiode waren er onvoldoende betrouwbare gegevens beschikbaar om dit te meten.

Hoe verhiel het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen zich tot eerdere referentieperiodes?

Tijdens de rapportageperiodes waren er onvoldoende betrouwbare gegevens beschikbaar om dit te meten. Het percentage op de EU-taxonomie afgestemde beleggingen is daarom gelijk aan voorgaande referentieperiodes (te weten 0%).

Wat was het minimumaandeel duurzame beleggingen met een ecologische doelstelling die niet op de EU-taxonomie waren afgestemd?

Niet van toepassing. BPL heeft zich gedurende de referentieperiode niet gecommitteerd aan duurzame beleggingen en heeft daarom niet gemeten of het belegd heeft in duurzame beleggingen conform SFDR.

Wat was het minimumaandeel sociaal duurzame beleggingen?

Niet van toepassing. BPL heeft zich gedurende de referentieperiode niet gecommitteerd aan duurzame beleggingen en heeft daarom niet gemeten of het belegd heeft in duurzame beleggingen conform SFDR.

zijn duurzame beleggingen met een milieudoelstelling die **geen rekening houden met de criteria** voor ecologisch duurzame economische activiteiten in het kader van de Verordening (EU) 2020/852.

Referentiebenchmark s zijn indices waarmee wordt gemeten of het financiële product de ecologische of sociale kenmerken verwezenlijkt die dat product promoot.

Welke beleggingen zijn opgenomen in “overige”? Waarvoor waren deze bedoeld en waren er ecologische of sociale minimumwaarborgen?

De beleggingen in de categorie ‘#2 overige’ waren staatsobligaties, derivaten, hypotheek en private equity. Voor deze categorieën golden gedurende de referentieperiode geen ecologische of sociale minimumwaarborgen. Deze categorieën maakten onderdeel uit van de strategische activa allocatie. De staatsobligaties en hypotheek maakten onderdeel uit van de matching portefeuille en private equity beleggingen van de return portefeuille. De staatsobligaties zijn alleen belegd in Westerse Europese landen.

Gedurende de referentieperiode is een deel van de hypotheekportefeuille belegd door een beheerder die ecologische en sociale kenmerken promoot en een ander deel niet. Voor de private equity portefeuille speelden ecologische en sociale kenmerken geen rol. BPL gebruikte derivaten hoofdzakelijk om grote financiële risico's af te dekken binnen de door het bestuur gestelde limieten. Derivaten werden door het pensioenfonds ingezet voor het afdekken van het rente- en valutarisico.

Welke maatregelen zijn er in de referentieperiode getroffen om te voldoen aan de ecologische en/of sociale kenmerken?

BPL heeft de volgende maatregelen getroffen:

- Een uitsluitingsbeleid is toegepast en de uitvoering ervan is gemonitord door de fiduciair beheerder. BPL is geïnformeerd over de resultaten. Het uitsluitingsbeleid is niet gewijzigd gedurende de referentieperiode.
- Engagement en stemactiviteiten zijn toegepast in de door BPL geselecteerde beleggingsfondsen. BPL is periodiek geïnformeerd over de resultaten hiervan.
- Gedurende de referentieperiode zijn niet-financiële aspecten expliciet meegenomen bij de selectie en monitoring van externe vermogensbeheerders en beleggingsfondsen. Bij de selectie van externe vermogensbeheerders kiest BPL voor vermogensbeheerders die de Principles for Responsible Investment van de Verenigde Naties (PRI) hebben ondertekend. En daarnaast zijn niet-financiële aspecten onder meer uitgedrukt in ESG-scores die periodiek zijn gerapporteerd aan BPL.

Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?

Niet van toepassing. BPL heeft geen referentiebenchmark om te voldoen aan de ecologische of sociale kenmerken voor de gehele pensioenregeling. Voor bepaalde activaklassen is er wel gebruik gemaakt van een ESG-benchmark (te weten voor de aandelen- en EMD HC portefeuilles) maar deze portefeuilles zijn slechts een onderdeel van de gehele pensioenregeling.

Waarin verschilt de referentiebenchmark van een brede marktindex?

Niet van toepassing

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd wat betreft de duurzaamheidsindicatoren voor het bepalen van de afstemming van de referentiebenchmark op de gepromote ecologische en sociale kenmerken?***

Niet van toepassing.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de referentiebenchmark?***

Niet van toepassing.

- ***Hoe heeft dit financiële product gepresteerd ten opzichte van de brede marktindex?***

Niet van toepassing.

Stichting Beroepspensioenfonds Loodsen
Berghaven 16
3151 HB Hoek van Holland

Directeur bestuursbureau BPL
R.F. Grobbe

Voor vragen over uw pensioen kunt u
terecht bij Blue Sky Group
e-mail: bpl@blueskygroup.nl
telefoon: 020-4266390

Het BPL heeft aan het opstellen van dit jaarverslag veel zorg besteed.
Toch is het mogelijk dat dit document onvolledig is of onjuistheden
bevat. Het BPL aanvaardt daarvoor geen enkele aansprakelijkheid.